

URZĄD STATYSTYCZNY W KATOWICACH STATISTICAL OFFICE IN KATOWICE

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

2011

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF ŚLĄSKIE VOIVODSHIP**

ISSN 2084-7130

Kwiecień 2012 April

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Przewodniczący

AURELIA HETMAŃSKA

Zastępca przewodniczącego

GRAŻYNA WITKOWSKA

Członkowie

ILONA ŻUREK, MAŁGORZATA GÓRALCZYK, EWA SZAFRON,
DOROTA GWÓŹDŹ, ANDRZEJ MARKS, KATARZYNA MYNAREK
JOLANTA SOTA, DOROTA DONIEC, MIROŚLAW DRASZCZYK,
MAŁGORZATA WIDUCH, ELŻBIETA KNOSKA, RENATA WŁODARSKA
ELŻBIETA PIŃCZAK, JOANNA WIECZOREK, ELŻBIETA BŁASKIEWICZ

Sekretarz

ANNA OWCZAREK

Publikację opracował zespół pracowników

ŚLĄSKIEGO OŚRODKA BADAŃ REGIONALNYCH PRZY WSPÓLUDZIALE
WYDZIAŁU BADAŃ ANKIETOWYCH I OŚRODKA FINANSÓW

Projekt okładki

LIDIA MOTRENKO-MAKUCH

Opracowanie graficzne

MONIKA LICHOTA-CZAPLA

Druk i oprawa:

Urząd Statystyczny w Katowicach – Wydział Poligrafii Komputerowej
ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice, tel. 32 77 91 219, poligrafiaKCE@stat.gov.pl
zam. 32/2012

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
„W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	= tysiąc	cd.	= ciąg dalszy
mln	= milion	dok.	= dokończenie
zł	= złoty	Lp.	= liczba porządkowa
szt.	= sztuka	nr (Nr)	= numer
g	= gram	poz.	= pozycja
kg	= kilogram	pkt proc.	= punkt procentowy
dt	= decytona	tabl.	= tablica
mm	= milimetr	kpl.	= komplet
m ²	= metr kwadratowy	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
ha	= hektar	m.in.	= między innymi
km ²	= kilometr kwadratowy	np.	= na przykład
m ³	= metr sześcienny	tj.	= to jest
kw.	= kwartał	PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności
r.	= rok	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych

Przedmowa

W ramach regionalnych opracowań statystycznych, Urząd Statystyczny w Katowicach przekazuje Państwu opracowanie zawierające analizę podstawowych zjawisk i procesów zachodzących na terenie województwa śląskiego w 2011 roku. Opracowanie zostało przygotowane w formie „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego 2011”, który zawiera informacje z zakresu m.in. procesów demograficznych, rynku pracy, wynagrodzeń i cen, świadczeń społecznych, budownictwa mieszkaniowego, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw. Analiza obejmuje wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą i podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.

Zakres informacji, zaprezentowanych w 14 obszarach tematycznych, nawiązuje do cyklicznych opracowań Urzędu z serii miesięcznych „Komunikatów o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa ...” i kwartalnych „Biuletynów statystycznych województwa ...”. Każda część zawiera syntetyczny komentarz analityczny wzbogacony tabelaryczną i graficzną formą prezentacji danych w poszerzonej retrospekcji czasowej 2005-2011. Przedstawiona dynamika zmian odnosi się do roku poprzedniego oraz w relacji do 2005 roku (stosownie do dostępności danych). Dla pełniejszego zobrazowania przedstawianych zagadnień wybrane dane prezentowane są również dla podregionów i powiatów.

Opracowanie poprzedzają Uwagi ogólne, zawierające informacje dotyczące metodologii prezentowanych danych. Niezależnie, każda część analityczna zawiera krótkie definicje oraz źródła stosowanych pojęć. Ponadto zestawienia Województwo na tle kraju i Województwo na tle pozostałych województw pozwalają na analizę poziomu zróżnicowania podstawowych wskaźników ogólnopolskich i wojewódzkich w kluczowych obszarach życia społecznego i gospodarczego w 2011 roku.

Aneks do Raportu stanowią tablice przeglądowe prezentujące wybrane dane o województwie śląskim w latach 2005-2011 oraz wybrane dane według miesięcy 2010 i 2011 roku. Raport jest w całości dostępny na stronie internetowej Urzędu.

Przekazując niniejsze opracowanie wyrażam nadzieję, że sposób prezentacji okaże się przydatny w procesach decyzyjnych, opracowywaniu dokumentów strategicznych, naukowych analizach na szczeblu regionalnym, jak również umożliwi odbiorcom monitoring zjawisk w sferze społecznej i gospodarczej województwa.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach*

AURELIA HETMAŃSKA

Preface

*Within regional statistical elaborations the Statistical Office in Katowice presents a publication containing analysis of basic occurrences and processes taking place on the territory of the Śląskie Voivodship in 2011. The elaboration has been prepared in the form of a „**Report on the Socio-economic Situation of Śląskie Voivodship 2011**”, and it contains information in the field of, among others, demographic processes, labour market, wages and salaries, prices, social benefits, housing construction, sold production of industry and construction, financial results of enterprises. The analysis contains selected indicators characterizing the economic situation as well as basic macroeconomic indicators.*

The range of information presented in 14 thematic areas refers to cyclical elaborations of the Office such as monthly “Official Statement on the Socio-economic Situation of the Śląskie Voivodship” and quarterly “Statistical Bulletin of the Śląskie Voivodship”. Each part contains a synthetic analytic commentary enriched with tabular and graphic form of data presentation in the retrospection 2005-2011. The presented trends are compared to previous year and in relation to 2005 (according to data availability). Moreover, some data are presented in the breakdown by subregions and powiats for a more complete illustration of the presented issues.

The publication contains General notes including information concerning the methodology of presented data. Each analytic part contains short definitions and sources of applied concepts. Moreover, compilations Voivodship on the background of the country and Voivodship on the background of other voivodships enable to analyze the level of differentiation of basic national and voivodship indicators in main areas of social and economic life in 2011.

The Annex to the Report is composed of review tables presenting selected information on the Śląskie Voivodship in years 2005-2011 and selected information by months of 2010 and 2011. The Report is available on the website of the Office.

Handing over this elaboration I hope that the method of presentation shall be useful in decision-making processes, preparation of strategic documents, scientific analyses on regional level, and it shall enable receivers of statistical data to monitor occurrences in the social and economic sphere of the voivodship.

*Director
of the Statistical Office in Katowice*

AURELIA HETMAŃSKA

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW
NAKLADY INWESTYCYJNE
TURYSTYKA
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

SPIS TABLIC

Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.
Ludność według województw (2000, 2005, 2009, 2010)
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (2005, 2010, 2011)
Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań w województwie śląskim (2002, 2011)
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sek- torze przedsiębiorstw w województwie śląskim (2010, 2011)
Bezrobocie rejestrowane (2005, 2010, 2011)
Bezrobocie rejestrowane w województwie śląskim (2010, 2011)
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2005, 2010, 2011)
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)
Dynamika przeciętnych miesięcznych wyna- godzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim (2010, 2011)
Świadczenia społeczne (2006, 2010, 2011)
Świadczenia społeczne w województwie śląskim (2010, 2011)

CONTENTS

	Nr No.	Str. Page
<i>Preface</i>	x	3
<i>General notes</i>	x	11
<i>BASIC TENDENCIES</i>	x	15
<i>VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	x	19
<i>VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	x	20
<i>DIVISION AND AREA OF THE VOIVODSHIP POPULATION</i>	x	23
<i>LABOUR MARKET</i>	x	24
<i>WAGES AND SALARIES</i>	x	30
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	x	45
<i>PRICES</i>	x	48
<i>AGRICULTURE</i>	x	52
<i>INDUSTRY</i>	x	57
<i>CONSTRUCTION</i>	x	64
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	x	69
<i>INTERNAL MARKET</i>	x	72
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	x	77
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	x	80
<i>TOURISM</i>	x	83
<i>PUBLIC SAFETY</i>	x	85
	x	90

LIST OF TABLES

<i>Selected indicators for the voivodship and Poland in 2011</i>	1	19
<i>Population by voivodships (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2	25
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population (2005, 2010, 2011)</i>	3	27
<i>Results of the National Population and Housing Census in the Śląskie Voivodship (2002, 2011)</i>	4	29
<i>Average paid employment in the enterprise sector (2005, 2010, 2011)</i>	5	30
<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	6	31
<i>Registered unemployment (2005, 2010, 2011)</i>	7	32
<i>Registered unemployment in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	8	36
<i>Economic activity of population aged 15 and more (2005, 2010, 2011)</i>	9	39
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector (2005, 2010, 2011)</i>	10	45
<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	11	46
<i>Social benefits (2006, 2010, 2011)</i>	12	48
<i>Social benefits in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	13	49

	Nr No.	Str. Page
SPIS TABLIC (dok.)		
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2010, 2011)	14	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim (2010, 2011)	15	54
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (2005, 2010, 2011)	16	55
Wybrane dane dotyczące rolnictwa (2005, 2010, 2011)	17	57
Przemysł (2005, 2010, 2011)	18	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (2010, 2011)	19	66
Budownictwo (2005, 2010, 2011)	20	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim (2010, 2011)	21	70
Budownictwo mieszkaniowe (2005, 2010, 2011)	22	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim (2010, 2011)	23	74
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie śląskim (2010, 2011)	24	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (2006, 2010, 2011)	25	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie śląskim (2010, 2011)	26	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (2007, 2010, 2011)	27	82
Nakłady inwestycyjne (2005, 2010, 2011)	28	83
Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2005, 2010, 2011)	29	87
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2005, 2010, 2011)	30	90
Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw (2005, 2010, 2011)	31	92
SPIS WYKRESÓW		
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.	1	20
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.	2	20
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2011 r.	3	20
Stopa bezrobocia według BAEL w 2011 r.	4	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	5	21
LIST OF TABLES (cont.)		
<i>Price indices of consumer goods and services (2005, 2010, 2011)</i>	14	52
<i>Price indices of consumer goods and services in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	15	54
<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December (2005, 2010, 2011)</i>	16	55
<i>Selected data on agriculture (2005, 2010, 2011)</i>	17	57
<i>Industry (2005, 2010, 2011)</i>	18	64
<i>Indices of sold production of industry in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	19	66
<i>Construction (2005, 2010, 2011)</i>	20	69
<i>Indices of construction and assembly production in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	21	70
<i>Residential construction (2005, 2010, 2011)</i>	22	72
<i>Dwellings completed in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	23	74
<i>Dwellings for which permits have been issued in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	24	76
<i>Indices of retail sale (2006, 2010, 2011)</i>	25	77
<i>Indices of retail sale in the Śląskie Voivodship (2010, 2011)</i>	26	78
<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (2007, 2010, 2011)</i>	27	82
<i>Investment outlays (2005, 2010, 2011)</i>	28	83
<i>Use of collective tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2011)</i>	29	87
<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings (2005, 2010, 2011)</i>	30	90
<i>Selected rates of detectability of delinquents (2005, 2010, 2011)</i>	31	92
LIST OF GRAPHS		
<i>Natural increase per 1000 population in 2011</i>	1	20
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2011</i>	2	20
<i>Employment rate by LFS in 2011</i>	3	20
<i>Unemployment rate by LFS in 2011</i>	4	21
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2011</i>	5	21

SPIS WYKRESÓW (cd.)

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.
Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2011 r.
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2011 r.
Dynamika liczby ludności (2006, 2007, 2008, 2009, 2010)
Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie śląskim (2006, 2007, 2008, 2009, 2010)
Przyrost naturalny na 1000 ludności (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007 (2005, 2011)
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku (2005, 2011)
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia (2005, 2011)
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy (2005, 2011)
Stopa bezrobocia rejestrowanego (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy (IV kwartał 2005, 2011)

LIST OF GRAPHS (cont.)

	Nr No.	Str. Page
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2011</i>	6	21
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2011</i>	7	21
<i>Dwellings completed in 2011</i>	8	22
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2011</i>	9	22
<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2011</i>	10	22
<i>Indices of the population number (2006, 2007, 2008, 2009, 2010)</i>	11	24
<i>Indices of the urban and rural population number in the Śląskie Voivodship (2006, 2007, 2008, 2009, 2010)</i>	12	24
<i>Vital statistics per 1000 population (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	13	26
<i>Vital statistics per 1000 population in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	14	26
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	15	28
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	16	28
<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	17	30
<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections (2005, 2011)</i>	18	31
<i>Structure of registered unemployed persons by age (2005, 2011)</i>	19	34
<i>Structure of registered unemployed persons by educational level (2005, 2011)</i>	20	34
<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment (2005, 2011)</i>	21	35
<i>Registered unemployment rate (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	22	36
<i>Registered unemployment rate in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	23	37
<i>Structure of population aged 15 and more by employment status (IVth quarter 2005, 2011)</i>	24	40

	Nr No.	Str. Page
SPIS WYKRESÓW (cd.)		
LIST OF GRAPHS (cont.)		
Współczynnik aktywności zawodowej (IV kwartał 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	25	40
Dynamika liczby pracujących (IV kwartał 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	26	41
Struktura pracujących według wieku w wo- jewództwie śląskim (IV kwartał 2005, 2011)	27	41
Wskaźnik zatrudnienia (IV kwartał 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	28	42
Dynamika liczby bezrobotnych (IV kwartał 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	29	42
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim (IV kwartał 2005, 2011)	30	43
Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2011 r.	31	43
Stopa bezrobocia (IV kwartał 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	32	43
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących (IV kwartał 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	33	44
Dynamika przeciętnego miesięcznego wyna- groждения brutto w sektorze przedsię- biorstw (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	34	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.	35	46
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	36	50
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	37	51
Wskaźniki cen towarów i usług konsump- cyjnych (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	38	53
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w woje- wództwie śląskim w 2011 r.	39	55
Plony zbóż podstawowych z mieszkami zbożowymi z 1 ha (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	40	59
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	41	60
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	42	60

SPIS WYKRESÓW (cd.)

Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) [2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011].....
Dynamika skupu mleka krowiego (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Ceny produktów rolnych w skupie (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2011 r.
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2011 r.
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (2005, 2011) ...
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa (2005, 2011)
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)

LIST OF GRAPHS (cont.)

	Nr No.	Str. Page
<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) [2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011]</i>	43	61
<i>Indices of procurement of cow's milk (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	44	61
<i>Procurement prices of agricultural products (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	45	62
<i>Relation of procurement price of pigs for slaughter to marketplace prices of rye and barley (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	46	63
<i>Indices of sold production of industry (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	47	65
<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2011</i>	48	65
<i>Indices of average paid employment in industry (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	49	67
<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2011</i>	50	68
<i>Indices of sold production of construction (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	51	70
<i>Indices of construction and assembly production (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	52	70
<i>Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions (2005, 2011)</i>	53	71
<i>Indices of average paid employment in construction (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	54	71
<i>Indices of dwellings completed (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	55	73
<i>Dwellings completed per 1000 population (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	56	73
<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction (2005, 2011)</i>	57	73
<i>Dwellings completed in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	58	74
<i>Average usable floor space per dwelling completed (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	59	75
<i>Indices of the number of dwellings for which permits have been granted (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	60	75

	Nr No.	Str. Page
SPIS WYKRESÓW (dok.)		
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	61	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	62	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	63	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całoszaftu działalności (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	64	80
Wskaźnik poziomu kosztów (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	65	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	66	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	67	83
Struktura nakładów inwestycyjnych według rodzajów (2005, 2011)	68	84
Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według rodzajów obiektów (2005, 2011)	69	85
Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów (2005, 2011)	70	86
Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów w województwie śląskim według kraju stałego zamieszkania (2005, 2011)	71	87
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	72	88
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	73	89
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2011 r.	74	91
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.	75	93
Wypadki drogowe i ich skutki (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	76	93
ANEKS		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)	I	94
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (2010, 2011)	II	98
LIST OF GRAPHS (cont.)		
<i>Indices of the number of dwellings started (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	61	76
<i>Indices of retail sales (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	62	78
<i>Share of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	63	80
<i>Share of revenues of enterprises showing net profit in the revenues from total activity (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	64	80
<i>Cost level indicator (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	65	81
<i>Net turnover profitability rate (2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	66	81
<i>Indices of investment outlays (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	67	83
<i>Structure of investment outlays by type (2005, 2011)</i>	68	84
<i>Structure of collective tourist accommodation establishments by type of objects (2005, 2011)</i>	69	85
<i>Structure of catering establishments by type (2005, 2011)</i>	70	86
<i>Structure of foreign tourists accommodated in the Śląskie Voivodship by the country of their permanent stay (2005, 2011)</i>	71	87
<i>Utilisation of rooms (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	72	88
<i>Utilisation of rooms in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	73	89
<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceeding in the Śląskie Voivodship by powiats in 2011</i>	74	91
<i>Rate of detectability of delinquents in the Śląskie Voivodship by subregions and powiats in 2011</i>	75	93
<i>Road accidents and effects of road accidents (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	76	93
ANNEX		
<i>SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	I	94
<i>SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (2010, 2011)</i>	II	98

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 1 I 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2011 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane nie obejmują poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 1 January 2012.*

2. *Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.*

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of the Śląskie Voivodship in 2011”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. *The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

- 1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons; data do not concern public post office and operators of the public telecommunication network;*
- 2) ***sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw nie-finansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

3) *financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments* refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

Biorąc pod uwagę, że dane o stanie ludności w 2011 r. mają charakter wstępny, wszystkie wskaźniki obliczone na tej podstawie mają również charakter tymczasowy i po opracowaniu wyników NSP 2011 mogą ulec zmianie.

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output* – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) *sold production of industry* – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

13. In data calculations per capita (1000 population etc.) as of the end of the year, the number of population as of 31 December was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June, unless otherwise noted.

Taking into account that data on population in 2011 are of a provisional character, all indices calculated basing on these data are of a provisional character and may be revised basing on results of the 2011 Population and Housing Census.

14. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

15. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

16. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>X</i>	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>X</i>	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Obsługa rynku nieruchomości <i>X</i>	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca <i>X</i>	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń <i>X</i>	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>X</i>	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców <i>X</i>	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków <i>X</i>	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>X</i>	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

PODSTAWOWE TENDENCJE

W województwie śląskim:

- 2010 r. był kolejnym, w którym odnotowano spadek liczby ludności. W latach 2000-2010 systematycznie zmniejszała się liczba mieszkańców miast, natomiast zwiększała się liczba mieszkańców wsi. W ogólnej liczbie ludności przeważały kobiety. W 2011 r. zanotowano ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały,
- w IV kwartale 2011 r., w porównaniu z danymi sprzed roku, odnotowano wzrost liczby aktywnych i biernych zawodowo. Wśród aktywnych zawodowo zwiększyła się zarówno liczba pracujących, jak i bezrobotnych. Zwiększył się współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia oraz wzrosła stopa bezrobocia,
- przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim oraz w relacji do 2005 r. Odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia m. in. w sekcji górnictwo i wydobywanie,
- w końcu 2011 r. liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia były wyższe niż przed rokiem. W ciągu 2011 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przewyższała liczbę osób wyłączonych z ewidencji. Do urzędów pracy zgłoszono mniej ofert pracy niż w 2010 r. W końcu 2011 r. na 1 ofertę przypadało mniej bezrobotnych niż przed rokiem,
- systematycznie rosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw. W 2011 r. było ono wyższe niż w roku poprzednim oraz w 2005 r. W relacji do 2010 r. wyższy wzrost płac odnotowano w sektorze publicznym niż prywatnym,
- w 2011 r. odnotowano zmniejszenie przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów, wzrosła natomiast przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto; w wyższym stopniu wzrosły świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych niż Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r. był wyższy od notowanego w roku poprzednim. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, w tym największy w zakresie transportu. Droższe niż przed rokiem były m.in. żywność i napoje bezalkoholowe oraz towary i usługi związane z mieszkaniem i zdrowiem. Odnotowano natomiast spadek cen odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury,
- produkcja roślinna uzyskana w 2011 r. była wyższa niż przed rokiem. Lepsze było plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ziemniaków, rzepaku i rzepiku. W porównaniu z 2010 r. zmniejszyło się pogłowie zwierząt gospodarskich. Odnotowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków, żywca wieprzowego i drobiowego oraz mleka krowiego, natomiast spadek skupu ziarna żyta. Ceny większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach były wyższe niż przed rokiem. Pogorszyły się natomiast relacje cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia,
- produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. (w cenach stałych) była wyższa zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i do 2005 r. Wyższe przychody ze sprzedaży wyrobów i usług, w porównaniu z 2010 r., odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia oraz wydajności pracy w przemyśle,

- *przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w budownictwie (w cenach bieżących) w 2011 r. były wyższe od uzyskanych w 2010 r. Wyższy niż przed rokiem był poziom produkcji budowlano-montażowej oraz przychodów ze sprzedaży robót budowlanych o charakterze inwestycyjnym. Wzrostowi produkcji sprzedanej w budownictwie towarzyszył wzrost zatrudnienia i wydajności pracy,*
- *w budownictwie mieszkaniowym w 2011 r. zanotowano (trzeci rok z rzędu) spadek ilości mieszkań oddanych do użytkowania. Niższa niż w 2010 r. była liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto,*
- *w 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano wzrost sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe. W tym samym okresie obniżyła się wartość sprzedaży hurtowej towarów w jednostkach handlowych (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych),*
- *w 2011 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były w większości korzystniejsze od uzyskanych w 2010 r. i 2007 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost wskaźników: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów; obrotu brutto i netto. W górnictwie i wydobywaniu poprawiły się wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto zarówno w stosunku do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2007 r.,*
- *nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2011 r. były wyższe niż w roku poprzednim. W skali roku wzrosła także wartość zakupów inwestycyjnych. Najwięcej środków przeznaczono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. Inwestorzy rozpoczęli realizację większej ilości nowych inwestycji, ale o niższej wartości kosztorysowej,*
- *w końcu lipca 2011 r., w porównaniu z danymi sprzed roku, odnotowano spadek liczby turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, natomiast wzrost liczby miejsc noclegowych, którymi one dysponowały. W 2011 r., w porównaniu z 2010 r., wzrosła liczba turystów korzystających z noclegów, natomiast na prawie niezmiennym poziomie pozostała liczba udzielonych noclegów. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych obniżył się,*
- *liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w 2011 r. była wyższa niż przed rokiem. W ogólnej liczbie przestępstw dominowały przestępstwa o charakterze kryminalnym. Odnotowano wyższy niż przed rokiem wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw. W 2011 r. doszło do większej liczby wypadków drogowych niż przed rokiem.*

BASIC TENDENCIES

In the Śląskie Voivodship:

- 2010 was a subsequent year, in which the number of population decreased. In years 2000-2010 the population of urban areas systematically decreased, while the number of population in rural areas increased. Women predominated in the total number of population. In 2011 a negative natural increase and negative net internal and international migrations for permanent stay were observed,
- in the IVth quarter 2011, in comparison with comparable period of previous year, the number of persons economically active and passive increased. Among economically active persons the number of employed and unemployed persons increased. The activity rate, the employment rate and the unemployment rate increased as well,
- there was an increase in the average paid employment in the enterprises sector in 2011 comparing to previous year and in relation to 2005. On the other hand, there was a decrease of average paid employment, among others, in section mining and quarrying,
- in the end 2011 the number of unemployed persons and the unemployment rate were higher than a year ago. During 2011 the number of newly registered unemployed persons exceeded the number of persons removed from unemployment rolls. Less job offers were submitted to labour offices compared to 2010. In the end of 2011 there were less unemployed persons per 1 job offer than a year ago,
- average gross monthly wages and salaries in the enterprises sector systematically increased. In 2011 it was higher than in the previous year and higher compared to 2005. In relation to 2010, a higher increase of wages and salaries was observed in the public sector than in the private sector,
- in 2011 there was a decrease in the average number of pensioners and retirees accompanied by an increase of the average monthly gross retirement pay and pension. Social benefits paid by the Social Insurance Institution were higher than those paid by the Agricultural Social Insurance Fund,
- in 2011 price index of consumer goods and services was higher than that observed in 2010. Increase of prices was observed in most of groups of commodities and services, and the highest increase was noted in transport. More expensive than a year ago were: food and non-alcoholic beverages as well as goods and services connected with dwelling and health. On the other hand, there was a decrease of prices of clothing and footwear as well as goods and services connected with recreation and culture,
- plant production in 2011 was higher than a year ago. Higher were yields of basic cereals and cereals mixed, potatoes, rape and turnip rape. Comparing to 2010 the stock of pigs and cattle diminished. There was an increase of procurement of wheat, potatoes, pigs for slaughter and poultry for slaughter as well as cow's milk, and a decrease in the procurement of rye. Prices of most of agricultural products were higher, not only in procurement, but on marketplaces as well comparing to previous year. Worse was the relation of prices of procurement of pigs for slaughter in comparison to marketplace prices of rye and barley,
- sold production of industry in 2011 (in constant prices) was higher compared to previous year and to 2005 as well. Income from the sale of goods and services in all sections of the industry (excluding electricity, gas, steam and air conditioning supply) was higher than that observed in 2010. Increase in sold production of industry was accompanied by an increase of average paid employment and labour productivity in industry.

- *in 2011 income from the sale of products and services in construction (in current prices) was higher than that obtained in 2010. Higher was also the level of construction and assembly production and income from the sale of construction works of an investment character. Increase of sold production in construction was accompanied by an increase of average paid employment and labour productivity,*
- *in residential construction a decrease was noted in the number of dwellings completed in 2011 (third year in a row). The number of dwellings for which permits have been granted as well as the number of dwellings started was lower than in 2010,*
- *in 2011, in comparison with previous year, there was an increase in retail sales (in current prices) realized by trade and non-trade units. In the same period the value of wholesale in trade units decreased (of which in wholesale enterprises),*
- *in 2011 financial results of surveyed enterprises were more favourable than those obtained in 2010 and in 2007. In relation to previous year there was an increase of the sales profitability rate, the profitability rate of gross turnover and the profitability rate of net turnover. Improvement of the profitability rate of gross turnover and the profitability rate of net turnover in mining and quarrying was noted compared to previous year and to 2007,*
- *investment outlays on the creation of new fixed assets or the improvement of existing capital asset items in surveyed enterprises in 2011 were higher compared to previous year. During the year the value of investment purchase increased too. Most of means were designated for machines, technical appliances and tools. Investors started realization of most of new investments, but the cost estimate was lower,*
- *in the end of July 2011, in comparison with the same period of previous year, there was a decrease in the number of collective tourist accommodation establishments, and an increase in the number of beds at their disposal. In 2011, in comparison with 2010, there was an increase in the number of tourists accommodated. The number of nights spent remained on an almost unchanged level. Utilisation of rooms decreased,*
- *the number of crimes ascertained in completed preparatory proceedings in 2011 was higher than a year ago. In 2011, criminal crimes dominated in the total number of crimes. The rate of detectability of delinquents was higher than in 2010 as was the number of road accidents.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

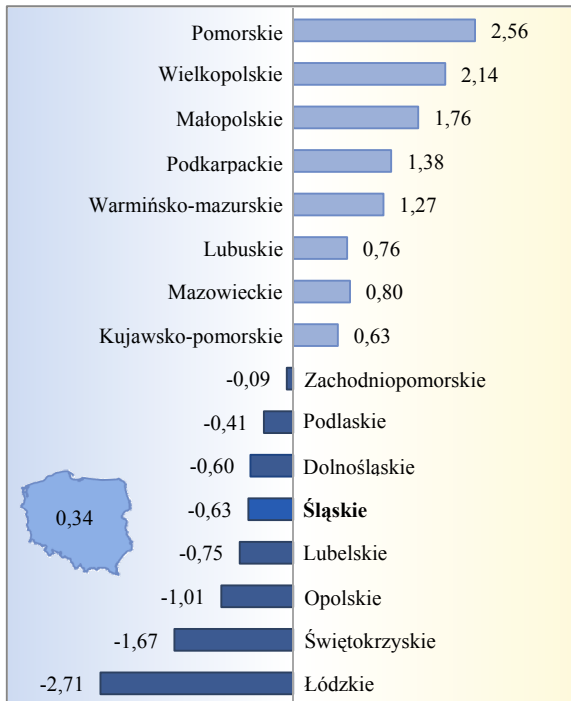
Tabl. 1. Wybrane wskaźniki ogólnopolskie i wojewódzkie w 2011 r.

Wyszczególnienie	Polska	Śląskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	375
Przyrost naturalny na 1000 ludności ^a	0,34	-0,63
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ^a	-0,11	-1,22
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^b w %	56,1	53,9
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^b w %	50,7	48,9
Stopa bezrobocia według BAEL ^b w %	9,7	9,2
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3604,02	3897,26
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1669,22	2077,25
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	986,24	1239,40
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2010 = 100)	104,3	103,7
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych gospodarstwie rolnym w ha	6,9	2,9
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	35,6	23,9
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	84,5	64,4
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	438819	451582
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	394783	302913
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,4	2,1
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1013	958
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	13
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	78,3	79,0
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach w %	94,6	94,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2010=100, ceny bieżące) w %	111,9	134,2
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2009 r. w zł	35210	37761

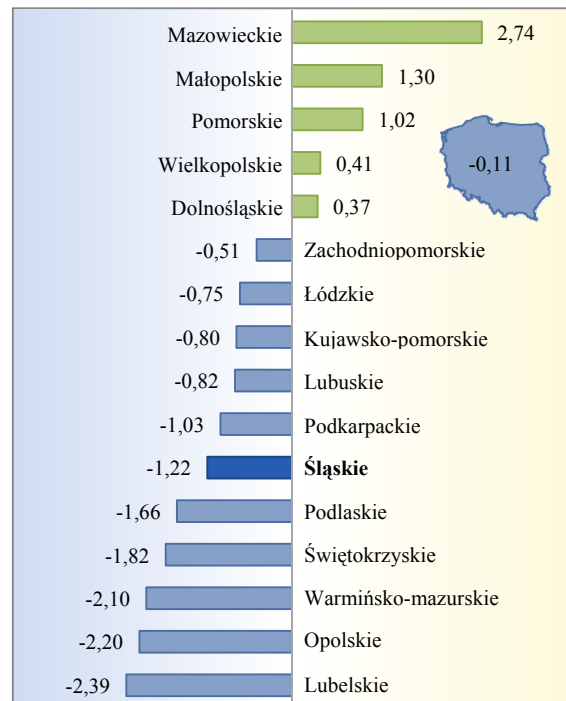
a Dane wstępne. b Przeciętne roczne. c Stan w grudniu. d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

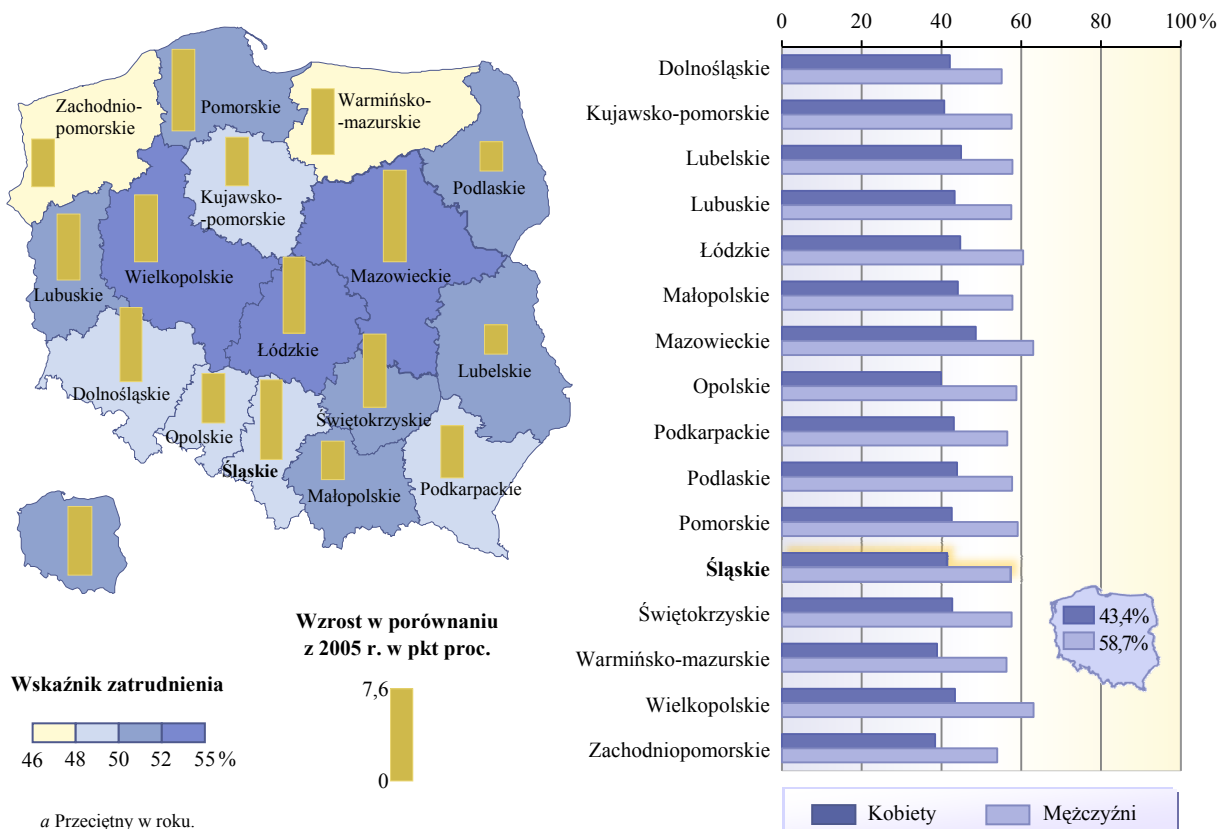
Wykres 1. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2011 r.**

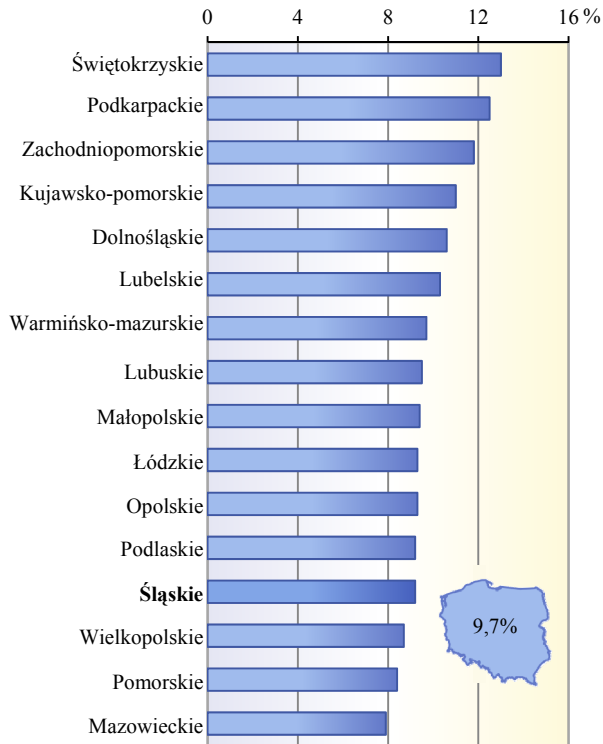
Wykres 2. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2011 r.**

Wykres 3. **Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2011 r.**

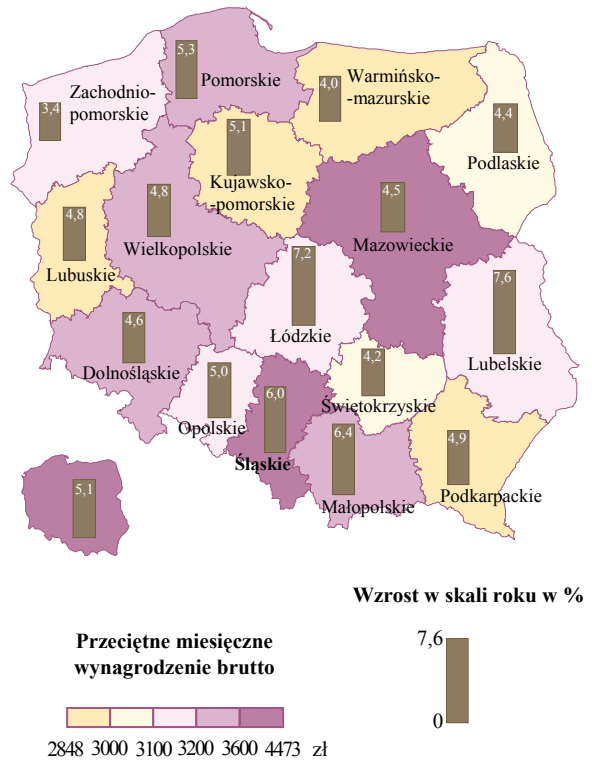

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2011 r.

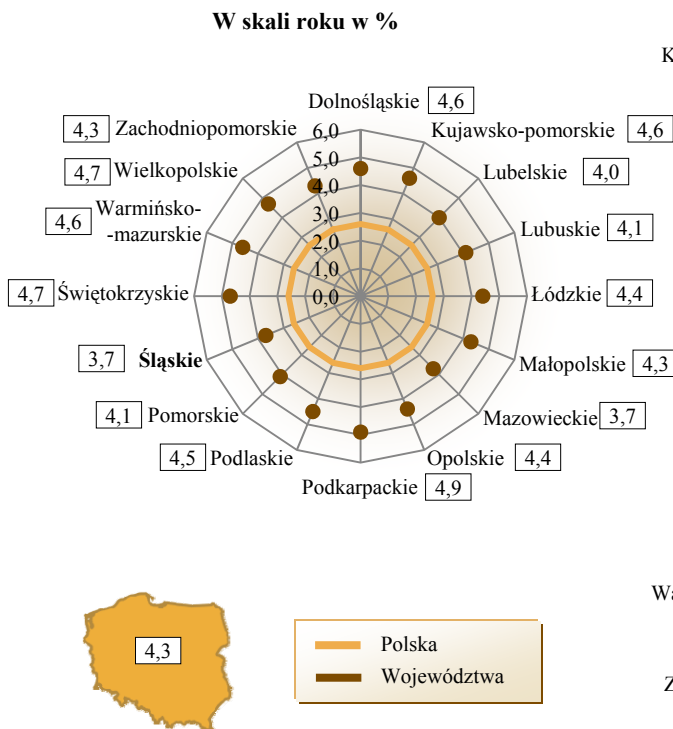

^a Przeciętna w roku.

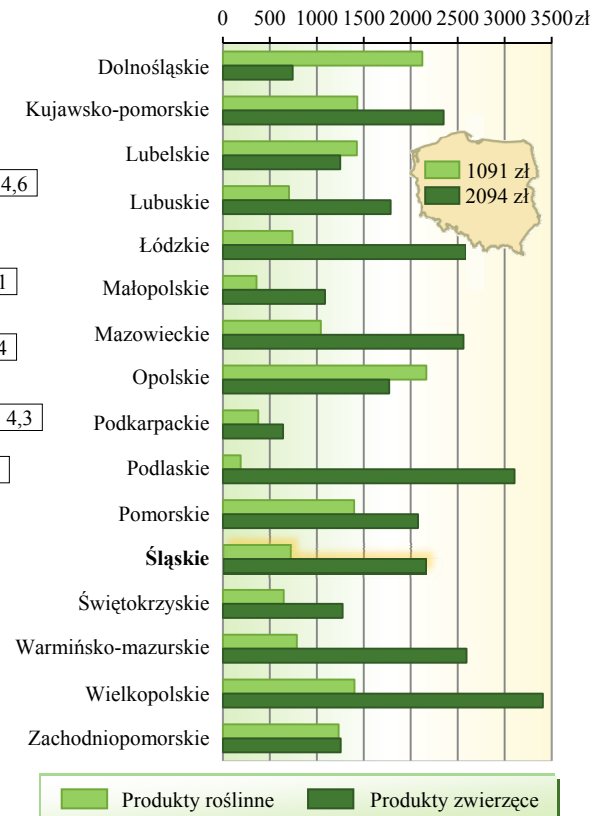
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.

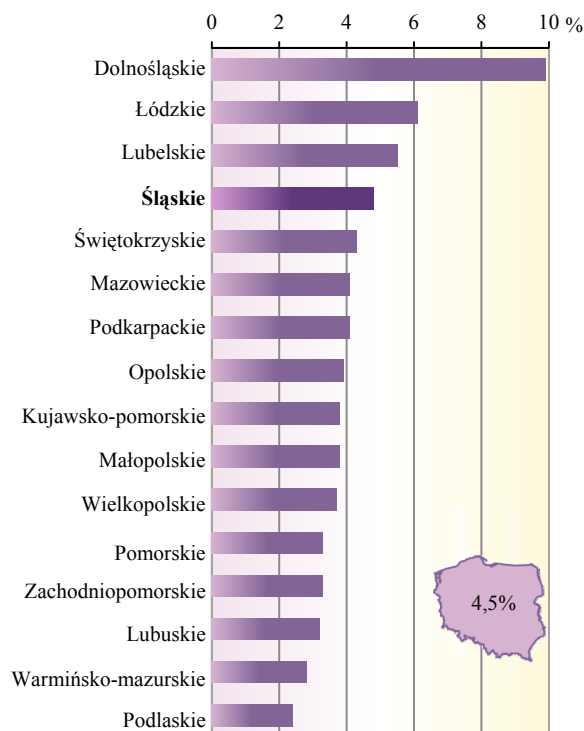
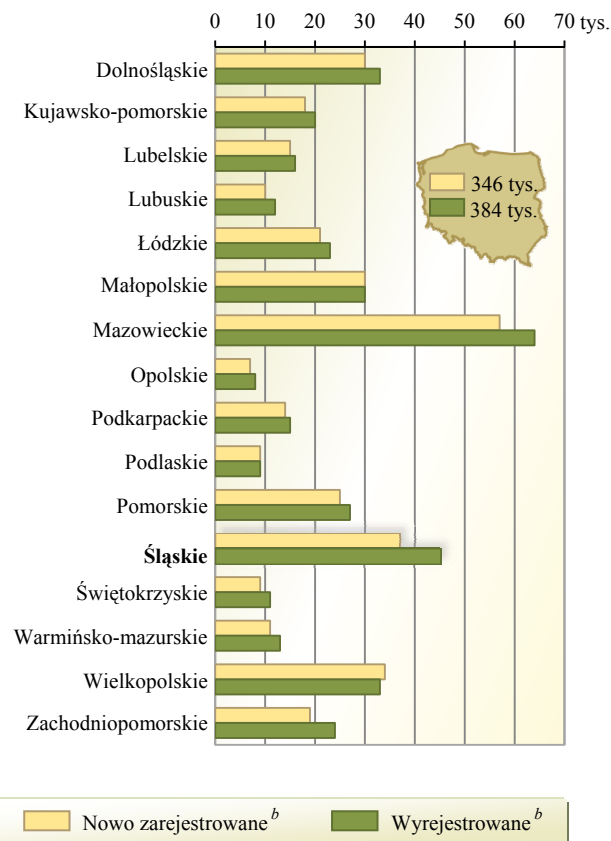
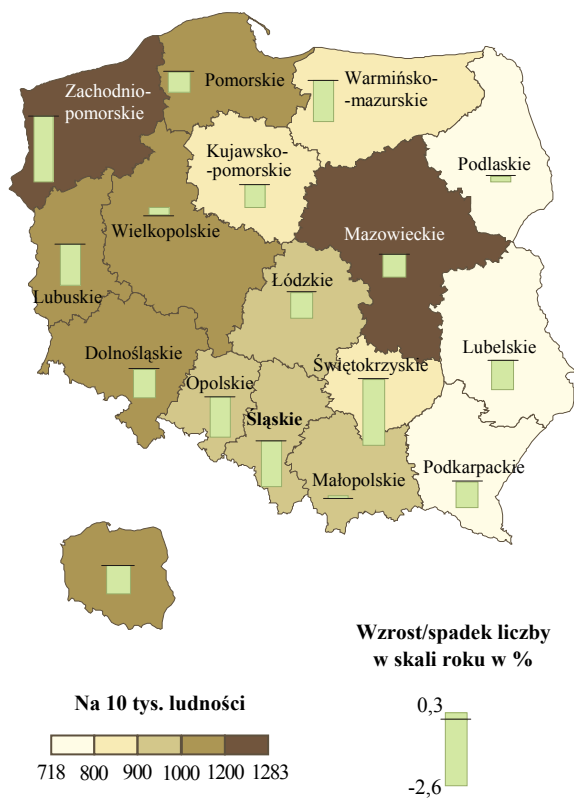

Wykres 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2011 r.

Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2011 r.

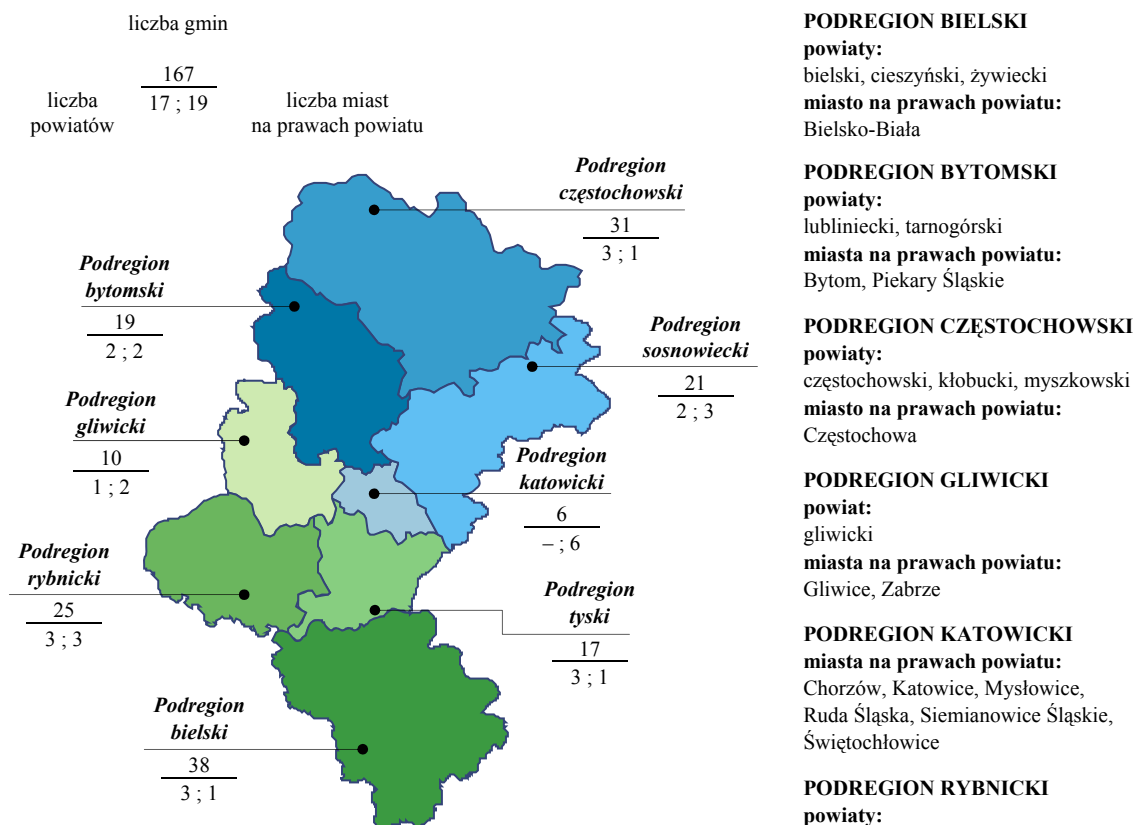
Wykres 8. **Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.**Wykres 9. **Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2011 r.**Wykres 10. **Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2011 r.**
Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2011 R.

Stan w dniu 1 I

PODREGION BIELSKI

powiaty:

bielski, cieszyński, żywiecki

miasto na prawach powiatu:

Bielsko-Biala

PODREGION BYTOMSKI

powiaty:

lubliniecki, tarnogórski

miasta na prawach powiatu:

Bytom, Piekary Śląskie

PODREGION CZĘSTOCHOWSKI

powiaty:

częstochowski, kłobucki, myszkowski

miasto na prawach powiatu:

Częstochowa

PODREGION GLIWICKI

powiat:

gliwicki

miasta na prawach powiatu:

Gliwice, Zabrze

PODREGION KATOWICKI

miasta na prawach powiatu:

Chorzów, Katowice, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice

PODREGION RYBNICKI

powiaty:

raciborski, rybnicki, wodzisławski

miasta na prawach powiatu:

Jastrzębie-Zdrój, Rybnik, Żory

PODREGION SOSNOWIECKI

powiaty:

będziński, zawierciański

miasta na prawach powiatu:

Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec

PODREGION TYSKI

powiaty:

bieruńsko-lędziński, mikołowski, pszczyński

miasto na prawach powiatu:

Tychy

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII 2010 r.)
ŚLĄSKIE	1233309	4635882
podregiony:		
Bielski	235350	656775
Bytomski	157586	454560
Częstochowski	304960	528966
Gliwicki	87865	496791
Katowicki	38004	761427
Rybnicki	135248	637500
Sosnowiecki	179874	712997
Tyski	94422	386866

Według stanu w dniu 1 I 2010 r. województwo śląskie zajmowało powierzchnię 12333 km² (1233309 ha), co stanowiło 3,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze (wg stanu w dniu 31 XII 2010 r.) mieszkały 4635882 osoby, tj. 12,1% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 376 osób (pierwsza lokata w kraju). W miastach mieszkało 78,0% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Od lat 90. w województwie śląskim utrzymuje się spadek liczby ludności. W latach 2000-2010 odnotowano odwrócenie się tendencji urbanizacyjnych, systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców w miastach, natomiast wzrasta liczba mieszkańców na wsi. W 2011 r. odnotowano ujemny przyrost naturalny, tj. nadwyżkę liczby zgonów nad liczbą urodzeń. Saldo migracji ludności na pobyt stały było ujemne, w tym również saldo migracji zagranicznych.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2010 r. ludność województwa śląskiego liczyła 4635,9 tys. osób, tj. o 4,8 tys. osób mniej niż przed rokiem oraz o 49,9 tys. osób mniej niż w końcu grudnia 2005 r.

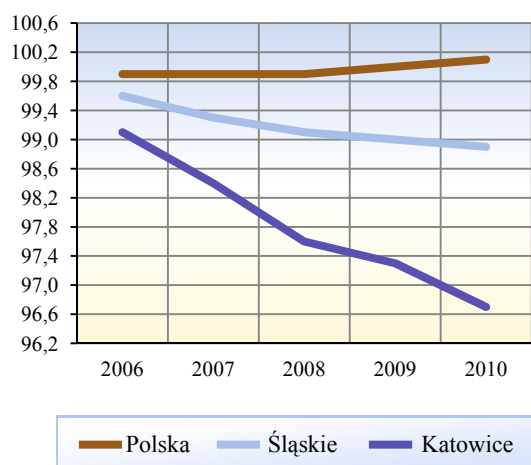
Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, a do 2005 r. – ponad 2 miesiące.

Populacja województwa, niezmiennie od wielu lat, stanowi ponad 12%

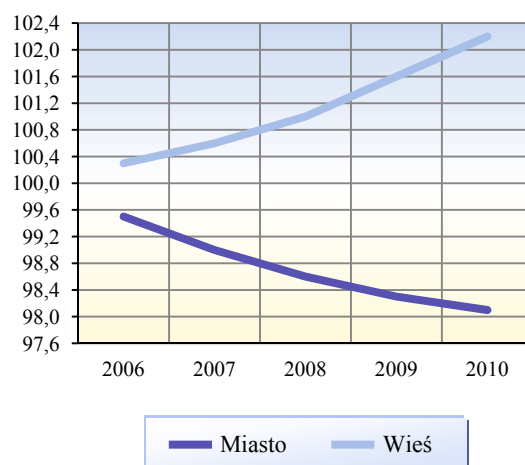
ogółu ludności kraju. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2010 r. wyniosła w województwie 376 (122 w Polsce). Najwyższą gęstość zaludnienia odnotowano w Świętochłowicach (4042 osoby/km²), a najniższą w powiecie częstochowskim (88 osób/km²).

Dane o ludności zbilansowano w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz dane ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności. Dane o stanie i strukturze ludności oraz wszystkie wskaźniki obliczone na tej podstawie mają charakter tymczasowy i po opracowaniu wyników NSP 2011 ulegną zmianie.

Wykres 11. **Dynamika liczby ludności**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

Wykres 12. **Dynamika liczby ludności miast i wsi w województwie śląskim**
Stan w dniu 31 XII
2005 = 100

Tabl. 2. **Ludność według województw**
Stan w dniu 31 XII

Województwa	Ludność w tys.				Średnioroczne tempo przyrostu/ubytku liczby ludności w %			
	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
P o l s k a	38254,0	38157,1	38167,3	38200,0	-0,02	-0,04	0,08	0,09
Dolnośląskie	2912,2	2888,2	2876,6	2877,8	-0,17	-0,17	-0,02	0,04
Kujawsko-pomorskie ..	2067,8	2068,3	2069,1	2069,5	-0,05	-0,00	0,06	0,02
Lubelskie	2206,2	2179,6	2157,2	2151,9	-0,13	-0,25	-0,21	-0,25
Lubuskie	1008,5	1009,2	1010,0	1011,0	0,05	0,00	0,11	0,10
Łódzkie	2627,8	2577,5	2541,8	2534,4	-0,36	-0,40	-0,28	-0,29
Małopolskie	3222,4 ^a	3266,2	3298,3	3310,1	0,35	0,18	0,34	0,36
Mazowieckie	5115,0	5157,7	5222,2	5242,9	0,05	0,23	0,34	0,40
Opolskie	1070,6	1047,4	1031,1	1028,6	-0,34	-0,39	-0,19	-0,24
Podkarpackie	2101,4	2098,3	2101,7	2103,5	0,12	0,01	0,11	0,08
Podlaskie	1210,7	1199,7	1189,7	1188,3	-0,13	-0,23	-0,15	-0,12
Pomorskie	2172,3	2199,0	2230,1	2240,3	0,28	0,23	0,48	0,46
Śląskie	4765,7^a	4685,8	4640,7	4635,9	-0,37	-0,32	-0,11	-0,10
Świętokrzyskie	1302,7	1285,0	1270,1	1266,0	0,01	-0,29	-0,21	-0,32
Warmińsko-mazurskie	1427,5	1428,6	1427,1	1427,2	0,19	-0,01	0,00	0,01
Wielkopolskie	3345,3	3372,4	3408,3	3419,4	0,17	0,21	0,31	0,33
Zachodniopomorskie ..	1697,9	1694,2	1693,2	1693,1	0,06	-0,04	0,01	-0,01

^a Liczbę ludności obliczono zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

Struktura ludności według płci w województwie śląskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców przeważają kobiety, których odsetek w końcu grudnia 2010 r. i 2009 r. wyniósł 51,8% (51,7% w 2005 r.). W kraju odnotowano podobną sytuację, kobiety stanowiły 51,7% zarówno w końcu 2010 r., jak i w końcu 2009 r., natomiast w końcu 2005 r. 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie 107 w końcu 2010 r., podobnie jak w końcu 2009 r. i 2005 r. W kraju w końcu grudnia ww. lat na 100 mężczyzn również przypadało 107 kobiet.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

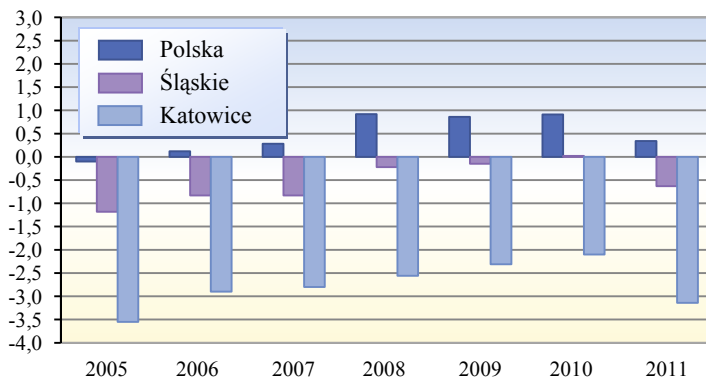
W województwie śląskim w 2011 r. zarejestrowano 44803 urodzenia żywe, tj. o 3011 mniej niż przed rokiem, ale o 4040 więcej niż w 2005 r. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,67‰ i był niższy niż w 2010 r. (10,31‰), natomiast wyższy niż w 2005 r. (8,69‰).

W 2011 r. w województwie śląskim zmarło 47709 osób, tj. mniej o 10 osób w ujęciu rocznym, ale więcej o 1394 osoby niż w 2005 r. **Współczynnik zgonów** ukształtował się na poziomie 10,30‰ (w 2010 r. oraz w 2005 r. wyniósł odpowiednio: 10,28‰

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

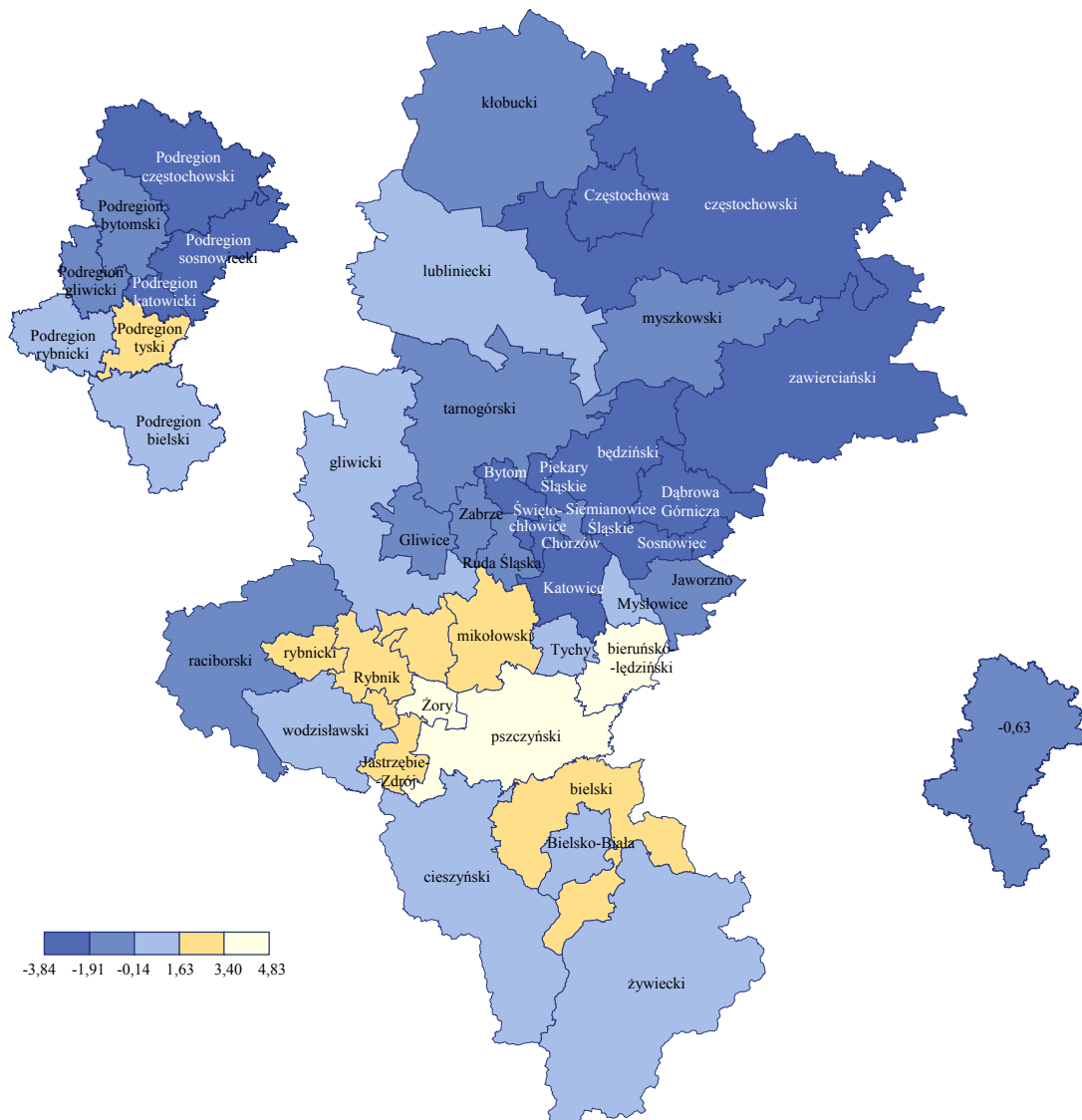
i 9,87‰). **Współczynnik zgonów niemowląt** (wyrażający liczbę zgonów na 1000 urodzeń żywych) wyniósł 6,03‰, wobec 5,73‰ w 2010 r. oraz 7,43‰ w 2005 r.

Wykres 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności

W województwie śląskim w 2011 r. odnotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła minus 2906, w 2010 r. i 2005 r. odpowiednio: 95 i minus 5552. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 0,63‰, przed rokiem ukształtował się na poziomie 0,02‰, a w 2005 r. osiągnął wartość minus 1,18‰. Przyrost naturalny na 1000 ludności dla kraju w 2011 r., 2010 r. oraz w 2005 r. wyniósł odpowiednio: 0,34; 0,91 oraz minus 0,10.

Wykres 14. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

Biorąc pod uwagę strukturę terytorialną według powiatów, w województwie śląskim w 2011 r. współczynnik przyrostu naturalnego w dwudziestu powiatach osiągnął wartość ujemną, a w szesnastu powiatach wartość dodatnią. Najwyższą wartość przyrostu naturalnego na 1000 ludności odnotowano w powiecie pszczyńskim (4,83), Żorach (4,71) oraz w powiecie bieruńsko-lędzińskim (4,38).

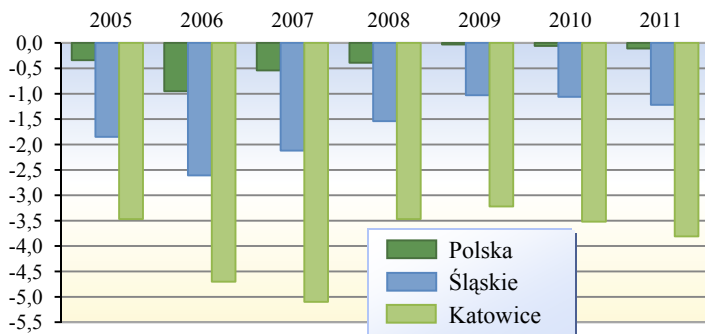
W śląskich urzędach stanu cywilnego w 2011 r. zarejestrowano 25495 nowo zawartych małżeństw, tj. o 2967 mniej niż w 2010 r., natomiast o 84 więcej niż w 2005 r. **Współczynnik małżeństw** osiągnął poziom 5,50‰ wobec 6,13‰ przed rokiem oraz 5,42‰ w 2005 r. Zarówno w 2011 r., jak i w 2010 r. liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie śląskim niż w kraju, natomiast w 2005 r. ukształtowała się na tym samym poziomie.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Małżeństwa	5,42	5,98	5,41
Urodzenia żywe	9,55	10,82	10,17
Zgony	9,65	9,91	9,83
w tym niemowląt ^a	6,42	4,98	4,73
Przyrost naturalny ^b	-0,10	0,91	0,34
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,34	-0,06	-0,11
w tym zagranicznych	-0,34	-0,06	-0,11
ŚLĄSKIE			
Małżeństwa	5,42	6,13	5,50
Urodzenia żywe	8,69	10,31	9,67
Zgony	9,87	10,28	10,30
w tym niemowląt ^a	7,43	5,73	6,03
Przyrost naturalny ^b	-1,18	0,02	-0,63
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,85	-1,06	-1,22
w tym zagranicznych	-1,20	-0,38	-0,44
KATOWICE			
Małżeństwa	4,81	6,12	5,79
Urodzenia żywe	7,67	9,66	8,74
Zgony	11,22	11,77	11,89
w tym niemowląt ^a	9,05	5,07	9,77
Przyrost naturalny ^b	-3,55	-2,10	-3,14
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-3,47	-3,52	-3,81
w tym zagranicznych	-0,87	-0,43	-0,56

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

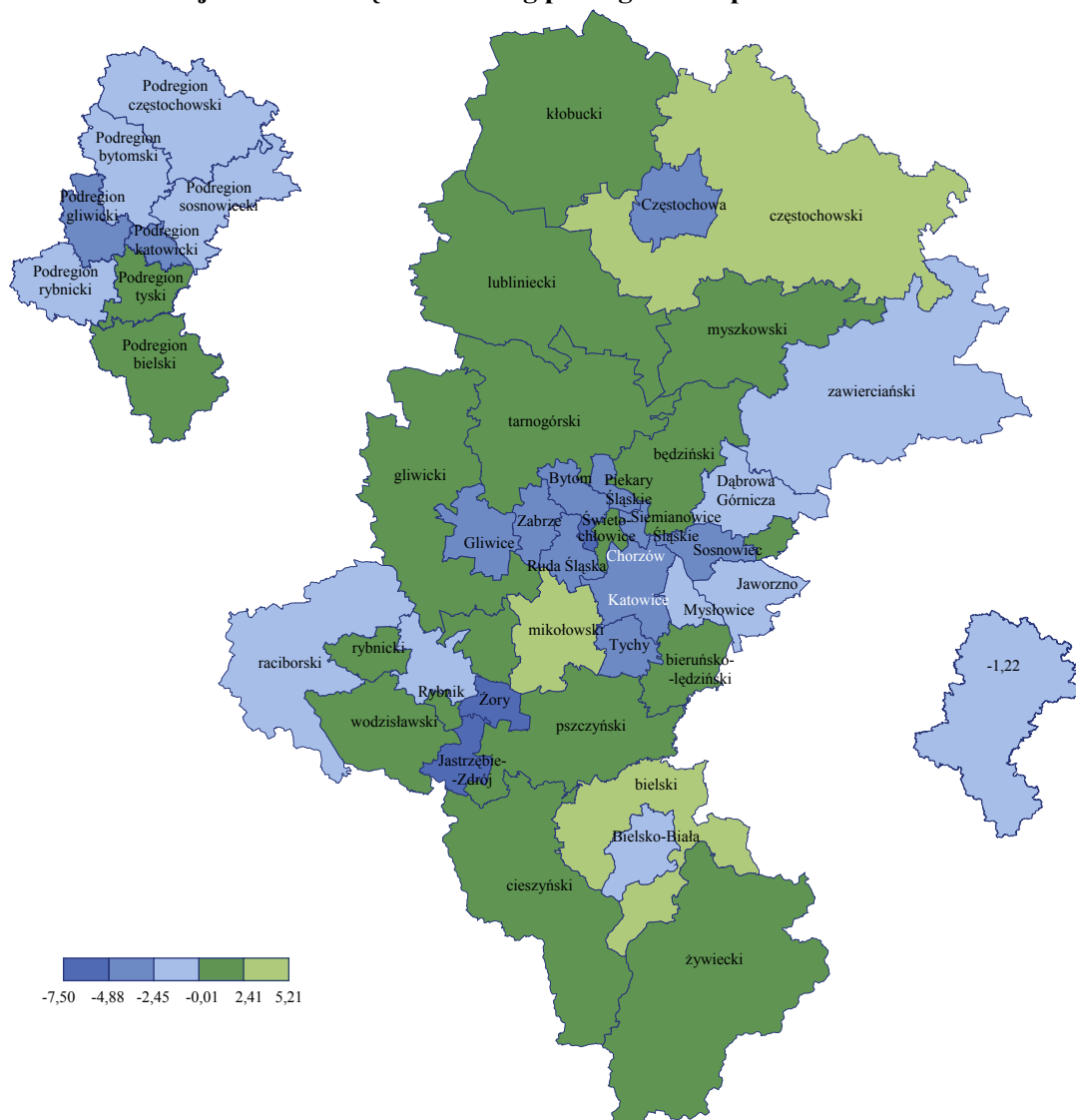
Wykres 15. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

W 2011 r., podobnie jak w 2010 r. oraz w 2005 r., w województwie śląskim liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego była wyższa od liczby osób zameldowanych na pobyt stały. Napływ ludności na pobyt stały w 2011 r. ukształtował się na poziomie 45898, natomiast odpływ wyniósł 51570. Odnotowano ujemne saldo migracji, które osiągnęło wartość minus 5672 (przed rokiem minus 4938, a w 2005 r. minus 8698). W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji na pobyt stały ukształtowało się na poziomie minus 1,22 wobec minus 1,06 w 2010 r. oraz minus 1,85 w 2005 r.

W 2011 r., podobnie jak w 2010 r. oraz w 2005 r., w województwie śląskim liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego była wyższa od liczby osób zameldowanych na pobyt stały. Napływ ludności na pobyt stały w 2011 r. ukształtował się na poziomie 45898, natomiast odpływ wyniósł 51570. Odnotowano ujemne saldo migracji, które osiągnęło wartość minus 5672 (przed rokiem minus 4938, a w 2005 r. minus 8698). W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji na pobyt stały ukształtowało się na poziomie minus 1,22 wobec minus 1,06 w 2010 r. oraz minus 1,85 w 2005 r.

Wykres 16. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

W latach 2000-2010 saldo migracji zagranicznych na pobyt stały zostało ukształtowane głównie przez liczbę emigrantów. W latach 2007-2010 odnotowano spadek liczby mieszkańców województwa śląskiego wyjeżdżających za granicę oraz od 2003 r. do 2009 r. wzrost liczby imigrantów (cudzoziemców, Polaków) przybywających do województwa. W 2011 r. wyemigrowało z województwa śląskiego na stałe 4185 osób (co stanowiło 21,1% wszystkich osób, które wyemigrowały w tym czasie z Polski). Liczba imigrantów przybyłych do województwa śląskiego w celu osiedlenia się wyniosła 2165 osób (13,9% imigrantów przybyłych do Polski). W 2010 r. wyemigrowało 3958 osób (22,8% osób, które wyemigrowały z Polski), natomiast 2214 osób (14,5% imigrantów do Polski) przybyło do województwa śląskiego; w 2005 r. wyemigrowało 6861 osób (30,8% z Polski) i imigrowało 1238 osób (13,2% imigrantów do Polski).

Biorąc pod uwagę podział województwa według powiatów w 2011 r. saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w dwudziestu powiatach przyjęło wartości ujemne, a w szesnastu dodatnie.

Dane prezentujące ludność w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim” – publikacja dostępna co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

Tabl. 4. Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań w województwie śląskim

Wyszczególnienie	20 V 2002	31 III 2011
Ludność faktycznie zamieszkała w tys.	4743	4617
mężczyźni	2296	2200
kobiety	2447	2417
miasto	3751	3544
wieś	992	1073
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	386	374
Kobiety na 100 mężczyzn	107	110
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	57	56
Wskaźnik zatrudnienia w %	41,9	45,6
Stopa bezrobocia w %	20,8	11,7

RYNEK PRACY

■ ZATRUDNIENIE

W 2011 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w relacji do 2010 r. Systematycznie wzrasta przeciętne zatrudnienie w jednostkach sektora prywatnego.

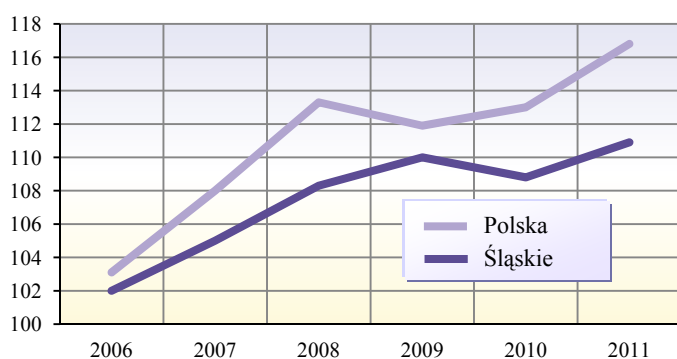
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim w 2011 r. wyniosło 746,5 tys. osób i wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,9% (wobec spadku o 1,1% w 2010 r. w relacji do 2009 r.). W kraju zanotowano wzrost zatrudnienia w stosunku do roku 2010 o 3,4% (w 2010 r. w relacji do 2009 r. wzrost o 1,0%).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w tysiącach		2005 = 100	2010 = 100	
Polska	4646,4	5260,9	5439,1	117,1	103,4
Śląskie.....	673,1	732,8	746,5	110,9	101,9
Katowice.....	.	159,5	158,6	x	99,5

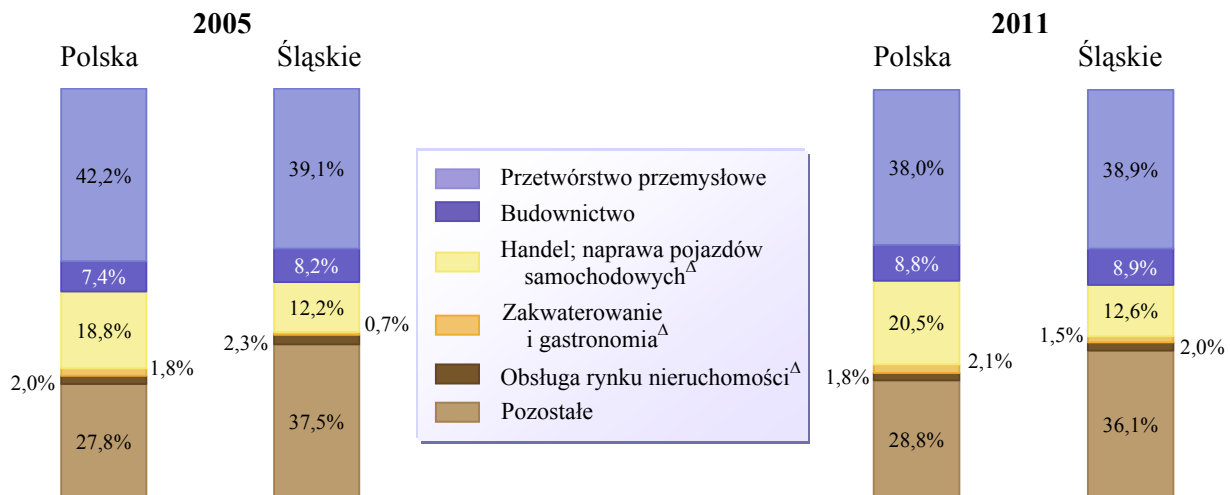
Wykres 17. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

osób, co oznacza wzrost o 3,8% w porównaniu z zanotowanym rok wcześniej oraz wzrost o 24,9% w odniesieniu do 2005 r. Przedsiębiorstwa sektora publicznego w omawianym okresie zatrudniały 165,3 tys. osób, tj. o 4,4% mniej niż w 2010 r. i o 20,5% mniej niż w 2005 r.

W 2011 r. udział przeciętnego zatrudnienia jednostek sektora prywatnego ukształtował się na poziomie 77,8% i zwiększył się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i 2005 r. odpowiednio o: 1,4 pkt proc. i 8,7 pkt proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 581,1 tys.

Wykres 18. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Przeciętna liczba zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym wyniosła 290,7 tys. osób, tj. 38,9% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w pozostałej działalności usługowej (2,4 tys. osób, tj. 0,3% ogólnej liczby zatrudnionych).

Tabl. 6. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	98,6	98,9	99,1	98,9	101,9	102,0	102,2	101,9
w tym:								
Przemysł	97,7	98,3	98,8	98,7	101,5	101,7	102,1	101,5
górnictwo i wydobywanie	99,5	98,9	98,5	98,0	97,0	97,5	97,9	98,7
przetwórstwo przemysłowe	96,6	97,6	98,5	98,8	103,6	103,7	104,0	102,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	96,6	97,4	97,2	97,8	98,6	100,1	102,7	101,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	104,3	106,9	106,8	102,9	102,0	100,1	100,8	102,5
Budownictwo	98,0	97,9	98,0	98,6	107,8	108,5	108,6	107,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	95,9	95,3	95,0	95,9	100,9	101,1	101,2	100,6
Transport i gospodarka magazynowa	106,7	106,2	105,4	106,7	104,1	103,5	103,6	102,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	113,9	112,5	110,1	109,8	111,6	114,0	113,0	113,6
Informacja i komunikacja	87,7	86,6	86,1	86,2	107,3	110,4	110,2	108,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	100,9	99,8	100,0	99,9	96,7	97,7	97,4	97,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	93,7	93,2	94,7	94,7	100,9	99,9	99,5	98,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	111,3	113,5	114,5	106,8	96,2	92,3	91,1	96,1

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 13,6%), informacji i komunikacji (o 8,6%) oraz w budownictwie (o 7,9%), natomiast spadło m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 3,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,6%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,4%), a także w górnictwie i wydobywaniu (o 1,3%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2011 r. w województwie śląskim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. W ciągu 2011 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych przewyższała liczbę osób wyłączonych z ewidencji. W końcu 2011 r. na 1 ofertę pracy przypadało mniej bezrobotnych niż przed rokiem.

W końcu grudnia 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego wyniosła 186,2 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 5,0 tys. osób, tj. o 2,8%), ale niższa niż w końcu grudnia 2005 r. (o 95,1 tys. osób, tj. o 33,8%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu liczby bezrobotnych w ostatnim roku było wolniejsze niż rok wcześniej. W kraju na koniec 2011 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 1,4% w porównaniu z końcem 2010 r., ale zmniejszyła się o 28,5% w stosunku do końca 2005 r.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 7. **Bezrobocie rejestrowane**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1954,7	1982,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	3042,0	2591,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2979,8	2563,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	158	83	90
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,4	12,5

^a W ciągu roku.

Tabl. 7. **Bezrobocie rejestrowane** (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
ŚLĄSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	281,3	181,2	186,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	312,0	333,7	284,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	340,5	321,0	279,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	104	44	40
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	15,5	10,0	10,1
KATOWICE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	14,1	7,7	8,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	17,6	17,3	14,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	18,7	16,3	13,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	363	15	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	7,1	3,8	4,3

^a W ciągu roku.

W województwie śląskim w końcu 2011 r., w odniesieniu do stanu w końcu roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w dwudziestu dwóch powiatach, przy czym największy – w Siemianowicach Śląskich (o 17,0%), a najmniejszy – w powiecie tarnogórskim (o 0,3%). Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych zanotowano m.in. w: Żorach, Mysłowicach, Jaworznie i Tychach.

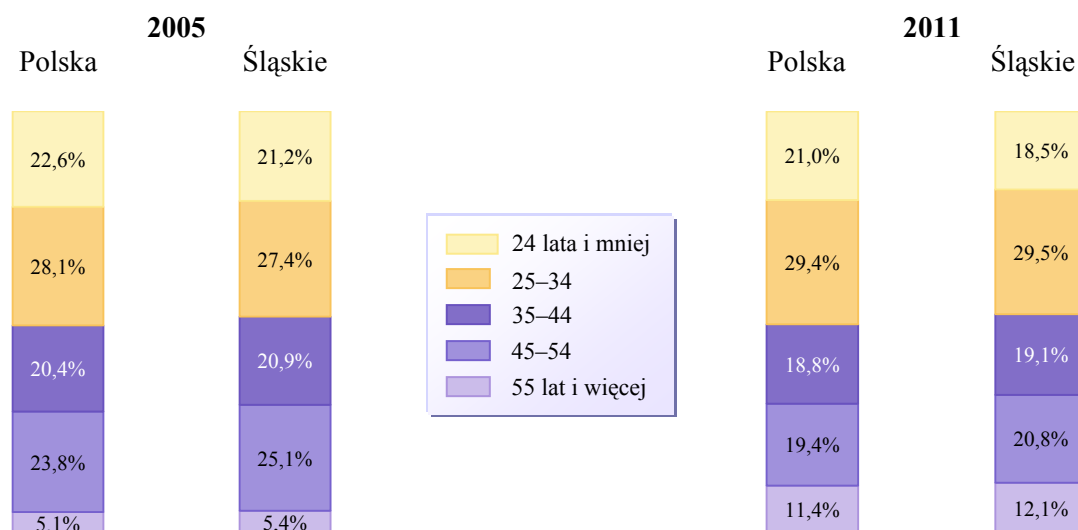
Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowili 85,3% ogółu bezrobotnych w województwie (84,7% w końcu 2010 r.), poprzednio pracujący – 81,5% (80,2% przed rokiem), a bezrobotni mieszkańcy wsi – 21,8% (21,2% w końcu 2010 r.).

W końcu grudnia 2011 r. w województwie śląskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła 104,4 tys. osób i wzrosła w skali roku o 6,3%. Udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniósł 56,1% i był o 1,9 pkt proc. wyższy niż w końcu grudnia 2010 r.

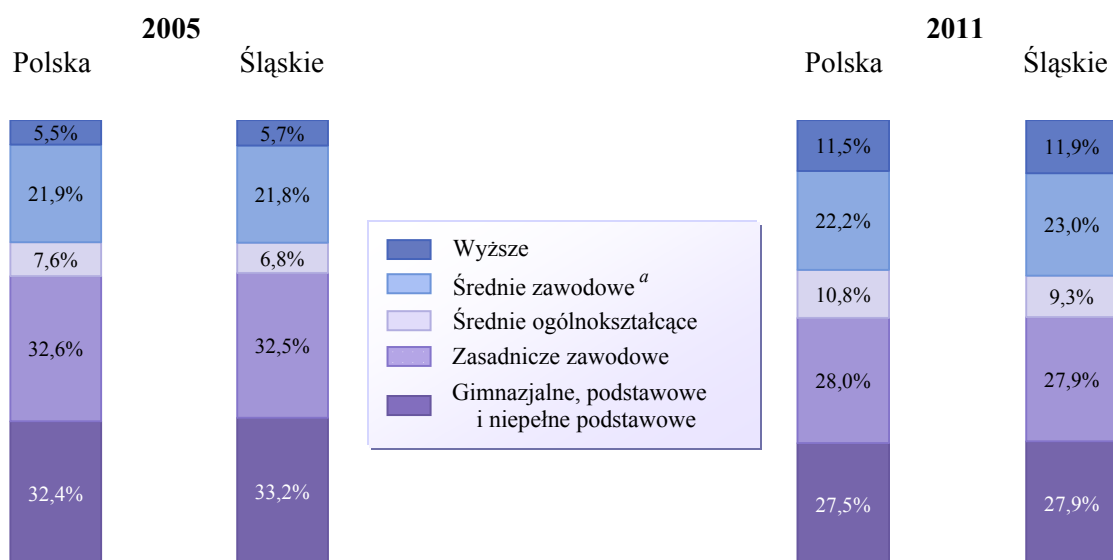
Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2011 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (54,9 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 0,1 pkt proc. Mniej liczną grupą były osoby w wieku 45-54 lata (38,7 tys.), których udział wśród bezrobotnych zmniejszył się o 0,7 pkt proc.

Wykres 19. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (liczące odpowiednio: 52,0 tys. i 51,9 tys. bezrobotnych). W porównaniu z końcem 2010 r. udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym obniżył się o 0,2 pkt proc., natomiast udział osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym pozostał na tym samym poziomie. Coraz większe problemy ze znalezieniem pracy miały również osoby z wykształceniem wyższym, których zbiorowość w skali roku zwiększyła się o 6,8%, a ich odsetek wśród ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,4 pkt proc.

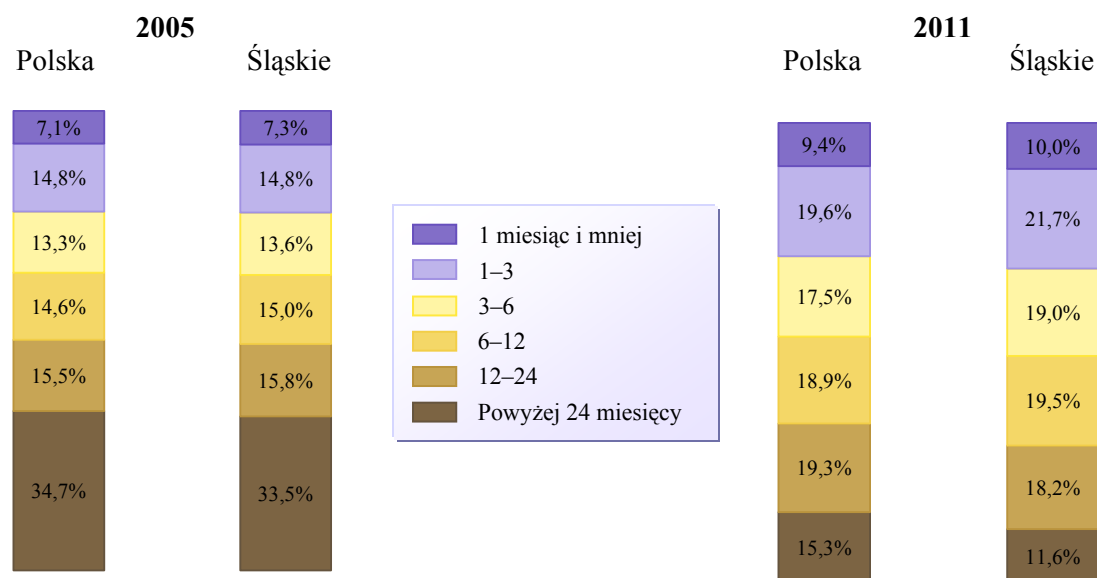
Wykres 20. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost w ujęciu rocznym (o 42,3%) odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata, których udział wzrósł o 3,2 pkt proc. W mniejszym stopniu (o 23,1%) zwiększyła się liczba osób pozostających bez pracy 12-24 miesiące, a ich odsetek wzrósł o 3,0 pkt proc. Udział osób pozostających bez pracy 1-3 miesięcy obniżył się o 3,1 pkt proc.

Wykres 21. **Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem pracy 1-5 lat oraz dotychczas niepracujące, które stanowiły odpowiednio: 21,0% i 18,5% ogółu bezrobotnych. W porównaniu ze stanem w końcu roku poprzedniego najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem pracy do 1 roku, których odsetek wzrósł o 1,0 pkt proc.

W województwie śląskim w końcu grudnia 2011 r. bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy liczyli 166,9 tys. osób i stanowili 89,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 89,1%). Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczono m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem wzrósł w skali roku o 5,5 pkt proc. (do 45,3%). Zwiększył się również odsetek osób, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych (o 3,1 pkt proc. do 29,1%), osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (o 1,1 pkt proc. do 9,9%), osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 pkt proc. do 23,7%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,1 pkt proc. do 6,2%). Obniżył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 1,3 pkt proc. do 25,4%), osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,3 pkt proc. do 18,5%) oraz osób bez wykształcenia średniego (o 0,2 pkt proc. do 55,8%). Liczba bezrobotnych we wszystkich wymienionych kategoriach zaliczanych do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy zwiększyła się w skali roku, z wyjątkiem liczby bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 4,0%) oraz liczby osób bez doświadczenia zawodowego (spadek o 2,2%). W największym stopniu wzrosła liczba osób długotrwale bezrobotnych (o 16,8%) oraz samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (o 16,4%).

Tabl. 8. Bezrobocie rejestrowane w województwie śląskim

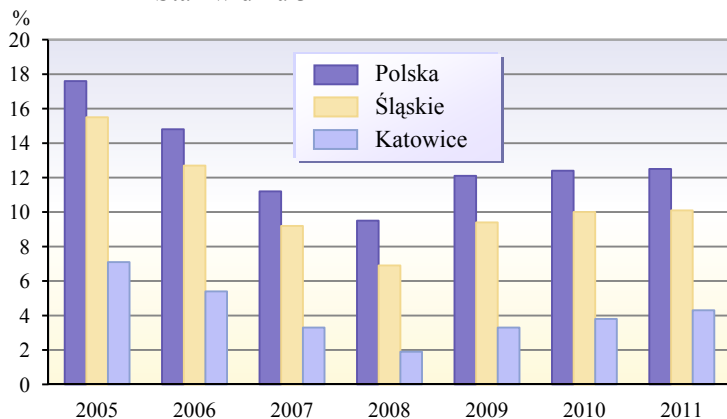
Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	190,2	172,9	171,6	181,2	201,4	178,3	176,7	186,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	123,3	116,4	111,5	107,6	105,9	103,1	103,0	102,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	88,8	70,0	86,2	88,7	82,3	57,5	71,3	72,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	101,7	95,4	97,6	97,6	92,7	82,2	82,6	82,2
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	67,1	87,3	87,5	79,1	62,1	80,6	72,9	63,5
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	120,1	110,4	105,6	103,5	92,6	92,3	83,3	80,2
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	21,7	-17,3	-1,3	9,6	20,2	-23,1	-1,6	9,5
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	10,4	9,6	9,5	10,0	10,8	9,7	9,6	10,1

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w województwie, jak i w kraju, w kolejnych miesiącach 2011 r. była wyższa niż rok wcześniej. W końcu grudnia 2011 r. wskaźnik dla kraju wyniósł 12,5% i wzrósł o 0,1 pkt proc. w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem, ale był niższy o 5,1 pkt proc. w porównaniu ze stanem w końcu 2005 r. W województwie śląskim w końcu 2011 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 10,1% i była o 0,1 pkt proc. wyższa niż rok wcześniej, ale o 5,4 pkt proc. niższa niż w końcu 2005 r.

Wykres 22. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

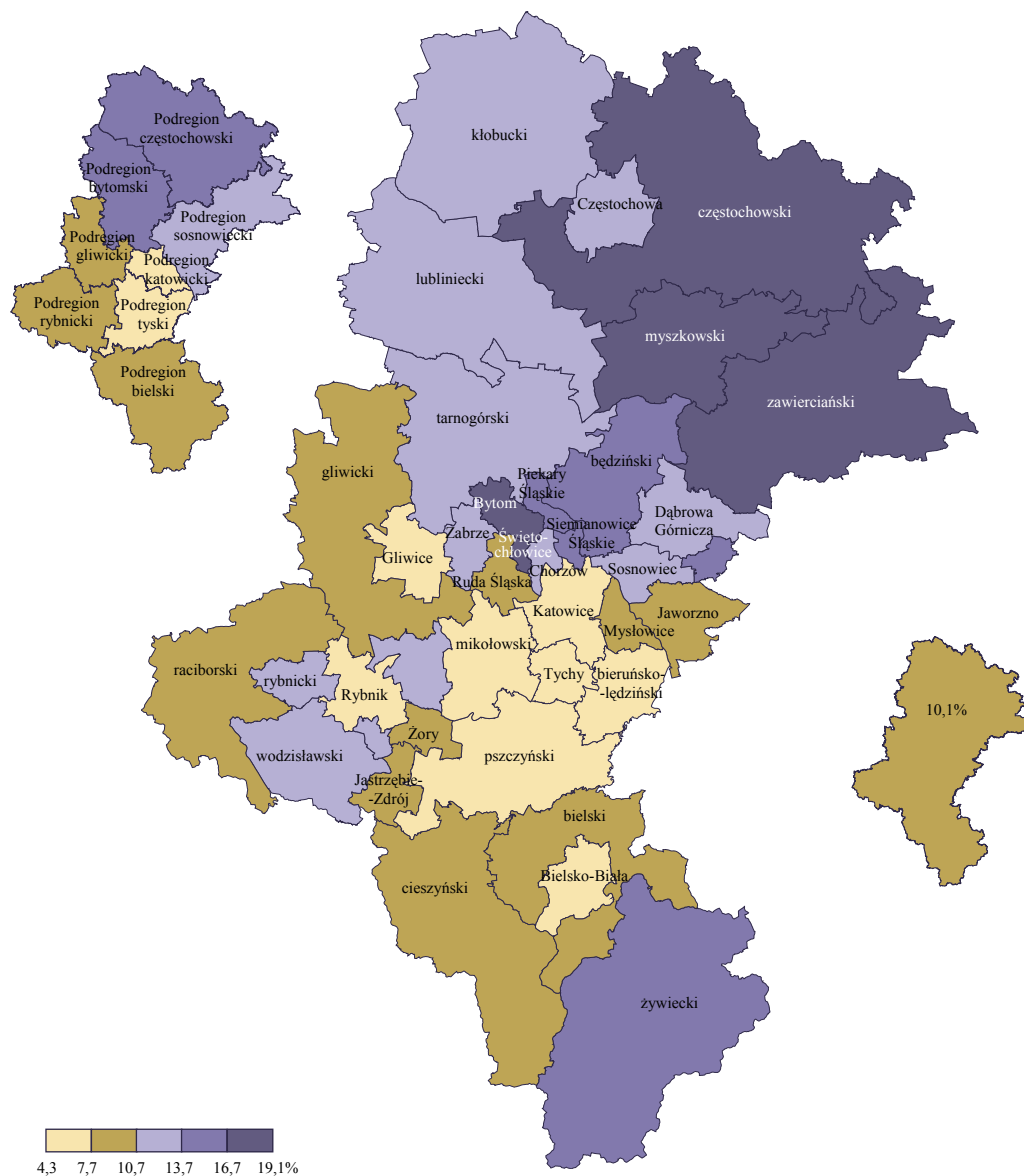

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano w siedemnastu powiatach i zawierał się on w granicach od 0,2 pkt proc. (powiaty cieszyński i żywiecki oraz Bielsko-Biała) do 1,7 pkt proc. (Siemianowice Śląskie). Najgłębszy spadek notowano w: Żorach (o 1,6 pkt proc.), Jaworznie i Mysłowicach

(po 0,8 pkt proc.). W powiatach tarnogórskim i bieruńsko-lędzińskim oraz w Zabrze i Rybniku wskaźnik utrzymał się na tym samym poziomie. Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 14,8 pkt proc. i w skali roku zwiększyła się o 0,5 pkt proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w Bytomiu (19,1%), powiatach myszkowskim (18,9%) oraz częstochowskim (18,4%), a najniższą – w Katowicach (4,3%), powiecie bieruńsko-lędzińskim (5,1%), Tychach (5,5%) i Bielsku-Białej (6,2%).

Wykres 23. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

Stan w dniu 31 XII

W 2011 r. w województwie śląskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 284,0 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 49,7 tys., tj. o 14,9%) oraz mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2005 r. (o 28,0 tys., tj. o 9,0%).

Liczną grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2010 r. (o 0,2 pkt proc.) i wyniósł 78,1%. W skali roku wzrósł udział osób zamieszkałych na wsi (do 18,4%, tj. o 0,4 pkt proc.). Obniżył się natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (do 21,5%, tj. o 2,3 pkt proc.), osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 2,3%, tj. o 0,4 pkt proc.) oraz absolwentów (do 10,8%, tj. o 0,2 pkt proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie śląskim w ciągu 2011 r. wykreślono 279,1 tys. osób, tj. o 13,1% mniej niż przed rokiem oraz o 18,0% mniej niż w 2005 r. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku którego z rejestru bezrobotnych skreślono 114,4 tys. osób (wobec 117,2 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 4,5 pkt proc. do 41,0%. Zmiany odnotowano również w strukturze osób wykreślonych z ewidencji m.in. w kategoriach osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek wzrósł do 37,9%, tj. o 2,1 pkt proc.) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały z tego statusu (wzrost do 3,8%, tj. o 0,7 pkt proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (do 6,3%, tj. o 8,3 pkt proc.) oraz osób, które odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (do 3,4%, tj. o 0,2 pkt proc.).

Liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych w ciągu 2011 r. w województwie śląskim przewyższała liczbę osób wyrejestrowanych z ewidencji o 5,0 tys. Podobna sytuacja wystąpiła w 2010 r., przy czym różnica pomiędzy napływem, a odpływem bezrobotnych była prawie 3-krotnie wyższa i wyniosła 12,8 tys. Relacja nowo zarejestrowanych do wyłączonych z ewidencji wyniosła 101,8% (w kraju – 101,1%). Warto zaznaczyć, że w 2011 r. wskaźnik ten był niższy niż przed rokiem zarówno dla województwa, jak i dla kraju.

W ciągu 2011 r. do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego zgłoszono 92,0 tys. ofert pracy, tj. o 20,2% mniej niż rok wcześniej, ale o 24,5% więcej niż sześć lat wcześniej. Większość ofert pracy pochodziło z jednostek sektora prywatnego (88,3% oferowanych miejsc pracy).

W końcu grudnia 2011 r. w urzędach pracy zanotowano 4644 wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej, z czego 43,5% było niewykorzystanych dłużej niż 30 dni. Liczba oferowanych miejsc pracy wzrosła w porównaniu z końcem 2010 r. i 2005 r. odpowiednio o: 12,0% i 72,3%. Na 1 ofertę pracy przypadało 40 bezrobotnych (wobec 44 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był niższy niż w kraju. Najmniej bezrobotnych na 1 ofertę pracy zanotowano w powiecie mikołowskim (5 osób na 1 ofertę) oraz w Tychach (8 osób) i Świętochłowicach (14 osób). W powiecie będzińskim na 1 ofertę przypadało 3555 osób bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2011 r. w województwie śląskim w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. odnotowano:

- wzrost zbiorowości aktywnych zawodowo, w tym liczby pracujących,
- wzrost wskaźnika zatrudnienia, w tym zarówno wśród mężczyzn jak i kobiet,
- zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi,
- wzrost liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia,
- wzrost liczby biernych zawodowo.

W IV kwartale 2011 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 4039 tys. osób i wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. o 3,8% oraz 2005 r. o 5,0% (w kraju odpowiednio o: 0,5% i 1,8%). Liczba aktywnych zawodowo w relacji do IV kwartału 2010 r. zwiększyła się o 6,5% (w kraju o 1,3%), przy czym wzrost dotyczył zarówno liczby aktywnych zawodowo mężczyzn, jak i kobiet (odpowiednio o: 6,7% i 6,4%), zwiększyła się również liczba biernych zawodowo o 0,7% (w kraju spadek o 0,6%). Wśród aktywnych zawodowo odnotowano wzrost liczby pracujących oraz bezrobotnych. W relacji do IV kwartału 2005 r. wzrosła liczba aktywnych zawodowo o 8,3% oraz biernych zawodowo o 1,3%. W kraju odnotowano wzrost aktywnych zawodowo o 3,9%, natomiast spadek biernych zawodowo o 0,8%.

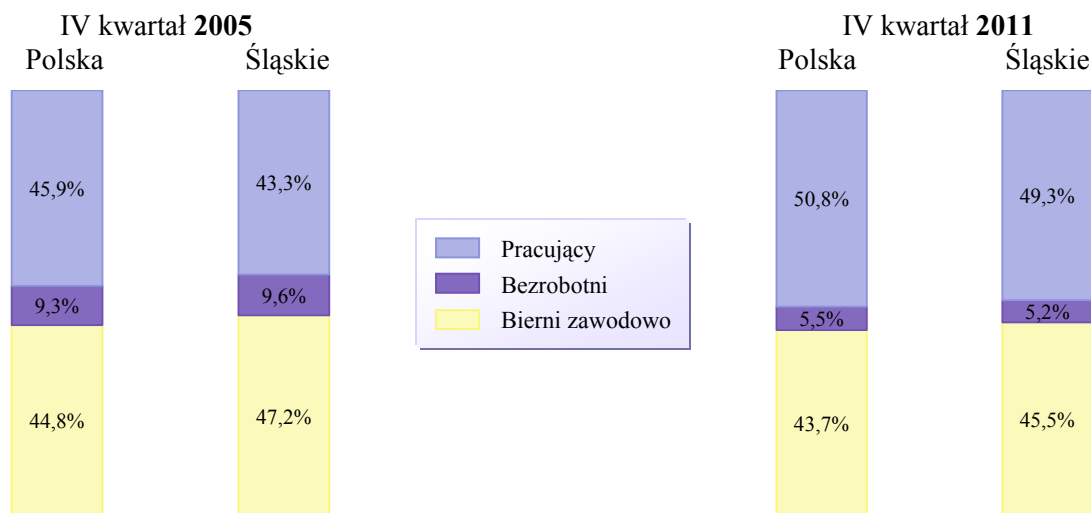
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych.

Tabl. 9. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	IV kwartał		
POLSKA			
O g ó l e m w tys.	31334	31741	31884
Aktywni zawodowo w tys.	17283	17724	17951
pracujący	14390	16075	16201
bezrobotni	2893	1649	1750
Bierni zawodowo w tys.	14051	14016	13934
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,2	55,8	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	45,9	50,6	50,8
Stopa bezrobocia w %	16,7	9,3	9,7
ŚLĄSKIE			
O g ó l e m w tys.	3847	3891	4039
Aktywni zawodowo w tys.	2033	2066	2201
pracujący	1664	1885	1992
bezrobotni	369	181	210
Bierni zawodowo w tys.	1814	1825	1838
Współczynnik aktywności zawodowej w %	52,8	53,1	54,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	43,3	48,4	49,3
Stopa bezrobocia w %	18,2	8,8	9,5

Struktura ludności według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2011 r. przedstawiała się podobnie, jak przed rokiem i sześć lat wcześniej. W IV kwartale 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększył się odpowiednio o: 0,9 pkt proc. i 0,5 pkt proc. W relacji do IV kwartału 2005 r. odnotowano wzrost udziału pracujących o 6,0 pkt proc., natomiast spadek udziału bezrobotnych o 4,4 pkt proc. oraz biernych zawodowo o 1,7 pkt proc.

Wykres 24. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy**

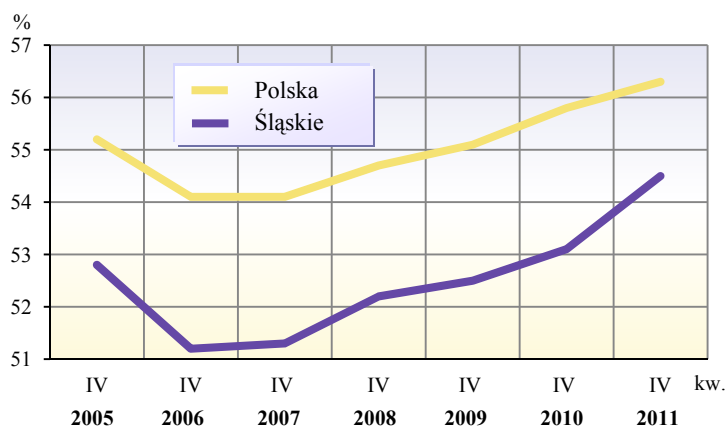

W IV kwartale 2011 r. współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 54,5% (w kraju 56,3%) i był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (62,0% wobec 47,6%), podobnie w kraju (64,7% wobec 48,7%). W skali roku współczynnik ten zwiększył się o 1,4 pkt proc. (w kraju o 0,5 pkt proc.), przy czym wśród kobiet o 1,6 pkt proc. (w kraju o 0,5 pkt proc.), a wśród mężczyzn o 1,0 pkt proc. (w kraju o 0,4 pkt proc.). W odniesieniu

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

do IV kwartału 2005 r. udział aktywnych zawodowo w ludności ogółem zwiększył się o 1,7 pkt proc. (w kraju o 1,1 pkt proc.). Biorąc pod uwagę grupy wieku najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata (87,1%) oraz w wieku 25-34 lata (86,5%). Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (82,7%),

Wykres 25. **Współczynnik aktywności zawodowej**

do IV kwartału 2005 r. udział aktywnych zawodowo w ludności ogółem zwiększył się o 1,7 pkt proc. (w kraju o 1,1 pkt proc.). Biorąc pod uwagę grupy wieku najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata (87,1%) oraz w wieku 25-34 lata (86,5%). Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (82,7%),

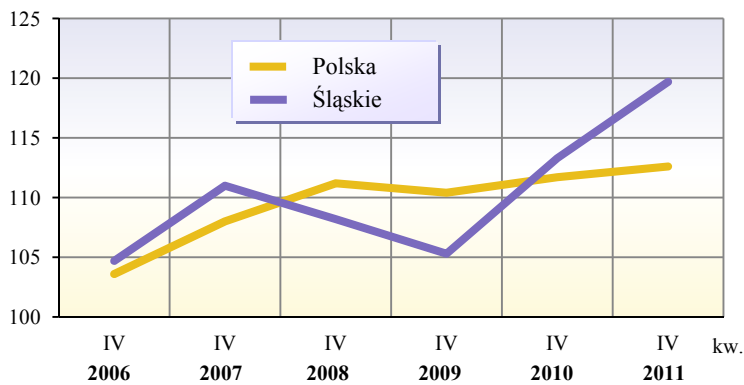
policealnym i średnim zawodowym (63,1%), natomiast najniższy z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (13,5%).

Populacja pracujących w IV kwartale 2011 r. liczyła 1992 tys. osób tj. więcej o 5,7% niż w IV kwartale 2010 r. (w kraju o 0,8%). Ponad połowę pracujących stanowili mężczyźni (55,4%), a ich liczba zwiększyła się w skali roku o 5,8%; populacja kobiet zwiększyła się o 5,3%. W porównaniu z IV kwartałem 2005 r. zbiorowość pracujących zwiększyła się o 19,7% (w kraju o 12,6%), mężczyźni o 19,6% oraz kobiety o 19,8%.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

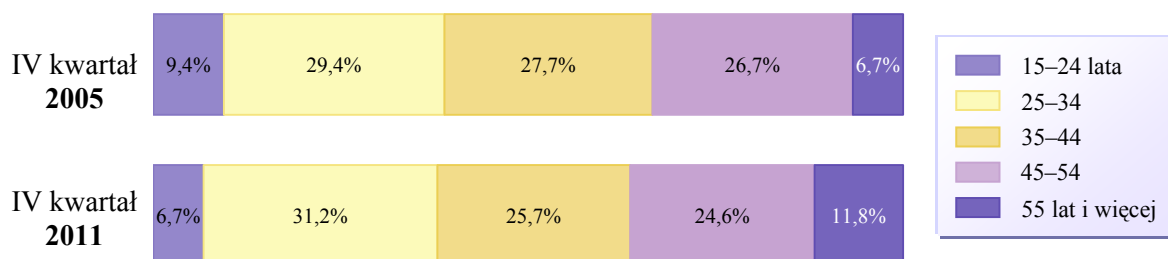
Wykres 26. **Dynamika liczby pracujących**
IV kwartał 2005 = 100

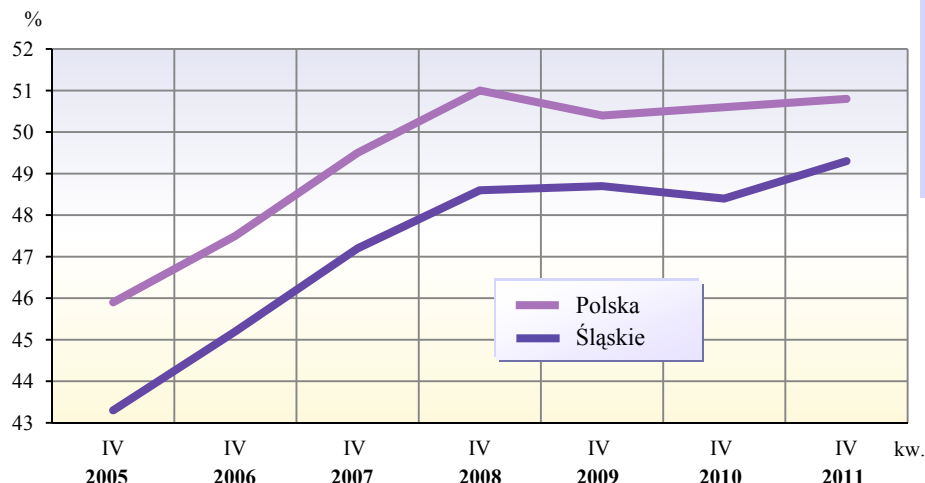
W IV kwartale 2011 r. pracujący stanowili 49,3% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 50,8%). Wyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano dla mężczyzn (56,9%) niż dla kobiet (42,3%), podobnie w kraju (58,9% wobec 43,4%). W ujęciu rocznym poziom zaangażowania zawodowego zwiększył się o 0,9 pkt proc., przy czym

w większym stopniu kobiet (o 1,0 pkt proc.) niż mężczyzn (o 0,5 pkt proc.). W relacji do IV kwartału 2005 r. wystąpił wzrost wskaźnika zatrudnienia o 6,0 pkt proc. (w kraju o 4,9 pkt proc.), przy czym mężczyzn o 6,0 pkt proc., a kobiet o 5,9 pkt proc.

Wykres 27. **Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim**

Wykres 28. Wskaźnik zatrudnienia

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem.

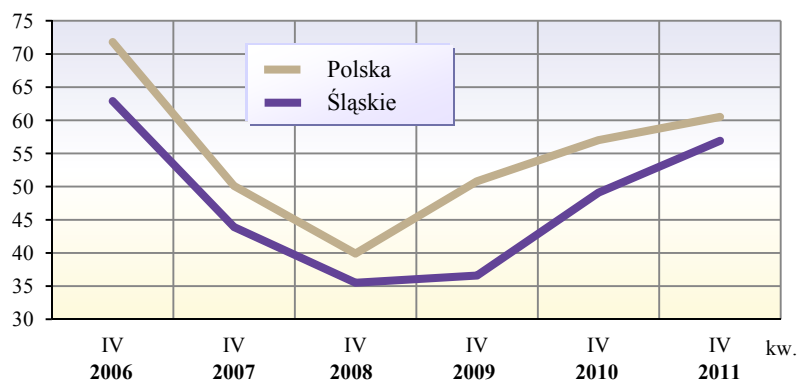
W IV kwartale 2011 r. w strukturze pracujących według poziomu wykształcenia dominowały osoby z wykształceniem wyższym (32,2%) oraz policealnym i średnim zawodowym (29,4%). Najmniej pracujących legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (3,9%). Pracujące kobiety były lepiej wykształcone niż mężczyźni. Średnim i wyższym poziomem wykształcenia legitymowało się 78,3% pracujących kobiet wobec 61,9% pracujących mężczyzn. Na każdym poziomie wykształcenia wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet.

Zbiorowość bezrobotnych w IV kwartale 2011 r. liczyła 210 tys. osób. Nastąpił wzrost ogólnej liczby bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. o 16,0% (w kraju o 6,1%), w tym zarówno wzrost bezrobotnych mężczyzn o 15,3%, jak i kobiet o 15,6%. W relacji do IV kwartału 2005 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych ogółem o 43,1% (w kraju 39,5%). Populacja bezrobotnych mężczyzn i kobiet obniżyła się odpowiednio o: 44,3% i 42,5%.

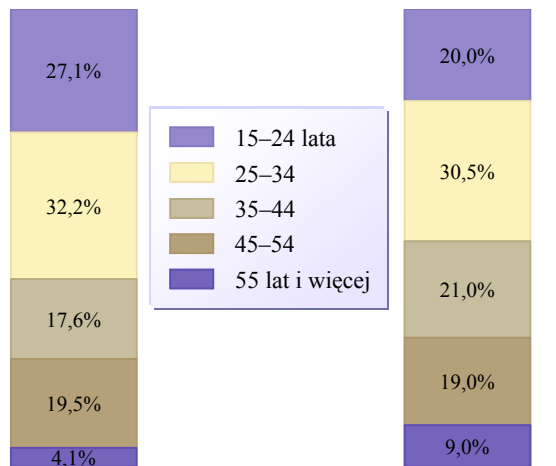
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 29. Dynamika liczby bezrobotnych

IV kwartał 2005 = 100

Wykres 30. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim**
IV kwartał 2005 IV kwartał 2011

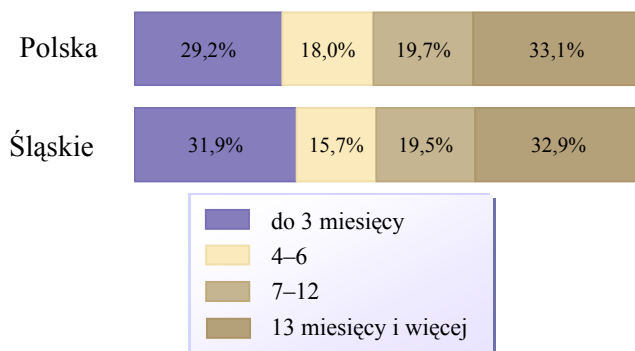

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, wśród bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (36,2%). Osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiły 24,3%, wyższym 18,6%, średnim ogólnokształcącym 11,0%. Najmniej liczną grupę tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (10,0%).

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2011 r. wyniósł prawie 11 miesięcy, podobnie jak w IV kwartale 2010 r. (w kraju w IV kwartale 2011 r. – ponad 11 miesięcy).

Przeciętnie krócej trwało poszukiwanie pracy przez kobiety – ponad 10 miesięcy niż przez mężczyzn – prawie 12 miesięcy. W kraju krócej poszukiwali pracy mężczyźni (prawie 11 miesięcy) niż kobiety (ponad 11 miesięcy). Liczba bezrobotnych poszukujących pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wyniosła 69 tys. osób. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 32,9% (32,6% w IV kwartale 2010 r.).

Wykres 31. **Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2011 r.**

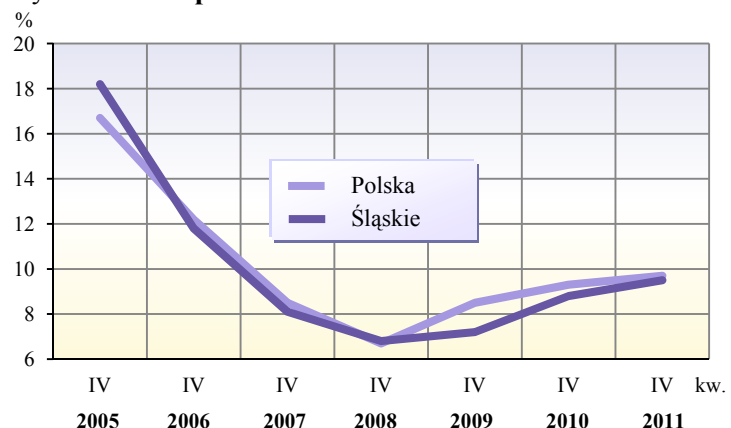

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2011 r. w województwie śląskim ukształtowała się na poziomie 9,5% (w kraju 9,7%) i była wyższa w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. o 0,7 pkt. proc. (w kraju o 0,4 pkt. proc.), natomiast niższa w porównaniu z IV kwartałem 2005 r. o 8,7 pkt. proc. (w kraju o 7,0 pkt. proc.).

Stopa bezrobocia dla kobiet była wyższa niż dla mężczyzn (11,1% wobec 8,2%).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

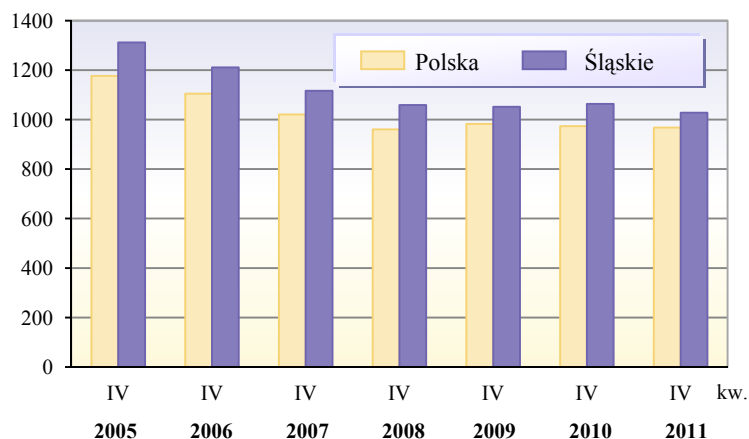
Wykres 32. **Stopa bezrobocia**

Bezrobociem najbardziej zagrożone były osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano dla osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (21,4%), natomiast najniższą wśród osób z wykształceniem wyższym (5,7%).

Bezrobocie dotyczyło w największym stopniu ludzi młodych, stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata wyniosła 23,9% i była ponad 2,5-krotnie wyższa niż dla całej populacji.

Wykres 33. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2011 r. liczyła 1838 tys. osób i stanowiła 45,5% ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,7%). W relacji do IV kwartału 2010 r. i 2005 r. liczba biernych zawodowo wzrosła odpowiednio o: 0,7% i 1,3%. Wśród ogółu biernych zawodowo przeważały kobiety (59,9%).

Na 1000 osób pracujących przypadało 1028 osób niepracujących, tj. bezrobotnych i biernych zawodowo (w kraju 968 osób) i było to mniej niż w IV kwartale 2010 r. (o 36 osób). W IV kwartale 2005 r. obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi wyniosło 1312 osób (w kraju 1177 osób).

Populacja biernych zawodowo nieposzukujących pracy w IV kwartale 2011 r. liczyła 1826 tys. osób (99,3%), tj. więcej niż w IV kwartale 2010 r. (o 0,6%). Najczęstszymi przyczynami bierności były:

- emerytura (47,2% nieposzukujących pracy),
- nauka, uzupełnianie kwalifikacji (17,9%),
- obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (15,1%),
- choroba, niesprawność (13,9%).

Spośród ogólnej liczby biernych zawodowo 1392 tys. uprzednio pracowało, tj. 75,7%. Głównymi przyczynami zaprzestania pracy były: emerytura, renta (67,9% uprzednio pracujących), likwidacja zakładu pracy lub stanowiska pracy (7,1%) oraz inne powody osobiste lub rodzinne (4,4%).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Rynek pracy w województwie śląskim w 2010 r.” – publikacja dostępna w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Bezrobocie w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co półrocze na stronie internetowej Urzędu,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. w województwie śląskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Zwiększył się również czas przepracowany w sektorze przedsiębiorstw oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

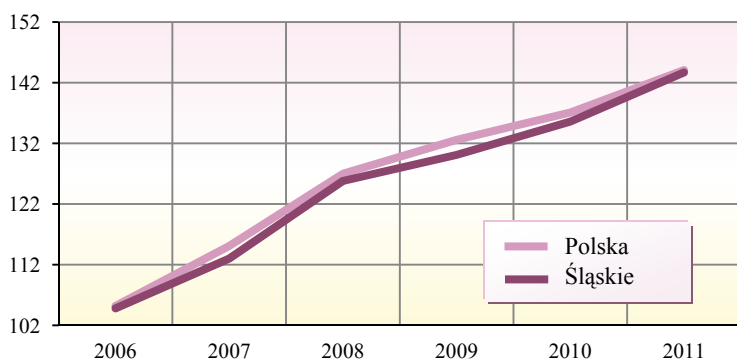
Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011		
	w złotych		2005 = 100	2010 = 100	
Polska	2502,79	3429,64	3604,02	144,0	105,1
Śląskie	2711,30	3675,31	3897,26	143,7	106,0
Katowice	4703,27	5004,85	x	106,4

W 2011 r. w województwie śląskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3897,26 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 6,0%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 3604,02 zł, co oznacza wzrost o 5,1% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wykres 34. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

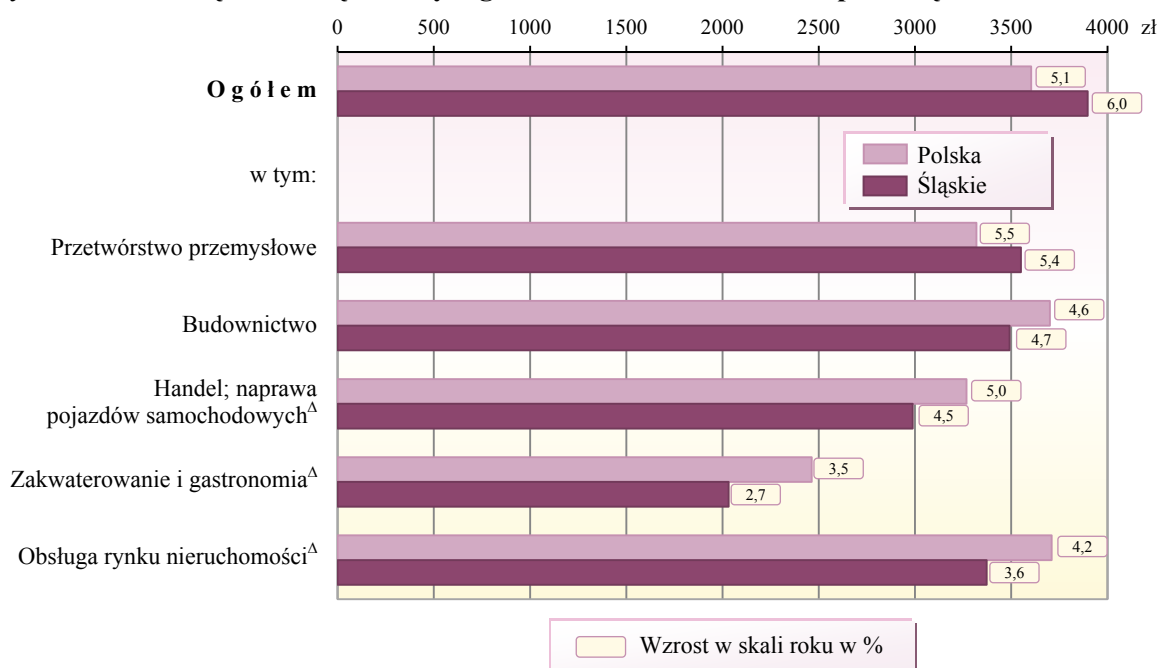

W województwie w sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 5620,50 zł i zwiększyło się o 10,0% w stosunku do poprzedniego roku. W sektorze prywatnym przeciętna płaca ukształtowała się na poziomie 3406,93 zł i była o 5,4% wyższa od zanotowanej w 2010 r.

Tabl. 11. **Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim**

Sektory	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	102,1	103,4	103,4	104,2	104,1	106,4	107,0	106,0
w tym:								
Przemysł	102,5	103,9	103,9	104,9	103,3	107,1	108,1	106,9
górnictwo i wydobywanie ...	96,9	100,5	100,7	103,3	103,1	110,6	113,2	110,1
przetwórstwo przemysłowe	105,4	105,5	105,5	106,1	104,8	106,2	106,2	105,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną i gorącą wodę ^Δ	109,3	108,2	109,5	107,2	104,8	106,3	107,7	109,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	105,7	106,3	106,0	105,7	104,2	106,3	105,2	105,3
Budownictwo	98,9	100,8	101,7	101,4	105,7	105,4	104,4	104,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	102,7	102,9	103,6	103,5	103,9	104,7	104,1	104,5
Transport i gospodarka magazynowa	105,0	105,5	105,3	105,3	109,8	105,5	104,9	104,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	105,0	103,8	103,6	103,4	98,9	101,5	102,4	102,7
Informacja i komunikacja	117,0	115,3	114,6	112,5	101,3	102,2	102,1	102,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	105,5	105,6	105,0	104,8	102,9	103,6	104,3	103,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	101,8	108,5	105,5	106,4	109,9	102,2	104,3	104,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	102,7	103,2	100,8	102,0	105,4	107,2	107,3	103,6

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, w tym m.in. w: górnictwie i wydobywaniu (o 10,1%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz parę wodną i gorącą wodę (o 9,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,4%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 5,3%).

Wykres 35. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r.**

W 2011 r. najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie śląskim zanotowano m.in. w sekcjach: górnictwo i wydobywanie, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz informacja i komunikacja; były one wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw odpowiednio o: 63,4%, 49,5% i 25,9%. Najniższe wynagrodzenia odnotowano natomiast w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w administrowaniu i działalności wspierającej, w sekcjach tych odnotowano płace poniżej średniej wojewódzkiej odpowiednio o: 47,9% i 47,6%.

W 2011 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 1302,9 mln godzin, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem. Przepracowany czas zmniejszył się o 3,9% w sektorze publicznym, natomiast w sektorze prywatnym – zwiększył się o 4,5%. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 509,2 mln (39,1% ogółu) oraz górnictwo i wydobywanie – 196,6 mln (15,1%), natomiast najmniej m.in. w sekcjach pozostała działalność usługowa – 4,3 mln (0,3%) oraz informacja i komunikacja – 17,8 mln (1,4%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2011 r. wyniósł 145 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 26,79 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 39,90 zł, w sektorze prywatnym – 23,21 zł. W porównaniu z 2010 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 5,3% (w sektorze publicznym – o 9,3%, a w prywatnym – o 4,8%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji górnictwo i wydobywanie – 45,38 zł, a najniższe w sekcji zakwaterowanie i gastronomia – 13,66 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie śląskim w 2011 r. przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym w wyższym stopniu wzrosły świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych niż Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2011 r. liczba emerytów i rencistów województwie śląskim wyniosła 1172,2 tys. osób i była niższa niż w roku poprzednim o 14,3 tys. osób (o 1,2%), natomiast wyższa o 17,5 tys. osób (o 1,5%) w porównaniu z 2006 r. W kraju przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów wyniosła 8740,8 tys. osób i była niższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2006 r. odpowiednio o: 125,2 tys. osób (o 1,4%) i 62,5 tys. osób (o 0,7%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2010	2011		
	w liczbach bezwzględnych		2006 = 100	2010 = 100	
POLSKA					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS ^a	7217,4	7491,4	7414,2	102,7	99,0
rolników indywidualnych	1586,0	1374,6	1326,6	83,6	96,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł	1214,75	1588,95	1669,22	137,4	105,1
w tym emerytura	1310,75	1698,35	1783,06	136,0	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	954,68	986,24	122,9	103,3
w tym emerytura	841,06	996,18	1028,51	122,3	103,2
ŚLĄSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS	1096,9	1138,7	1126,6	102,7	98,9
rolników indywidualnych	57,8	47,8	45,5	78,7	95,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1534,59	1978,16	2077,25	135,4	105,0
w tym emerytura	1625,00	2068,60	2173,62	133,8	105,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1016,66	1204,18	1239,40	121,9	102,9
w tym emerytura	1072,60	1271,72	1311,58	122,3	103,1

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Udział świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z terenu województwa śląskiego w ogólnej liczbie emerytów i rencistów w kraju wyniósł 13,4% i pozostał na poziomie z 2010 r.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2011 r. przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 1126,6 tys. osób, o 1,1% mniej niż w 2010 r., natomiast o 2,7% więcej niż w 2006 r. Przeciętna miesięczna liczba emerytów pobierających świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 747,8 tys. osób (66,4% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i była niższa o 0,7% niż w 2010 r. Liczba pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 158,8 tys. osób (14,1% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i obniżyła się o 4,3% w relacji do 2010 r. Liczba pobierających renty rodzinne wyniosła 220,0 tys. osób i ukształtowała się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego (19,5% ogółem świadczeniobiorców ZUS).

Tabl. 13. Świadczenia społeczne w województwie śląskim

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1190,7	1189,8	1188,3	1186,5	1178,6	1177,4	1174,8	1172,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	100,0	99,8	99,6	99,5	99,0	99,0	98,9	98,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	1142,0	1141,3	1140,2	1138,7	1132,2	1131,3	1129,0	1126,6
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	100,2	100,0	99,8	99,7	99,1	99,1	99,0	98,9
rolników indywidualnych	48,7	48,4	48,1	47,8	46,4	46,1	45,8	45,5
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	95,1	95,2	95,2	95,2	95,2	95,3	95,3	95,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1924,18	1956,54	1969,34	1978,16	2034,20	2060,95	2070,93	2077,25
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	106,8	106,3	106,2	106,1	105,7	105,3	105,2	105,0
rolników indywidualnych	1178,74	1195,96	1201,51	1204,18	1222,99	1234,17	1237,72	1239,40
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	105,4	104,8	104,6	104,5	103,8	103,2	103,0	102,9

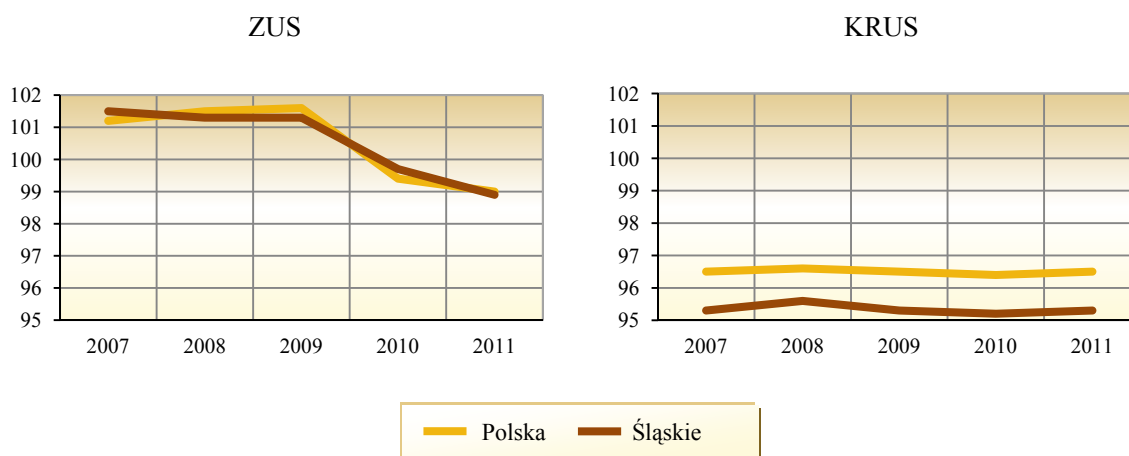
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pobierało 45,5 tys. osób tj. mniej niż w 2010 r. i 2006 r. (odpowiednio o: 4,7% i 21,3%). Wśród świadczeniobiorców KRUS 39,0 tys. osób pobierało świadczenia emerytalne (85,7% ogółem świadczeniobiorców KRUS), o 5,5% mniej niż w roku

poprzednim. Liczba otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 5,3 tys. osób (11,7% ogółem świadczeniobiorców KRUS) i obniżyła się o 0,1% w relacji do 2010 r. Liczba pobierających renty rodzinne wyniosła 1,0 tys. osób (2,3% ogółem świadczeniobiorców KRUS), wzrosła o 0,4%.

Wykres 36. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2011 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie śląskim wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 2077,25 zł i była zarówno wyższa w porównaniu z 2010 r. o 99,09 zł (o 5,0%), jak i w relacji do 2006 r. o 542,66 zł (o 35,4%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu

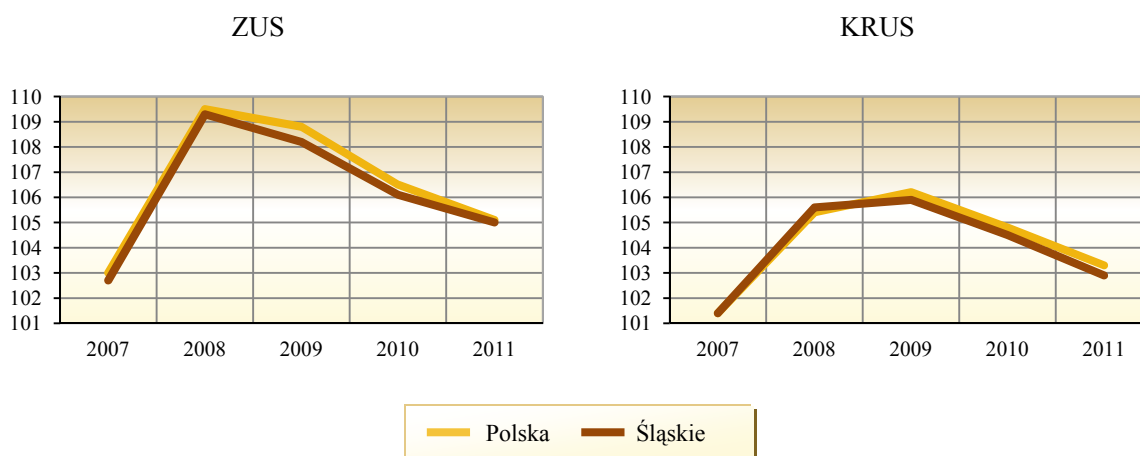
ubezpieczeń społecznych wyniosła 1669,22 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2006 r. odpowiednio o: 80,27 zł (o 5,1%) i 454,47 zł (o 37,4%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez ZUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w kraju o 408,03 zł (o 24,4%). Przeciętna miesięczna emerytura brutto wypłacana z ZUS wyniosła 2173,62 zł i była wyższa o 5,1% niż w 2010 r. Wysokość przeciętnej miesięcznej renty brutto z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 1752,26 zł i zwiększyła się o 5,0% w relacji do 2010 r. Przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto wyniosła 1984,34 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła o 4,3%.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W 2011 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie wypłacana przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyniosła 1239,40 zł i była zarówno wyższa w porównaniu z 2010 r. o 35,22 zł (o 2,9%), jak i w relacji do 2006 r. o 222,74 zł (o 21,9%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z KRUS wyniosła 986,24 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2006 r. odpowiednio o: 31,56 zł (o 3,3%) i 183,72 zł (o 22,9%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez KRUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym w kraju o 253,16 zł (o 25,7%). Przeciętna miesięczna emerytura brutto wyniosła 1311,58 zł i była wyższa o 3,1% w porównaniu z 2010 r. Wysokość przeciętnej miesięcznej renty brutto z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 782,25 zł i zwiększyła się o 3,4% w relacji do 2010 r. Przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto wyniosła 1000,65 zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosła o 4,7%.

Wykres 37. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

Wysokość świadczeń w województwie kształtowała się powyżej średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto z ZUS i z KRUS, województwo plasowało się w obu przypadkach na pierwszym miejscu w kraju. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym w wyższym stopniu wzrosły świadczenia wypłacane przez ZUS, niż KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

CENY

W województwie śląskim w 2011 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był wyższy od notowanego w 2010 r. Ceny w województwie wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim w mniejszym stopniu niż w kraju. Podobnie jak w kraju, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, w tym najwyższy w zakresie transportu.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim w 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 3,7% (w kraju wzrost o 4,3%). Wzrost cen notowano w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, w tym największy w zakresie transportu (o 8,2%). Droższe niż przed rokiem były również m.in. żywność i napoje bezalkoholowe

(o 5,1%), a także towary i usługi związane z mieszkaniem oraz zdrowiem (po 4,6%). Mniej płacono za odzież i obuwie (o 3,5%) oraz towary i usługi związane z rekreacją i kulturą (o 0,7%). Podobne tendencje odnotowano w kraju z wyjątkiem cen towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

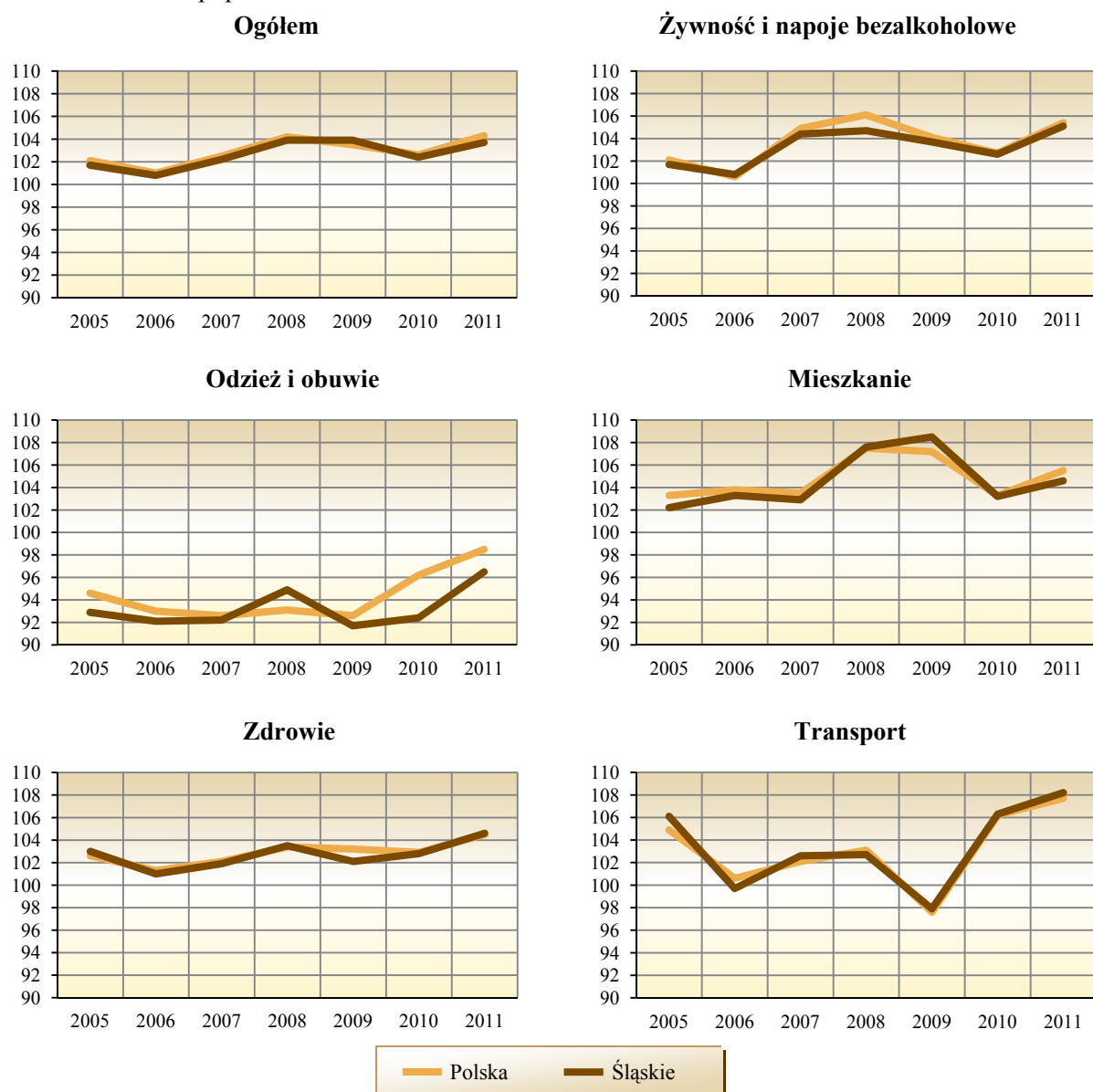
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	102,6	104,3
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	102,7	105,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	105,3	103,7
Odzież i obuwie	94,6	96,2	98,5
Mieszkanie	103,3	103,3	105,5
Zdrowie	102,6	102,9	104,5
Transport	104,9	106,2	107,7
Rekreacja i kultura	100,6	99,7	100,5
Edukacja	103,2	102,7	103,4

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
ŚLĄSKIE			
O g ó ł e m	101,7	102,4	103,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	102,6	105,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,5	104,8	103,2
Odzież i obuwie	92,9	92,4	96,5
Mieszkanie	102,2	103,2	104,6
Zdrowie	103,0	102,8	104,6
Transport	106,1	106,3	108,2
Rekreacja i kultura	100,3	100,1	99,3
Edukacja	103,9	102,6	102,7

Wykres 38. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Analizując okresy kwartalne 2011 r. w relacji do analogicznych okresów 2010 r. odnotowano wyższy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w II i IV kwartale (po 4,0%) niż w I i III kwartale (po 3,4%). Najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem. W poszczególnych kwartałach 2011 r. odnotowano wzrost cen we wszystkich grupach z wyjątkiem grup odzież i obuwie oraz rekreacja i kultura, w których utrzymywał się spadek cen.

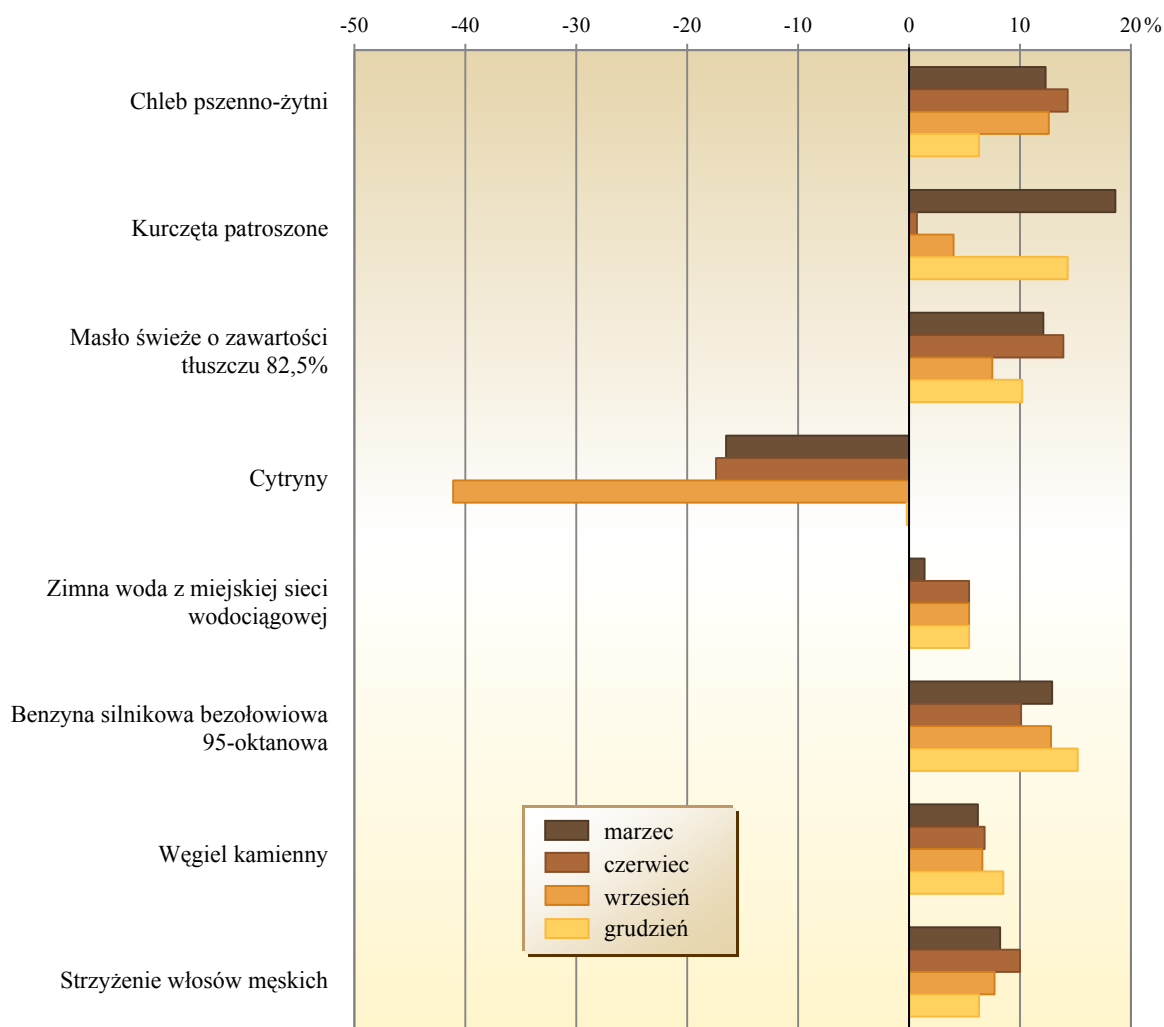
Tabl. 15. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	103,0	102,0	101,9	102,6	103,4	104,0	103,4	104,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	100,9	102,9	104,5	105,4	107,1	103,7	104,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,4	105,7	103,2	102,9	103,0	102,7	103,7	103,2
Odzież i obuwie	90,8	91,7	93,3	93,8	95,4	98,3	96,7	95,7
Mieszkanie	103,7	102,8	103,0	103,3	104,1	104,2	104,9	105,3
Zdrowie	103,0	102,8	102,7	102,6	103,5	104,0	104,4	106,4
Transport	110,1	107,4	103,2	105,0	106,8	107,2	107,7	110,9
Rekreacja i kultura	101,8	100,2	99,0	99,6	99,6	99,4	99,0	99,1
Edukacja	103,1	103,1	102,7	101,4	101,9	101,9	102,7	104,5

W grudniu 2011 r. ceny większości badanych artykułów żywnościowych w województwie śląskim były wyższe w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku. Podrożały m.in. ryby (np. płaty lub filety śledziowe o 42,4%) oraz niektóre gatunki mięs (np. wołowe bez kości o 20,7%, kurczęta patroszone o 14,3%), znacząco wzrosła również cena cukru (o 36,2%), natomiast niższe niż przed rokiem były ceny większości warzyw. W grupie artykułów nieżywnościowych zdrożały m.in. benzyna silnikowa bezołowiowa 95-oktanowa (o 15,2%) oraz węgiel kamienny (o 8,5%). Wzrosły również ceny większości usług konsumpcyjnych, np. opłata za korzystanie z siłowni (o 24,9%), opłata za pobyt dziecka w żłobku (za 1 miesiąc bez wyżywienia o 20,9%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wykres 39. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2011 r.**

Tabl. 16. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100

POLSKA

Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,08	2,25	108,2
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	13,68	15,34	112,1
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	5,96	7,12	119,5
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	21,65	22,95	106,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,45	2,67	2,78	104,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	3,10	4,27	4,63	108,4
Cebula – za 1 kg	1,20	2,25	1,40	62,2
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	1,43	0,74	51,7

Tabl. 16. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	
	w złotych			2010 = 100
POLSKA (dok.)				
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	2,94	3,95	134,4
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,64	3,73	102,5
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	458,31	467,17	484,87	103,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	164,09	172,72	105,3
Proszek do prania – za 400 g	2,97	4,43	4,46	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	17,89	18,61	104,0
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,31	69,63	74,13	106,5
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,94	2,23	2,46	110,3
Bilet do kina	12,72	15,23	15,89	104,3
ŚLĄSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,56	2,38	2,53	106,3
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,28	13,66	15,36	112,4
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,77	6,24	7,13	114,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,65	21,98	21,90	99,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,34	2,59	2,77	106,9
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,90	4,32	4,76	110,2
Cebula – za 1 kg	1,35	2,18	1,43	65,6
Ziemniaki – za 1 kg	0,88	1,55	0,72	46,5
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,91	2,90	3,95	136,2
Sok jabłkowy – za 1 l	2,66	3,46	3,63	104,9
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowełny – za 1 kpl.	443,06	478,45	525,32	109,8
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	140,99	139,29	159,06	114,2
Proszek do prania – za 400 g	5,50	4,56	4,55	99,8
Ciepła woda – za 1 m ³	12,45	16,09	16,06	99,8
Wizyta u lekarza specjalisty II stopnia	51,32	69,00	71,00	102,9
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,27	2,54	2,73	107,5
Bilet do kina	14,61	16,53	17,71	107,1

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

ROLNICTWO

WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Intensywne opady deszczu w końcu sierpnia i we wrześniu 2010 r., a więc w okresie siewów upraw ozimych, miały niekorzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2011 r. Jesienią 2010 r. stan upraw ozimych przed wejściem w stan zimowego spoczynku był słabszy, a niedostatecznie rozkrzewione rośliny gorzej zniosły warunki zimowe. Duże spadki temperatur w styczniu i lutym 2011 r. oraz brak okrywy śnieżnej sprawiły, że przezimowanie ozimin i rzepaku było słabe. Wegetacja roślin ruszyła w połowie marca. Wzrost temperatury powietrza i gleby obserwowany był w końcu miesiąca. Opady deszczu były niewielkie, rozłożone równomiernie w ciągu miesiąca. Kwiecień był miesiącem, który sprzyjał szybkiemu i sprawnemu wykonaniu siewów, zabiegów pielęgnacyjnych i nawożenia. Zimowe zapasy wilgoci były duże, opady w ciągu całego miesiąca nie przekroczyły 30-40 mm, co sprzyjało zakończeniu siewów zbóż jarych, buraków i sadzeniu ziemniaków. Temperatury na początku kwietnia były umiarkowane, wzrosły pod koniec miesiąca, w nocy nie występowały przygruntowe przymrozki w stopniu powodującym uszkodzenie roślin. Przebieg warunków pogodowych w maju był sprzyjający dla wegetacji roślin. Pierwsze dwie dekady maja były umiarkowanie ciepłe bez większych przymrozków, trzecia dekada maja była upalna. Na glebach lekkich wystąpiły pierwsze objawy suszy. W czerwcu temperatury powietrza były wysokie, dopiero w ostatnich dniach czerwca nastąpiło ochłodzenie. Opady w czerwcu występowały lokalnie i miały charakter burzowy. Żniwa były bardzo trudne ze względu na dużą ilość opadów i niskie temperatury w lipcu i pierwszej połowie sierpnia. Dopiero po 15 sierpnia pogoda poprawiła się i prace zostały przyspieszone. Wilgotność gleby sprzyjała wykonywaniu podorywek, orek, doprawieniu gleby i siewom rzepaku. Wrzesień był miesiącem bardzo ciepłym i bardzo suchym, co sprzyjało prowadzeniu siewów ozimin. Przebieg pogody w październiku sprzyjał dokończeniu siewów zbóż i zbiorom kukurydzy na ziarno.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,5	34,9	32,9
rzepak i rzepik	26,3	23,6	22,4
ziemniaki	176	211	230
buraki cukrowe	416	483	556
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	34,5	37,2 ^a	37,3
trzoda chlewna	113,9 ^b	98,5 ^a	87,5 ^b
owce	2,0	1,7 ^a	1,6
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	1000,0 ^a	825,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 17. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	59,84	81,99
ziarno żyta za 1 dt	27,64	42,12	74,24
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	50,86	49,57
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	4,56	5,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	3,89	4,52
mleko krowie za 1 l	0,93	1,07	1,21
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	64,91	95,51
ziarno żyta za 1 dt	34,67	48,58	78,79
ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) za 1 dt	52,87	98,51	111,47
prosię na chów za 1 szt.	131,00	130,20	121,13
ŚLĄSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	33,0	30,2	35,6
rzepak i rzepik	26,8	18,0	25,2
ziemniaki	204	172	224
buraki cukrowe	390	452	535
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	26,7	28,3 ^a	26,9
trzoda chlewna.....	87,1 ^b	77,1 ^a	65,9 ^b
owce	4,3	3,2 ^a	2,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1361	2127 ^a	1797
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,08	59,95	77,90
ziarno żyta za 1 dt	28,05	41,72	77,93
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	38,62	78,79	58,29
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	3,85	4,45	5,23
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,87	3,78	4,50
mleko krowie za 1 l	0,89	1,02	1,16
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	53,53	72,02	99,91
ziarno żyta za 1 dt	46,98	61,01	89,16
ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) za 1 dt	55,75	111,45	126,86
prosię na chów za 1 szt.	135,30	166,27	155,35

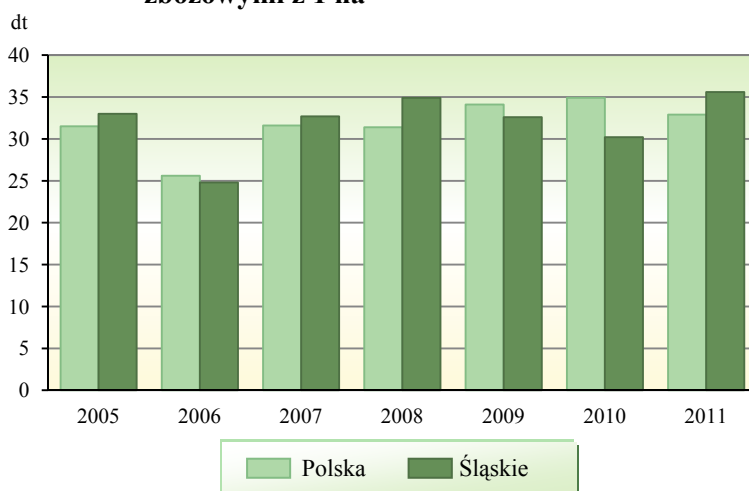
^a Dane Powszechnego Spisu Rolniczego. ^b Stan w końcu lipca.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2011 r. w województwie śląskim, w wyniku zwiększenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz wyższej wydajności z jednostki powierzchni uzyskano produkcję wyższą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków w omawianym roku były wyższe niż rok wcześniej. O wyższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zadecydowało lepsze plonowanie, przy zmniejszonej powierzchni uprawy, niż w 2010 r. Wzrost zbiorów ziemniaków wynikał z ich lepszego plonowania oraz wzrostu areału uprawy w odniesieniu do roku poprzedniego.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2011 r. wyniosła 209,2 tys. ha i była większa niż w roku poprzednim o 5,6%, natomiast mniejsza w porównaniu

Wykres 40. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

z 2005 r. o 2,0%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2011 r. osiągnęły poziom 35,6 dt z ha i wzrosły w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim i 2005 r. (odpowiednio o: 17,9% i 7,9%). W odniesieniu do średnich plonów w kraju były o 8,2% wyższe. W 2011 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 744,7 tys. ton,

czyli o 24,3% więcej niż przed rokiem i o 5,7% więcej niż w 2005 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wynosiła 16,0 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 22,8%, a w stosunku do 2005 r. wzrosła o 15,9%. W omawianym roku plony wyniosły 25,2 dt z ha, tj. o 12,5% więcej od przeciętnych plonów w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej wzrosły one o 40,0%, a w odniesieniu do 2005 r. były niższe o 6,0%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku wyniosły 40,3 tys. ton i były wyższe o 8,3% od uzyskanych w 2010 r. oraz o 8,9% od notowanych w 2005 r.

Uprawa ziemniaków w 2011 r. zajmowała powierzchnię 12,5 tys. ha, czyli o 4,0% większą niż w roku poprzednim, natomiast o 47,1% mniejszą w porównaniu z 2005 r. W omawianym roku z 1 ha zebrano 224 dt ziemniaków, czyli odpowiednio o: 30,2% i 9,8% więcej niż w poprzednim roku i sześć lat wcześniej, ale w odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były niższe o 2,6%. Produkcja ziemniaków w województwie w 2011 r. wyniosła 289,0 tys. ton i w wyniku zwiększonej wydajności z 1 ha przekroczyła zbiory z 2010 r. o 35,2%, natomiast w porównaniu z 2005 r. zbiory były niższe o 40,3% ze względu na znaczne zmniejszenie areału uprawy.

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

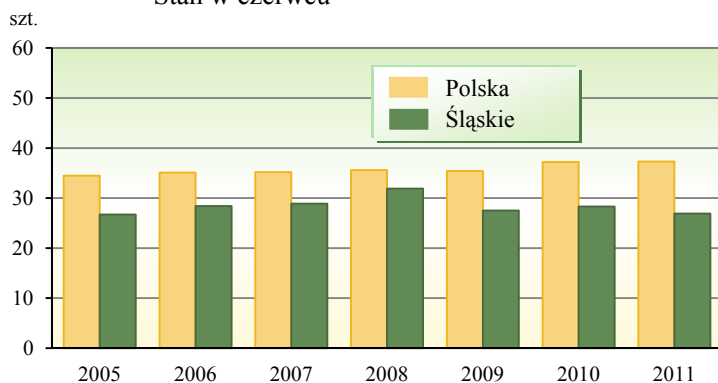
W województwie śląskim w 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu.

Według danych uzyskanych w wyniku reprezentacyjnego badania bydła przeprowadzonego w grudniu 2011 r., pogłowie bydła w województwie śląskim liczyło 106,8 tys. szt. i stanowiło 1,9% pogłowia bydła w kraju. W skali roku liczebność stada bydła zmniejszyła się o 11,9% (o 1,1% w kraju), a w odniesieniu do 2005 r. o 16,9% (w kraju odnotowano wzrost o 2,1%).

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

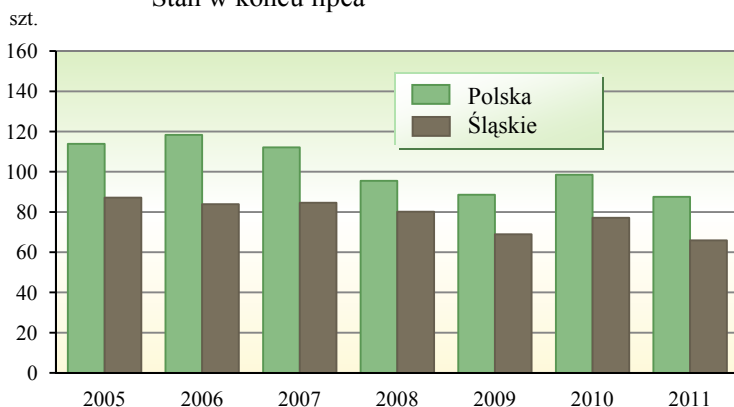
Wykres 41. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**

Stan w czerwcu

Wykres 42. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

Stan w końcu lipca

chlewnej zmniejszyła się o 11,0% (w kraju zanotowano spadek o 11,6%). W porównaniu z 2005 r. spadek pogłowia był większy i wyniósł 35,1% (30,2% w kraju).

W 2011 r. w ogólnym pogłowie bydła 42,5% stanowiły krowy, w tym 93,5% – krowy mleczne (dla kraju odsetki te wyniosły odpowiednio: 46,7% i 95,3%).

Wyniki reprezentacyjnego badania trzody chlewnej według stanu w końcu listopada 2011 r. wykazywały, iż pogłowie trzody chlewnej w województwie ukształtowało się na poziomie 287,4 tys. szt. (w tym 24,6 tys. szt., tj. 8,5% stanowiły lochy). Udział trzody chlewnej województwa w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 2,2%. W odniesieniu do stanu w końcu listopada 2010 r. wielkość stada trzody

Stado drobiu w czerwcu 2011 r. w województwie śląskim ukształtowało się na poziomie 8215,7 tys. szt. i stanowiło 5,7% pogłowia drobiu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 19,4% (w kraju zmniejszyła się o 18,7%). W odniesieniu do 2005 r. w województwie pogłowie drobiu było większe o 16,9%, natomiast w kraju mniejsze o 6,0%.

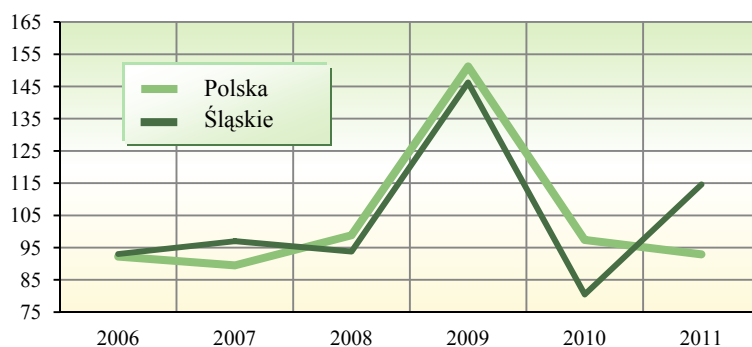
▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie śląskim w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano wzrost skupu ziarna pszenicy, ziemniaków oraz mleka, natomiast spadek skupu ziarna żyta.

W 2011 r. skupiono 133,7 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 1,8% ogólnokrajowego skupu. W porównaniu z rokiem poprzednim i 2005 r. nastąpił wzrost skupionego ziarna zbóż odpowiednio o: 14,6% i 14,0% (w kraju – odpowiednio: spadek o 7,1% i wzrost o 11,6%). W omawianym roku w województwie skupiono 105,1 tys. ton pszenicy, tj. o 16,1% więcej niż w poprzednim roku i o 13,3% więcej niż w 2005 r. Skup żyta wyniósł 5,7 tys. ton i zmniejszył się o 26,0% w odniesieniu do 2010 r. oraz o 37,1% w stosunku do 2005 r.

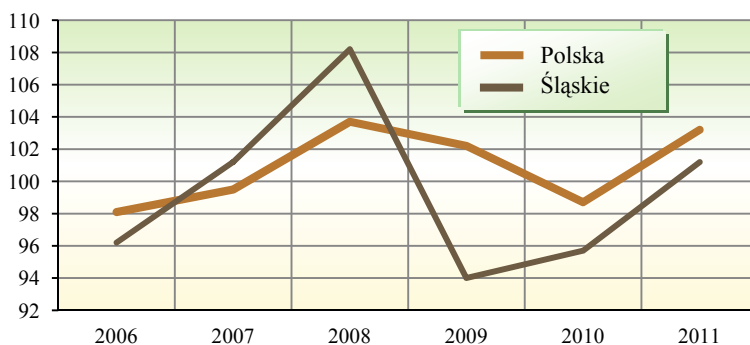
Wykres 43. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

Rok poprzedni = 100

Wykres 44. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2011 r. ukształtował się na poziomie 4,4 tys. ton i stanowił 0,3% skupu ziemniaków w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano prawie 3-krotny wzrost ilości skupionych ziemniaków oraz ponad 4-krotny wzrost w porównaniu z 2005 r. W kraju odnotowano wzrost o 11,5% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 18,6% w stosunku do 2005 r.

Skup żywca wieprzowego w wadze żywej w 2011 r. wyniósł 60,3 tys. ton i był o 20,8% wyższy niż w roku poprzednim i pozostawał na tym samym poziomie co sześć lat wcześniej. Żywca drobiowego skupiono 92,2 tys. ton, czyli o 7,8% więcej niż w roku poprzednim i ponad 2-krotnie więcej niż w 2005 r.

W 2011 r. skup mleka krowiego wyniósł 181,4 mln litrów i stanowił 2,0% mleka skupionego w kraju, tj. o 1,2% więcej niż przed rokiem, ale o 3,7% mniej niż sześć lat wcześniej (w kraju odnotowano wzrost skupu zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i w porównaniu z 2005 r. odpowiednio o: 3,2% i 5,3%).

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

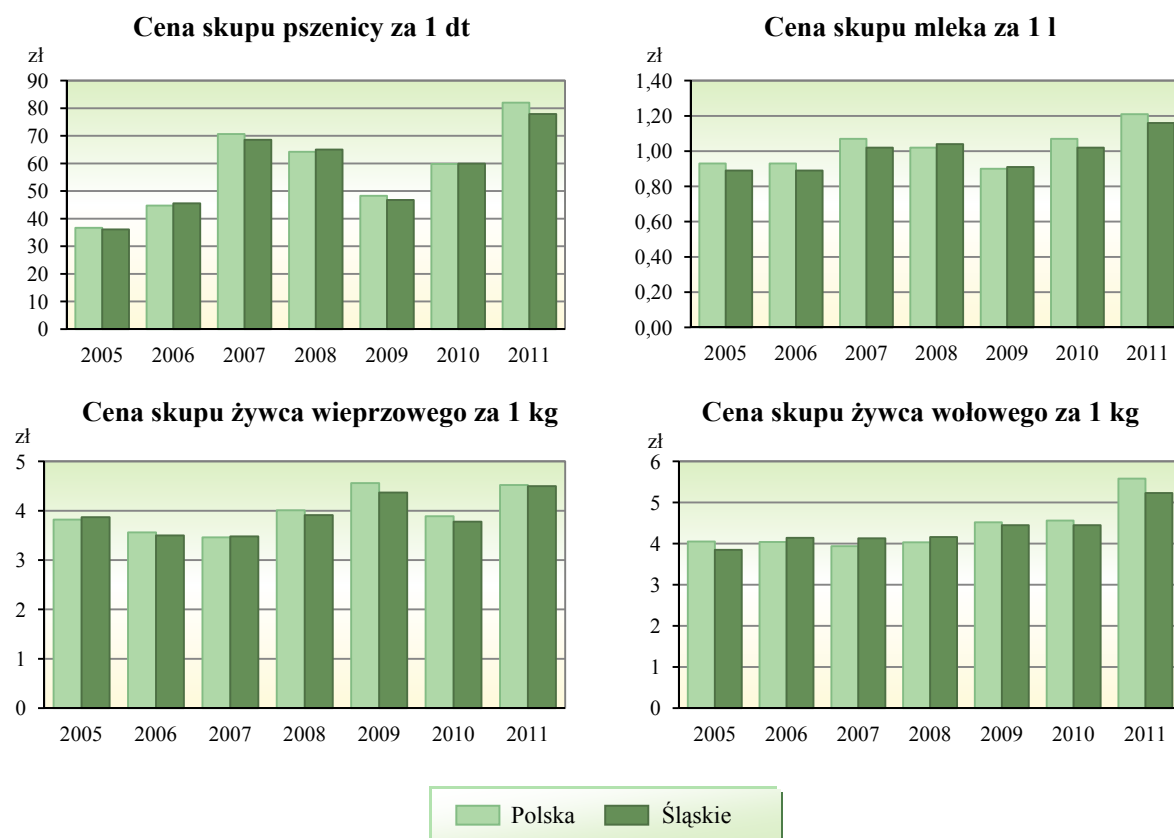
W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie śląskim w 2011 r. wyniosła 77,90 zł za 1 dt (81,99 zł w kraju) i była o 29,9% wyższa niż przed rokiem

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

i ponad 2-krotnie wyższa niż w 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 99,91 zł (95,51 zł w kraju), tj. o 38,7% więcej niż w roku poprzednim i o 86,6% więcej niż sześć lat wcześniej.

Wykres 45. Ceny produktów rolnych w skupie

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 77,93 zł za 1 dt (74,24 zł w kraju), tj. o 86,8% wyższym w porównaniu z zanotowanym w 2010 r. i prawie 3-krotnie wyższym niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 46,1%, a w odniesieniu do uzyskanej przed sześcioma laty – o 89,8% osiągając poziom 89,16 zł za 1 dt (78,79 zł w kraju).

W 2011 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 58,29 zł za 1 dt (49,57 zł w kraju), tj. o 26,0% mniej niż przed rokiem, ale o 50,9% więcej niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

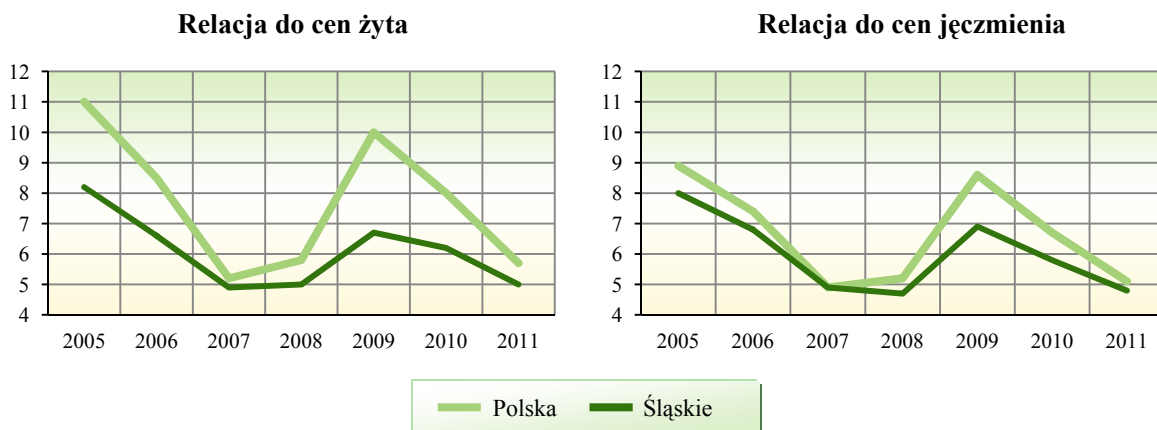
jadalnych ukształtowała się na poziomie 126,86 zł za 1 dt (111,47 zł w kraju), tj. o 13,8% wyższym w stosunku do zanotowanego w 2010 r. i ponad 2-krotnie wyższym niż w 2005 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 5,23 zł za 1 kg (5,58 zł w kraju) i wzrosła o 17,5% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku i o 35,8% w odniesieniu do 2005 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,50 zł za 1 kg (4,52 zł w kraju), tj. wyższą niż w 2010 r. i 2005 r. odpowiednio o: 19,0% i 16,3%.

W 2011 r. pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i 2005 r. Ukształtowała się ona na poziomie 5,0 (wobec 6,2 w 2010 r. i 8,2 w 2005 r.); w kraju relacja ta wyniosła 5,7 (wobec 8,0 w 2010 r. i 11,0 w 2005 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2011 r. również uległa zmniejszeniu i wyniosła 4,8 wobec 5,8 w 2010 r. i 8,0 w 2005 r. (w kraju odpowiednio: 5,1; 6,7 i 8,9).

Wykres 46. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2011 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,72 zł za 1 kg (4,08 zł w kraju) i była wyższa zarówno w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku, jak i w 2005 r. odpowiednio o: 15,5% i 27,8%.

Za 1 l mleka w 2011 r. płacono średnio 1,16 zł (1,21 zł w kraju), tj. o 13,7% więcej niż przed rokiem i o 30,3% więcej niż sześć lat wcześniej.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Użytkowanie gruntów i produkcja głównych ziemiopłodów rolnych w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

PRZEMYSŁ

W 2011 r. w województwie śląskim utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w porównaniu z rokiem poprzednim, ale był niższy od notowanego w 2010 r. Odnotowano wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego), przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2011 r. w województwie osiągnęła wartość 200758,1 mln zł (w cenach bieżących) i była o 6,2% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim i o 56,0% wyższa niż w 2005 r. W kraju sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o: 7,7% i 44,3%. Po notowanym w I kwartale 2011 r. wzroście produkcji sprzedanej przemysłu w województwie w porównaniu z I kwartałem 2010 r. (o 8,8%), w kolejnych

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

okresach narastających 2011 r., tj. I–VI, I–IX, I–XII w relacji do analogicznego okresu ub. r. zaobserwowano niewielkie spowolnienie tego wzrostu, który wyniósł odpowiednio: 8,6%, 8,7% i 6,2%.

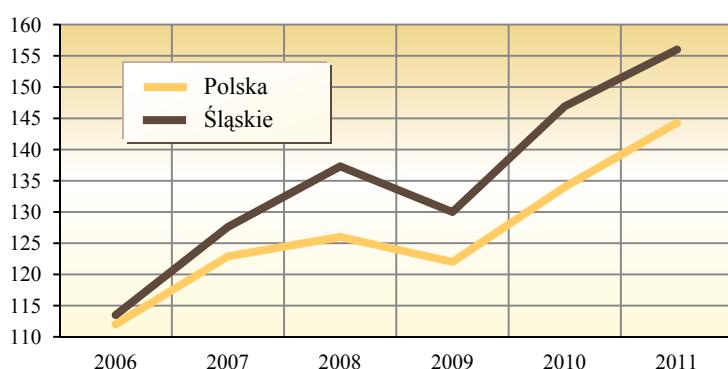
Tabl. 18. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	945306,9	1094654,5
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,0	83,8
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2442,2	2494,5
ŚLĄSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	120894,1	175963,6	200758,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	75,9	77,2	77,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	424,8	437,8	444,6

Tabl. 18. Przemysł (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
KATOWICE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	23878,3	27558,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	16,0	17,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	104,0	102,7

Wykres 47. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2005 = 100

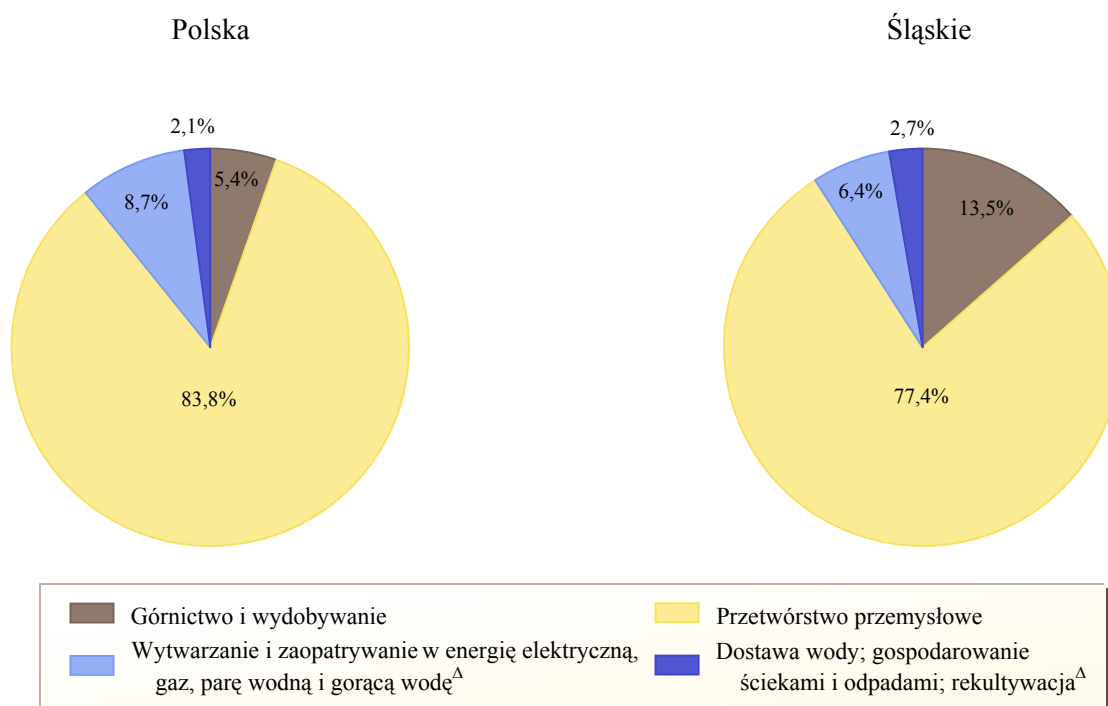

Według sekcji produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) w 2011 r. ukształtowała się następująco:

- przetwórstwo przemysłowe – 155456,2 mln zł,
- górnictwo i wydobywanie – 27022,0 mln zł,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 12855,8 mln zł,

– dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – 5424,1 mln zł.

Wykres 48. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2011 r.**
(ceny bieżące)

Wzrost produkcji w 2011 r. w stosunku do 2010 r. był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym (o 7,1%), którego udział stanowił 77,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie, w górnictwie i wydobywaniu (o 2,9%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,8%). W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę odnotowano spadek produkcji sprzedanej (o 1,2%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była (w cenach stałych) produkcja m.in.: urządzeń elektrycznych (o 25,8%), wyrobów z metali (o 25,5%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 8,8%), artykułów spożywczych (o 8,5%) oraz metali (o 4,9%). Spadek produkcji dotyczył m.in. produkcji maszyn i urządzeń (o 15,2%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,7%) oraz naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (o 0,1%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (ceny stałe)**

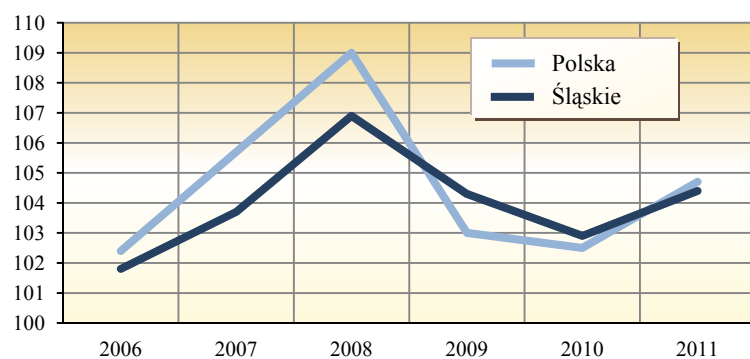
Sekcje i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	120,3	117,6	114,6	113,0	108,8	108,6	108,7	106,2
Górnictwo i wydobywanie	106,2	107,2	104,9	102,7	109,4	110,4	106,3	102,9
w tym:								
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	105,5	106,6	104,1	102,0	108,5	109,4	105,4	101,7
Przetwórstwo przemysłowe	123,3	119,4	116,1	114,5	109,7	109,1	109,6	107,1
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	117,9	110,3	107,3	107,2	99,9	104,9	108,7	108,5
Produkcja wyrobów tekstylnych	101,6	102,4	104,4	104,3	122,8	129,7	126,4	122,9
Produkcja odzieży	135,3	122,8	109,5	108,2	105,7	111,1	117,8	120,2
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	138,4	144,9	143,0	140,8	129,2	108,3	105,1	102,9
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	140,2	139,3	137,0	125,6	120,7	117,8	120,5	123,4
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	90,5	81,8	78,1	81,7	106,3	112,8	115,2	117,4
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	114,6	105,3	103,1	99,2	112,4	109,7	106,7	108,8
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	116,6	117,4	112,3	110,2	95,0	93,8	93,7	95,3
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	135,9	130,7	129,0	126,4	135,3	119,1	114,1	108,7
Produkcja metali	130,1	130,2	118,8	130,2	124,0	117,6	118,4	104,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	99,9	103,5	112,0	114,8	117,0	123,4	125,1	125,5

Tabl. 19. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (dok.)**

Sekcje i działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	119,5	123,0	127,3	133,4	49,6	50,0	53,9	56,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	70,3	73,0	70,4	71,7	71,2	75,1	82,1	84,8
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	148,1	137,0	131,3	121,9	112,7	111,5	110,5	108,8
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	169,4	137,6	149,2	150,0	82,8	96,4	93,8	97,0
Produkcja mebli	138,6	129,7	124,0	119,0	99,8	102,3	103,8	104,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	110,9	112,6	112,2	110,9	98,0	99,6	102,0	98,8
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	104,8	108,5	105,2	104,5	110,2	107,4	105,6	103,8
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	99,6	100,0	99,4	99,2	100,9	102,9	103,4	104,1
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	113,4	110,3	111,6	109,0	101,0	101,7	99,8	100,9
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	108,3	116,7	108,4	107,8	121,7	113,1	109,7	104,6

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim w skali roku, jak i sześciu lat towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia (odpowiednio o: 1,5% i 4,4%). W kraju również zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 2,1% i w porównaniu z 2005 r. o 4,7%.

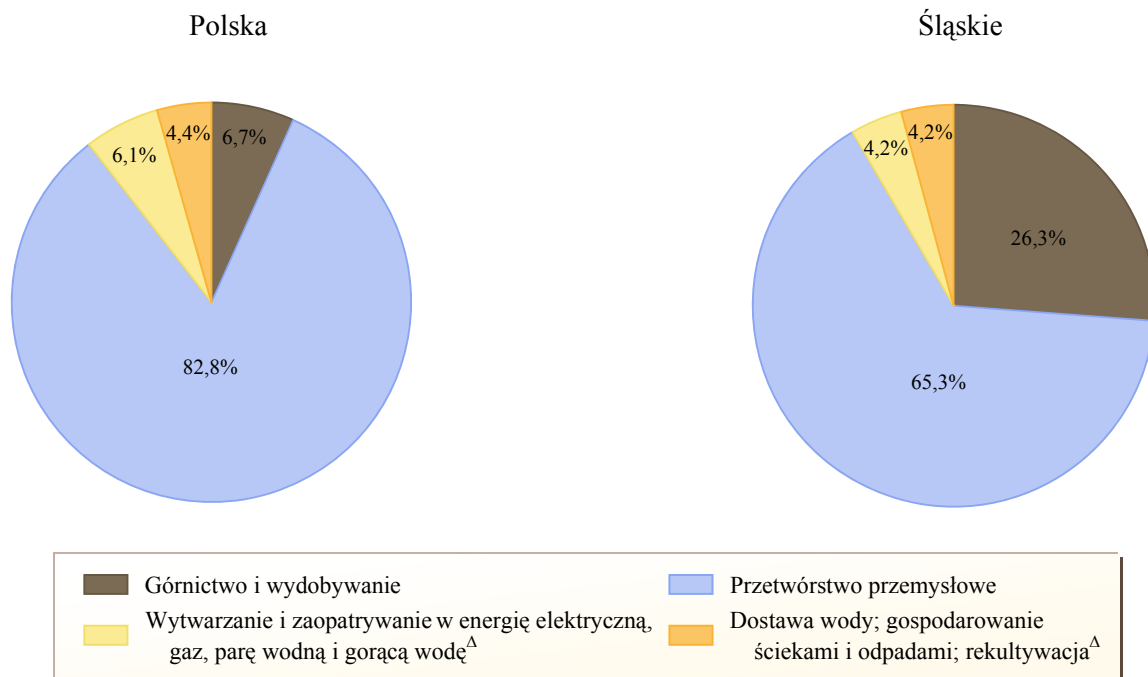
Wykres 49. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2005 = 100

i odpadami; rekultywacji (o 2,5%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,9%). Spadek natomiast wystąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 1,3%).

W 2011 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 444,6 tys. osób, tj. wyższym o 1,5% w porównaniu z rokiem poprzednim. Spośród sekcji należących do przemysłu wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 2,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami

Wykres 50. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2011 r.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie śląskim wyniosła 451,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 4,5% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem, w kraju wydajność pracy w przemyśle wzrosła o 5,5%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.
-

BUDOWNICTWO

W 2011 r. w województwie śląskim notowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. W skali roku dynamika w kolejnych okresach narastających tj. (I–III, I–VI, I–IX, I–XII) systematycznie rosła. Wyższa niż przed rokiem była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W rezultacie, odnotowano zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2011 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 20133,4 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 17,2% (w kraju wzrosła o 17,3%).

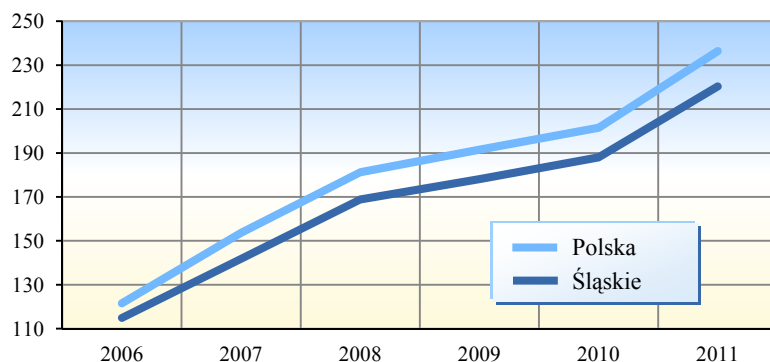
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- *wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 20. **Budownictwo**

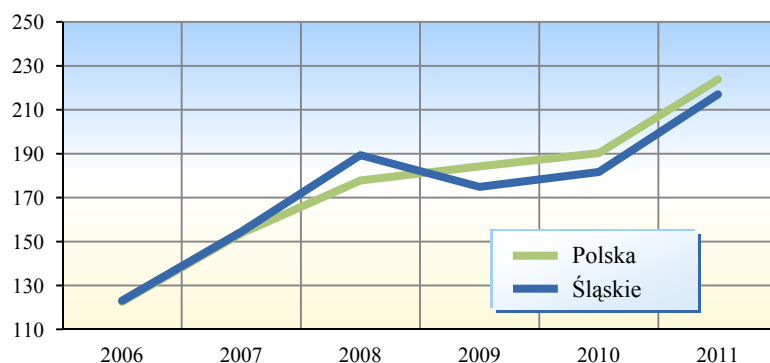
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	160403,9	188127,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,5	51,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	442,8	476,5
ŚLĄSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	9138,0	17182,9	20133,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	58,4	56,5	57,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	55,0	61,6	66,5
KATOWICE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	3565,7	3891,9
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	53,0	54,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	.	11,9	11,2

Wykres 51. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 11588,8 mln zł (57,6% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 19,4%. W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 17,6%.

Wykres 52. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

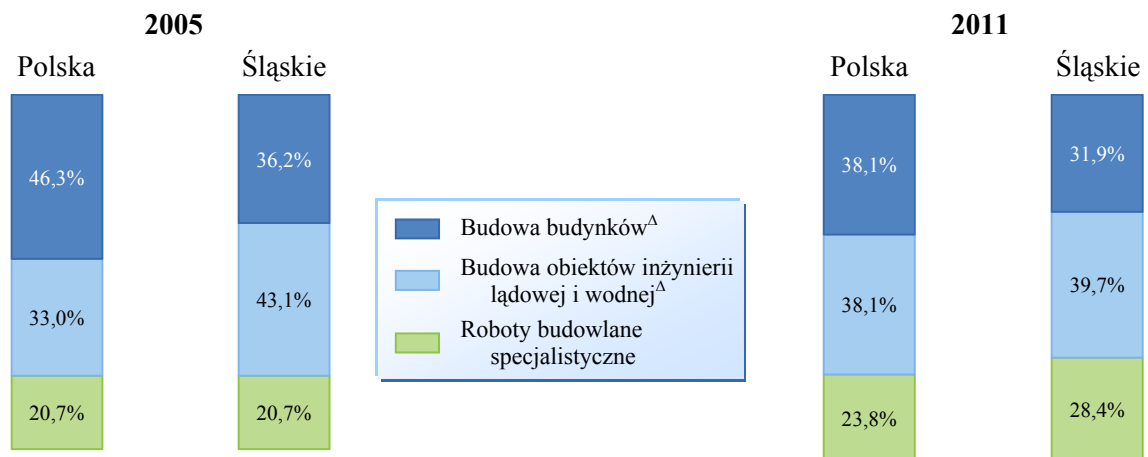
Roboty o charakterze inwestycyjnym w województwie śląskim w 2011 r. stanowiły 36,1% produkcji budowlano-montażowej, a ich wartość była o 7,8% wyższa niż w poprzednim roku. Udział robót inwestycyjnych w produkcji budowlano-montażowej zmniejszył się o 3,9 pkt proc. w porównaniu z 2010 r.

Tabl. 21. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim (ceny bieżące)**

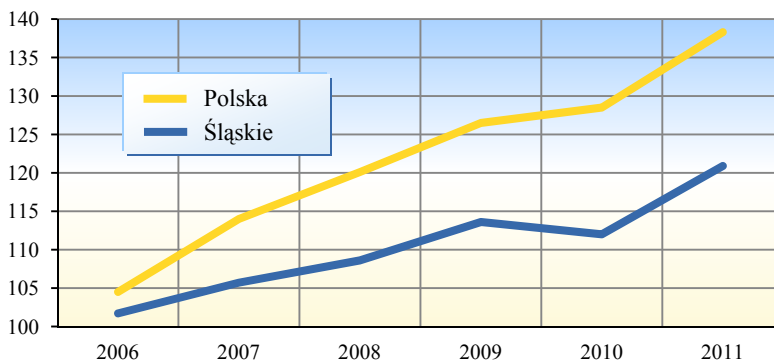
Działy	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	92,9	93,7	98,6	103,9	115,3	118,6	118,9	119,4
Budowa budynków ^Δ	84,2	84,5	86,7	92,6	101,9	102,2	107,5	110,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	94,5	97,5	107,6	111,4	115,3	126,4	122,8	120,2
Roboty budowlane specjalistyczne	105,6	103,1	105,3	110,2	132,6	130,3	128,3	129,8

Wśród przedsiębiorstw budowlano-montażowych znaczący udział posiadały jednostki zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (39,7% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2011 r.), których produkcja była o 20,2% wyższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków (udział 31,9%) produkcja zwiększyła się o 10,7%, a w wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 28,4%) – wzrosła o 29,8%.

Wykres 53. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa w 2011 r. towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 7,9%). W kraju przeciętne zatrudnienie w budownictwie wzrosło o 7,6%.

Wykres 54. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
2005 = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2011 r. w województwie ukształtowała się na poziomie 302,9 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 8,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie śląskim w 2011 r. były gorsze niż rok wcześniej. Spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania oraz mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia, obniżyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była również mniejsza niż przed rokiem.

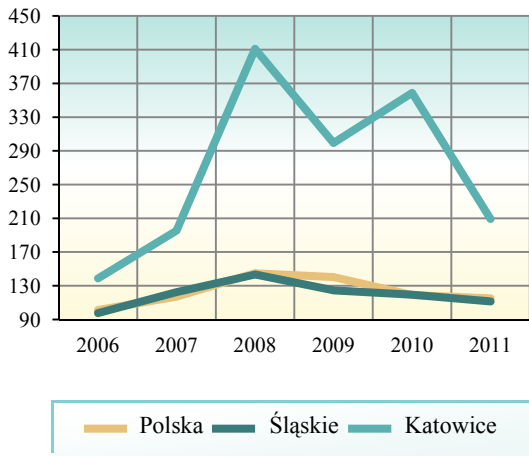
W 2011 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 9507 mieszkań, tj. o 6,8% mniej niż przed rokiem i o 11,4% więcej niż w 2005 r. W kraju zanotowano spadek o 3,5% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego (w porównaniu z 2005 r. wzrost o 15,0%).

*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

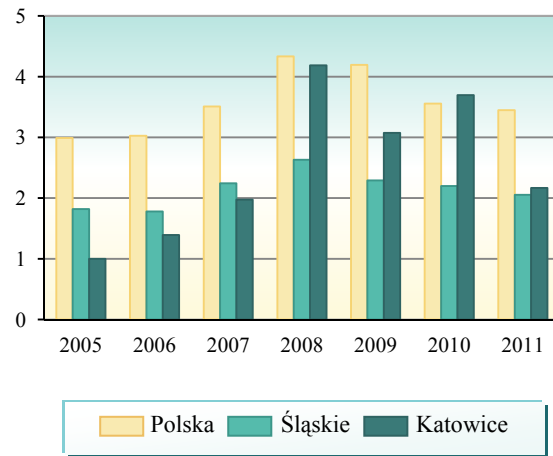
Tabl. 22. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,6	3,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	106,1	107,2
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,3	4,6	4,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,1	4,2
ŚLĄSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	1,8	2,2	2,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	128,3	127,1	125,5
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	2,0	3,0	3,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,5	2,6	2,5
KATOWICE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	1,0	3,7	2,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	123,2	79,1	79,2
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności	4,1	3,2	4,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,0	5,4	4,2

Wykres 55. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2005 = 100

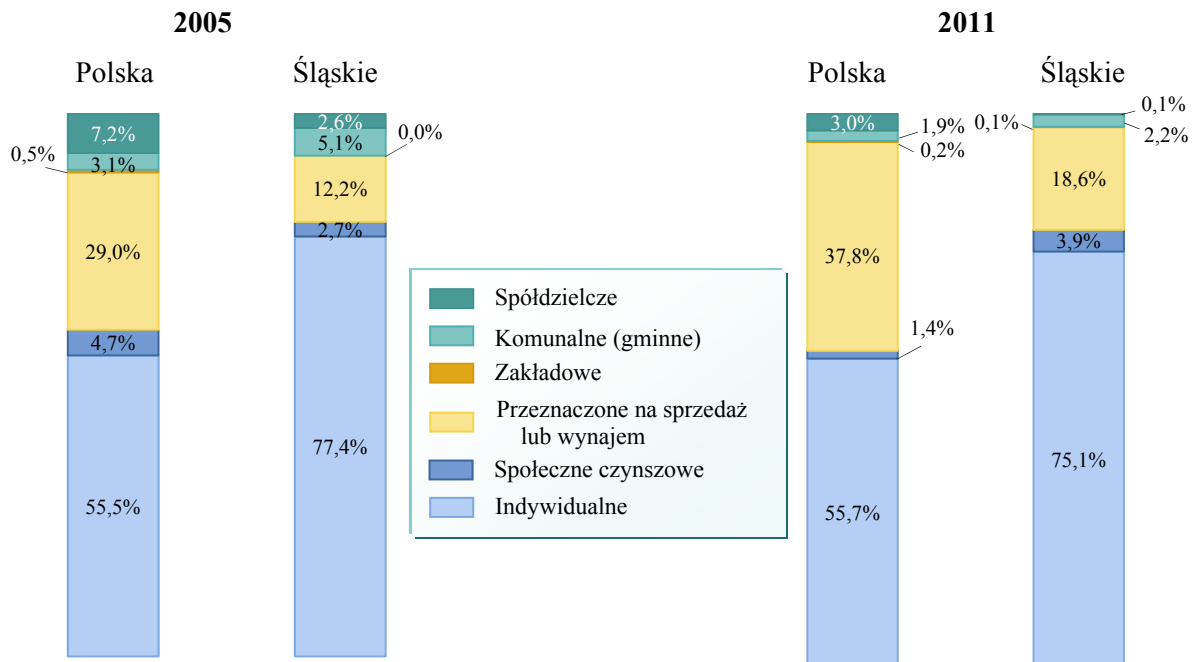

Wykres 56. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

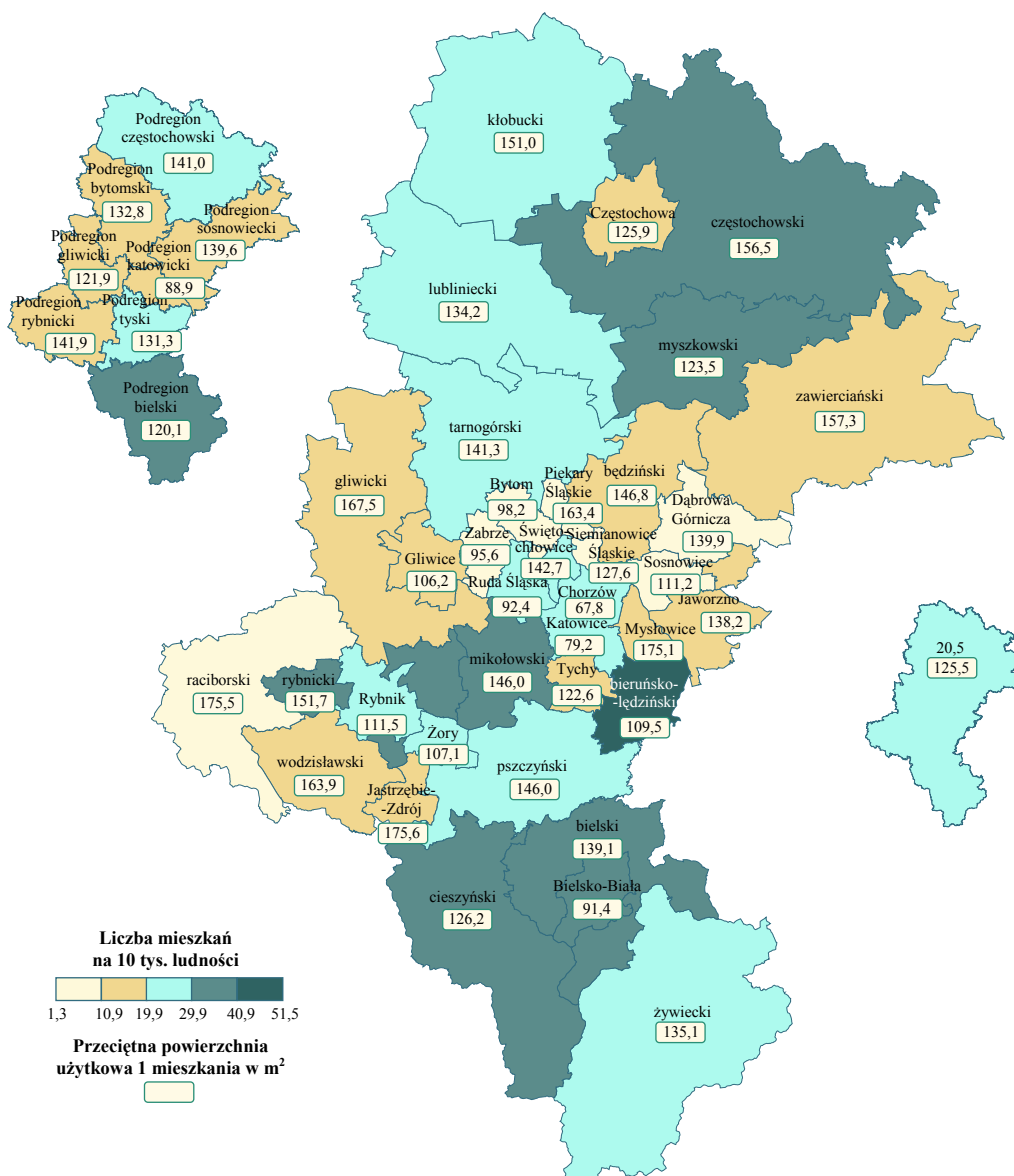

Spadek liczby oddanych mieszkań w województwie odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 0,9%) i budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 27,8%). Więcej mieszkań, w porównaniu z rokiem poprzednim, przekazano do użytkowania w budownictwie społecznym czynszowym (o 42,5%). W skali roku wzrósł udział oddanych mieszkań budownictwa indywidualnego (o 4,5 pkt proc.), natomiast zmniejszył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem i spółdzielczego (odpowiednio o: 5,4 i 0,6 pkt proc.).

Wykres 57. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wykres 58. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.

Tabl. 23. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim

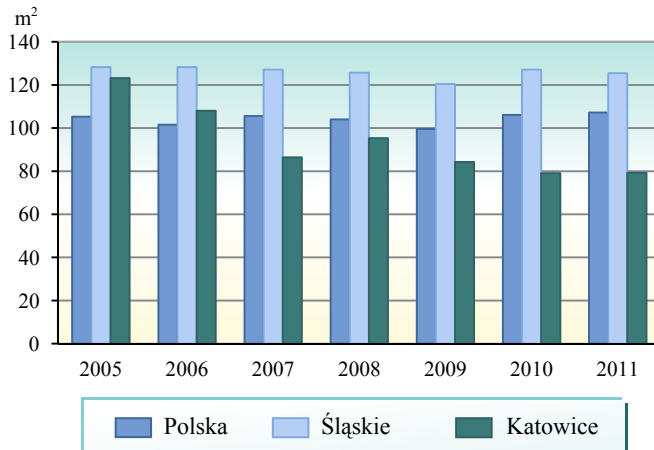
Formy budownictwa	2010				2011			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2009 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó l e m	10202	100,0	95,9	127,1	9507	100,0	93,2	125,5
Spółdzielcze	75	0,7	42,1	83,5	13	0,1	17,3	81,2
Komunalne (gminne)	213	2,1	85,5	36,5	209	2,2	98,1	41,8
Zakładowe	–	–	x	–	7	0,1	x	76,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2453	24,1	95,1	77,7	1770	18,6	72,2	71,6
Spółeczne czynszowe	259	2,5	33,7	46,9	369	3,9	142,5	52,2
Indywidualne	7202	70,6	106,0	149,9	7139	75,1	99,1	145,3

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie śląskim w 2011 r. wyniosła 125,5 m² (w kraju – 107,2 m²) i zmniejszyła się o 1,6 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju wzrosła o 1,1 m²). W porównaniu z 2005 r. przeciętna

powierzchnia zmniejszyła się o 2,8 m² (w kraju zwiększyła się o 1,9 m²).

Wykres 59. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

Największą średnią powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania oddane w budownictwie indywidualnym (145,3 m²), a najmniejszą mieszkania komunalne (41,8 m²).

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa według powiatów, najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Bielsku-Białej (7,4% ogółu mieszkań oddanych w województwie), Katowicach (7,0%) oraz w powiecie cieszyńskim (6,7%),

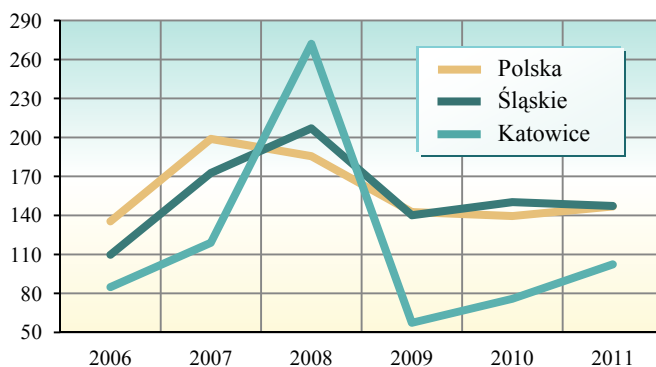
a najmniej w Świętochłowicach (0,1%), Piekarach Śląskich (0,3%) i Siemianowicach Śląskich (0,5%).

Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano do użytkowania w siedemnastu powiatach. Największy wzrost odnotowano w Rybniku (prawie 6-krotny) i powiecie kłobuckim (ponad 5-krotny).

Największe mieszkania wybudowano w 2011 r. w Jastrzębiu-Zdroju (przeciętna powierzchnia użytkowa – 175,6 m²), powiecie raciborskim (175,5 m²) i Mysłowicach (175,1 m²), a najmniejsze w Chorzowie (67,8 m²) i Katowicach (79,2 m²).

W ciągu 2011 r. wydano pozwolenia na budowę 13841 mieszkań, tj. o 1,9% mniej niż rok wcześniej i o 47,3% więcej niż w 2005 r. (w kraju odnotowano wzrost odpowiednio o: 5,2% i 46,9%).

Wykres 60. **Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia 2005 = 100**

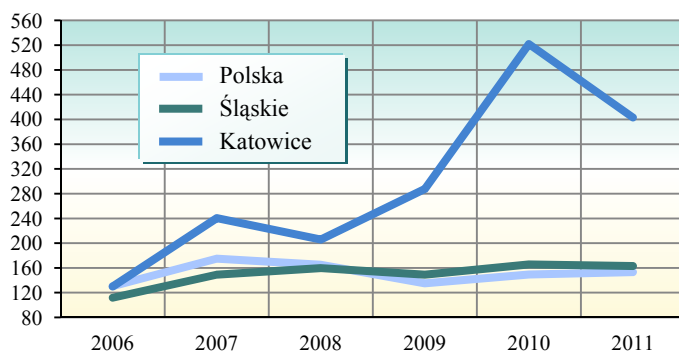
Pozwolenia na budowę największej liczby mieszkań (68,7% ogółu) otrzymali inwestorzy indywidualni i budujący na sprzedaż lub wynajem (29,2%). W skali roku wzrosła liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia w budownictwie indywidualnym (o 2,8%) oraz w budownictwie społecznym czynszowym (ponad 2-krotnie), natomiast w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem odnotowano spadek (o 8,6%) w tym zakresie.

Tabl. 24. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie śląskim**

Formy budownictwa	2010			2011		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2009 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100
O g ó ł e m	14114	100,0	107,2	13841	100,0	98,1
Spółdzielcze	192	1,4	369,2	7	0,1	3,6
Komunalne (gminne)	238	1,7	49,0	238	1,7	100,0
Zakładowe	–	–	x	3	0,0	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4414	31,3	158,5	4035	29,2	91,4
Spółeczne czynszowe	24	0,2	4,1	52	0,4	216,7
Indywidualne	9246	65,5	99,9	9506	68,7	102,8

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia odnotowano w czternastu powiatach województwa, w tym w dziesięciu miastach na prawach powiatu. Największy (ponad 3-krotny) wzrost odnotowano w Świętochłowicach i Sosnowcu, natomiast wyraźny spadek w Bytomiu (o 63,8%) i Siemianowicach Śląskich (o 58,0%).

W 2011 r. w województwie śląskim rozpoczęto budowę 11748 mieszkań, tj. o 1,5% mniej niż w 2010 r. (w kraju wzrost o 2,6%). W porównaniu z 2005 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań była większa w województwie o 63,2% (w kraju o 53,3%).

Wykres 61. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2005 = 100

W budownictwie indywidualnym rozpoczęto budowę 8741 mieszkań, tj. o 4,1% więcej niż rok wcześniej, a w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 2888, tj. o 3,5% mniej.

W odniesieniu do 2010 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w dziewiętnastu powiatach, najwyższy – w Świętochłowicach (ponad 11-krotny) oraz Chorzowie i Zabrze (prawie 2-krotny), natomiast wyraźny spadek – w Siemianowicach Śląskich (o 80,7%) i Gliwicach (o 53,5%). Najwięcej lokali mieszkalnych zaczęto budować w 2011 r. w Katowicach (11,0% ogółu rozpoczętych inwestycji), najmniej w Siemianowicach Śląskich (0,2%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim” – opracowanie sygnałowe dostępne za lata 2006, 2007, 2010 w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

RYNEK WEWNĘTRZNY

Według wstępnych danych, w województwie śląskim w 2011 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej w odniesieniu do roku poprzedniego. Obniżyła się natomiast sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2011 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 5,0% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 11,6% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną przez punkty sprzedaży detalicznej, placówki gastronomiczne oraz inne punkty sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

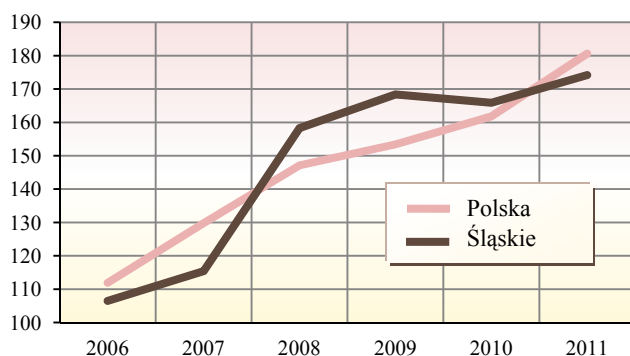
Wyszczególnienie	2006	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,9	105,5	111,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	107,9	101,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	113,1	120,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	101,2	102,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	113,6	130,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,2	117,8
Włókno, odzież, obuwie	118,3	113,1	112,5
Meble, RTV, AGD	120,9	123,0	106,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	83,6	107,0
Pozostałe	105,5	95,9	116,7
ŚLĄSKIE			
O g ó ł e m	106,5	98,5	105,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	103,3	103,3	86,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	155,8	136,4	144,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,3	100,7	115,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	93,8	86,1	56,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011
	rok poprzedni = 100		
ŚLĄSKIE (dok.)			
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	122,1	115,4	127,2
Włókno, odzież, obuwie	122,0	106,1	95,1
Meble, RTV, AGD	102,6	101,6	118,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	93,6	87,8	201,1
Pozostałe	95,4	81,5	91,3

^a Patrz notka a na str. 77.

Wykres 62. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

Biorąc pod uwagę dane w okresach narastających (I-III, I-VI, I-IX, I-XII) w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odnotowano wzrost dynamiki ogólnej sprzedaży detalicznej. Wzrost w odniesieniu do 2010 r. odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach grupowanych w kategoriach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (ponad 2-krotnie), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 44,3%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny

(o 27,2%). Poziomu sprzedaży z 2010 r. nie uzyskano m.in. w grupach: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 43,3%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 13,7%), pozostałe (o 8,7%) oraz włókno, odzież obuwie (o 4,9%).

Największy udział w sprzedaży detalicznej w 2011 r. miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach żywność, napoje i wyroby tytoniowe (29,1%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (21,9%) oraz pozostałe (17,9%).

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	103,8	102,7	97,6	98,5	102,8	103,3	105,7	105,0
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	90,1	98,0	103,5	103,3	97,9	96,2	89,7	86,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	116,8	119,1	108,5	136,4	255,6	232,9	196,6	144,3

^a Patrz notka a do tabl. 25 na str. 77.

Tabl. 26. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim (dok.)**

Wyszczególnienie	2010				2011			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	100,5	99,2	98,6	100,7	112,1	114,7	116,7	115,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	85,0	81,0	86,7	86,1	61,2	66,4	58,1	56,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	165,2	128,6	137,8	115,4	113,9	119,4	111,0	127,2
Włókno, odzież, obuwie	89,4	95,4	97,5	106,1	99,3	101,6	101,2	95,1
Meble, RTV, AGD	107,8	102,7	101,6	101,6	94,2	111,3	112,5	118,4
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	89,7	87,6	87,4	87,8	203,8	187,7	186,2	201,1
Pozostałe	120,9	110,8	85,1	81,5	73,4	70,7	84,1	91,3

^a Patrz notka a do tabl. 25 na str. 77.

W 2011 r. w województwie śląskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych obniżyła się o 10,5% w porównaniu z danymi ubiegłorocznymi (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych spadek o 12,4%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych wzrosła o 13,4% (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 13,0%). W skali roku w województwie zwiększyła się m.in. wartość sprzedaży hurtowej: realizowanej na zlecenie (o 54,9%), produktów rolnych i żywych zwierząt (o 43,6%), żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 42,2%) oraz narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej (o 36,3%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

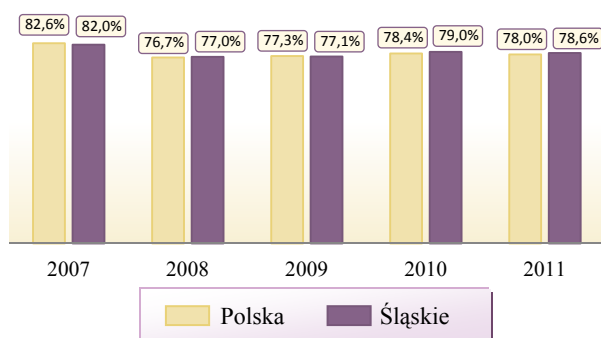
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2011 r. w województwie śląskim wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe w większości były korzystniejsze niż w roku poprzednim. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów. Zwiększył się wynik finansowy brutto i netto. Odnotowano poprawę wskaźników rentowności.

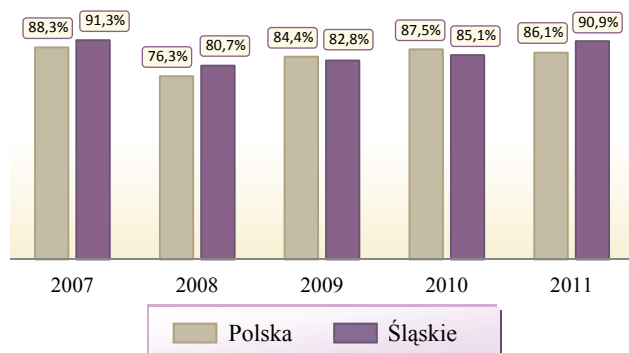
Wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie śląskim były lepsze w porównaniu z rokiem poprzednim i 2007 r. (oprócz wyniku finansowego na pozostałej działalności operacyjnej w stosunku do 2010 r. oraz wyników na operacjach finansowych i na działalności nadzwyczajnej w relacji do 2007 r.). W kraju wyniki finansowe uzyskane w 2011 r. były korzystniejsze od zanotowanych w latach 2010 i 2007 (z wyjątkiem wyników finansowych na pozostałej działalności operacyjnej i działalności nadzwyczajnej oraz wyniku na operacjach finansowych w porównaniu z 2007 r.).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Wykres 63. **Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wykres 64. **Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2011 r. zysk netto wykazało 78,6% badanych przedsiębiorstw, wobec 79,0% przed rokiem. Przychody uzyskane przez te przedsiębiorstwa stanowiły 90,9% całkowitych przychodów z całokształtu działalności (w 2010 r. – 85,1%).

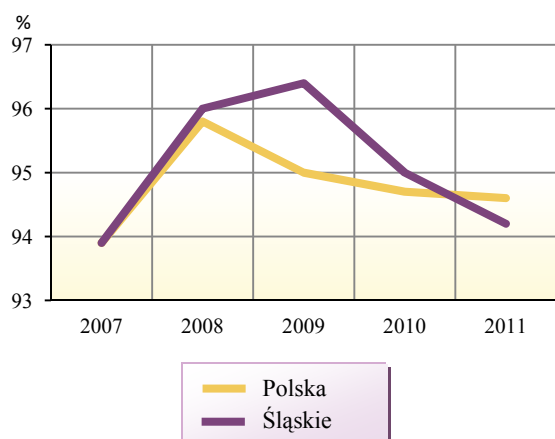
Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 289118,2 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były o 14,4% wyższe, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 272349,6 mln zł i wzrosły o 13,4%. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów – spadek o 0,8 pkt proc. do 94,2% (w kraju zanotowano spadek o 0,1 pkt proc. do 94,6%). W omawianym okresie poprawił się również wynik na działalności gospodarczej, wynik finansowy brutto i netto oraz wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (w kraju wyniki finansowe przedsiębiorstw były korzystniejsze od uzyskanych przed rokiem).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2011 r. w województwie śląskim osiągnęły wartość 278388,1 mln zł (wzrost o 13,8% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 262739,7 mln zł (wzrost odpowiednio o 13,3%). Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 15648,4 mln zł) był o 23,1% wyższy niż przed rokiem. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej zmniejszył się z 376,9 mln zł w 2010 r. do 169,4 mln zł w 2011 r., natomiast wynik na operacjach finansowych wzrósł z minus 424,1 mln zł do 950,7 mln zł. W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej wyniósł 16768,6 mln zł i był o 32,5% wyższy od zanotowanego w roku poprzednim. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 16797,5 mln zł, tj. o 32,8% wyższą niż w 2010 r. Po odliczeniu obciążeń (głównie podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 14018,7 mln zł i zwiększył się o 32,2% w stosunku do uzyskanego przed rokiem.

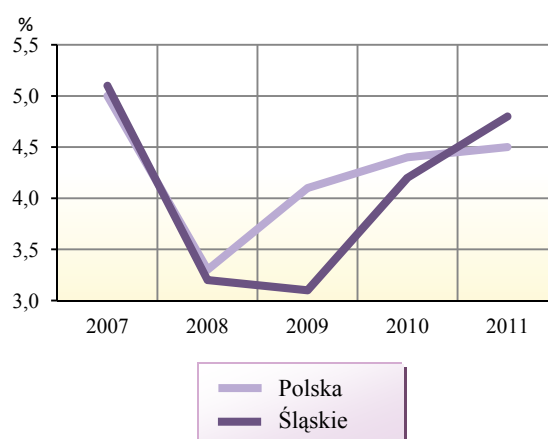
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wykres 65. Wskaźnik poziomu kosztów

Wykres 66. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

Wzrosły wskaźniki rentowności – ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,2% w roku poprzednim do 5,6% w 2011 r.), obrotu brutto (odpowiednio z 5,0% do 5,8%) oraz obrotu netto (z 4,2% do 4,8%). W skali roku obniżyły się natomiast wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio: z 39,0% do 34,6% oraz ze 103,5% do 100,4%).

W kraju w 2011 r. odnotowano nieznaczną poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw w odniesieniu do poprzedniego roku, z wyjątkiem wskaźników płynności finansowej I i II stopnia.

Tabl. 27. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2010	2011
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,7	94,6
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,2	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,3	5,4
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,4	4,5
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	33,7	39,7	38,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia ..	98,9	105,5	102,7
ŚLĄSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	95,0	94,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,7	5,2	5,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,0	5,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,1	4,2	4,8
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	34,3	39,0	34,6
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia ..	101,2	103,5	100,4

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

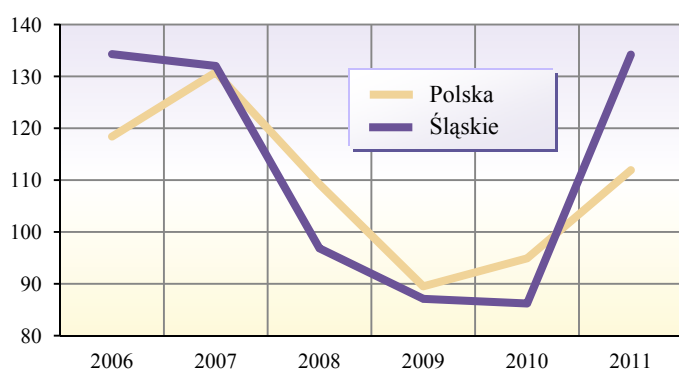
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

NAKLADY INWESTYCYJNE

W województwie śląskim rok 2011 był pierwszym, po trzech wcześniejszych latach, w którym notowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach. W porównaniu z 2010 r. niższa była wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych, przy wyższej liczbie nowych inwestycji.

Wykres 67. **Dynamika nakładów inwestycyjnych**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2011 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie, wyniosły 13248,0 mln zł i były wyższe od zanotowanych rok wcześniej o 34,2%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych w 2011 r. wzrosła o 11,9% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2010 r.

Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 28. **Nakłady inwestycyjne** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	89236,8	99853,7
w tym – w % nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	42,1	39,1
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	52,4	45,5	47,1
Środki transportu	10,6	11,3	12,4
ŚLĄSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	7665,8	9872,7	13248,0
w tym – w % nakłady na:			
Budynki i budowle	29,3	39,1	31,7
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	63,2	53,5	60,6
Środki transportu	6,7	6,8	7,1

W 2011 r. w województwie śląskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych wydatkowano na budynki i budowle 4200,7 mln zł (o 8,8% więcej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 8028,0 mln zł (o 52,1% więcej), a na środki transportu – 943,7 mln zł (o 40,4% więcej).

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

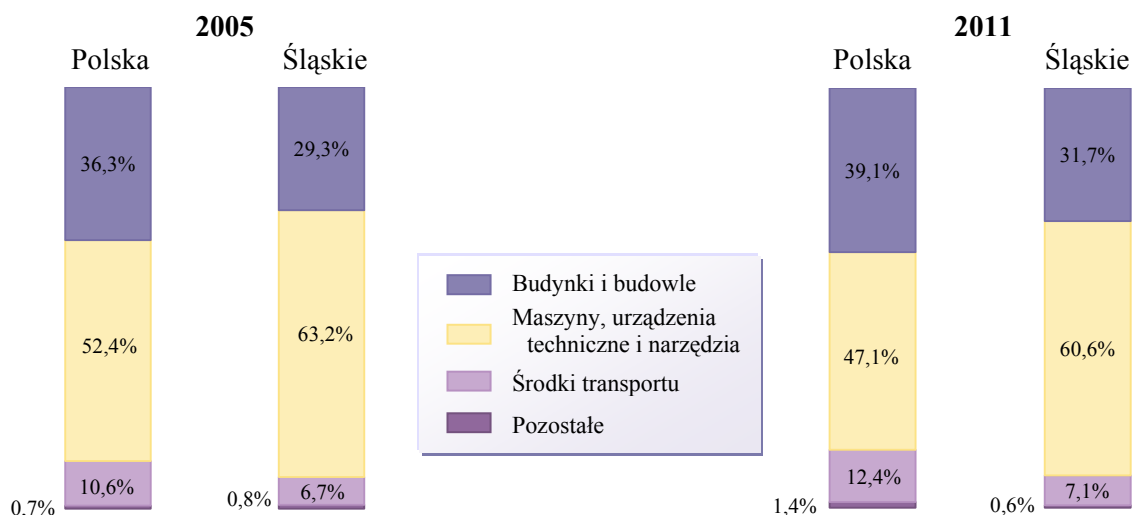
- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2010 r. odnotowano m.in. w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 76,8%), przetwórstwo przemysłowe (o 53,0%), górnictwo i wydobywanie (o 46,9%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 38,8%). Spadek nakładów notowano m.in. w sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 48,7%), zakwaterowanie i gastronomia (o 30,7%), obsługa rynku nieruchomości (o 12,1%).

W 2011 r. w województwie inwestorzy rozpoczęli realizację 10669 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 5682,1 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 9693 nowe inwestycje o wartości 7816,0 mln zł). W skali roku w kraju liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła o 16,2%, a ich wartość kosztorysowa o 6,0%.

Wykres 68. **Struktura nakładów inwestycyjnych według rodzajów**

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

TURYSTYKA

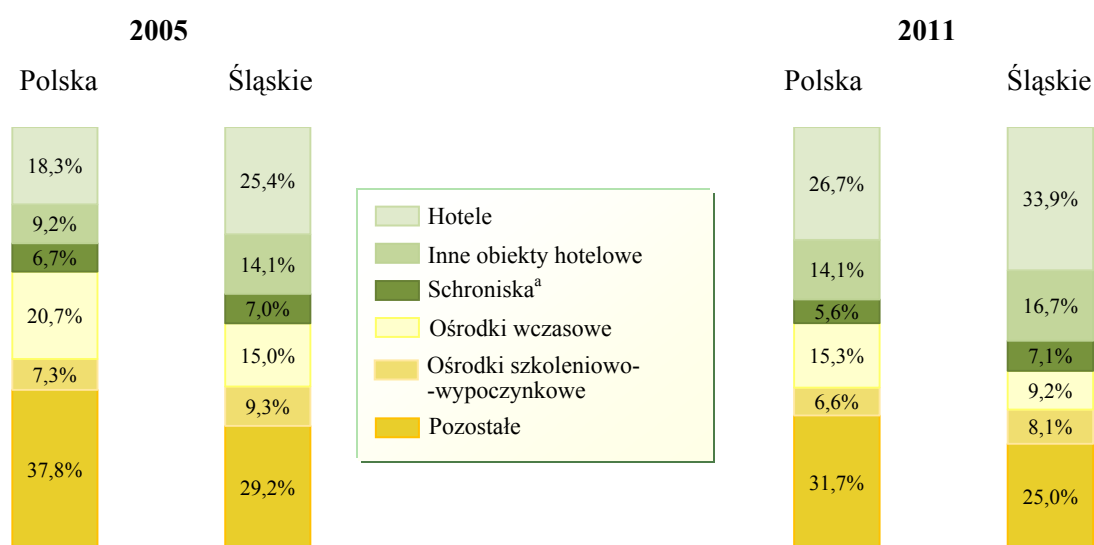
W końcu lipca 2011 r. w województwie śląskim w porównaniu z danymi sprzed roku, odnotowano spadek liczby turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, natomiast wzrost liczby miejsc noclegowych, którymi one dysponowały. W 2011 r., w porównaniu z 2010 r., wzrosła liczba turystów korzystających z noclegów, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Na prawie niezmienionym poziomie pozostała liczba udzielonych noclegów, przy czym turystom zagranicznym udzielono mniej noclegów, natomiast krajowym – więcej. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych obniżył się.

W końcu lipca 2011 r. w województwie śląskim czynnych było 508 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. o 3 mniej niż w końcu lipca 2010 r., ale o 67 więcej niż w końcu lipca 2005 r. W kraju liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania wyniosła 7039 i zmniejszyła się w skali roku o 2,3%, ale wzrosła w relacji do końca lipca 2005 r. o 4,7%.

Wśród obiektów zbiorowego zakwaterowania w końcu lipca 2011 r. obiekty hotelowe stanowiły 53,7%, a pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania – 46,3%. W porównaniu z końcem lipca 2010 r. zwiększyła się liczba obiektów hotelowych o 1,9%, natomiast zmniejszyła się liczba pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania o 3,3%.

*Pojęcie **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.*

Wykres 69. **Struktura turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według rodzajów obiektów**
Stan w dniu 31 VII

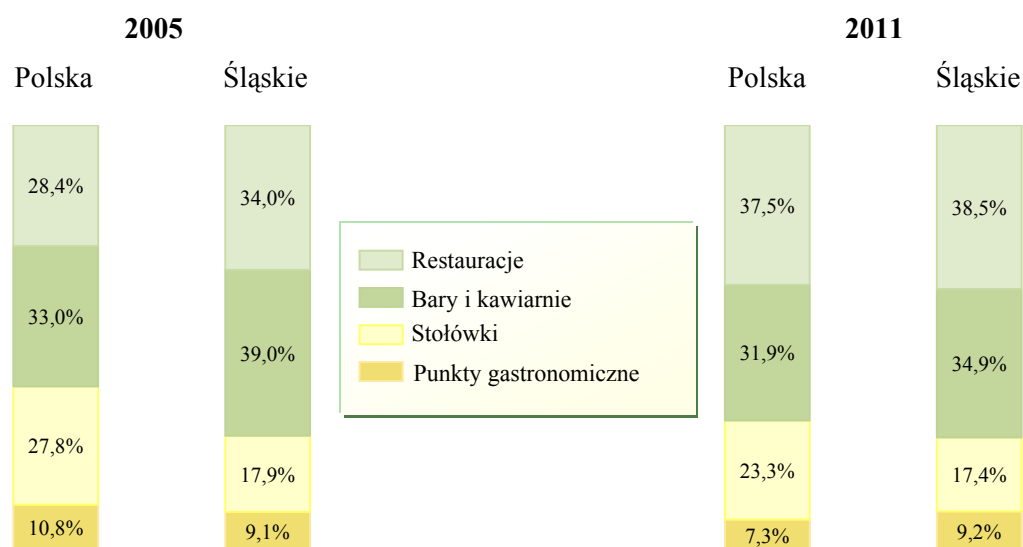

^a Łącznie z młodzieżowymi i szkolnymi.

Do dyspozycji turystów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania pozostawało 610 placówek gastronomicznych, tj. o 1,0% mniej niż w końcu lipca 2010 r., ale o 22,7% więcej niż w końcu lipca 2005 r. W kraju liczba placówek gastronomicznych wyniosła 7408 i zmniejszyła się w skali roku o 0,1%, natomiast zwiększyła się w relacji do końca lipca 2005 r. o 7,8%.

Według stanu w końcu lipca 2011 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania województwa czynnych było 235 restauracji, 213 barów i kawiarni, 106 stołówek i 56 punktów gastronomicznych. W skali roku zmniejszyła się liczba restauracji (o 12) i stołówek (o 11), natomiast wzrosła liczba barów i kawiarni (o 10) oraz punktów gastronomicznych (o 7).

Wykres 70. **Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów**
Stan w dniu 31 VII

Według stanu w końcu lipca 2011 r. turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania dysponowały 42,1 tys. miejsc noclegowych, tj. o 2,6% więcej niż przed rokiem oraz o 19,0% więcej niż w końcu lipca 2005 r. W kraju liczba miejsc noclegowych wyniosła 606,2 tys. i zmniejszyła się w skali roku o 0,6%, ale wzrosła w relacji do końca lipca 2005 r. o 6,4%.

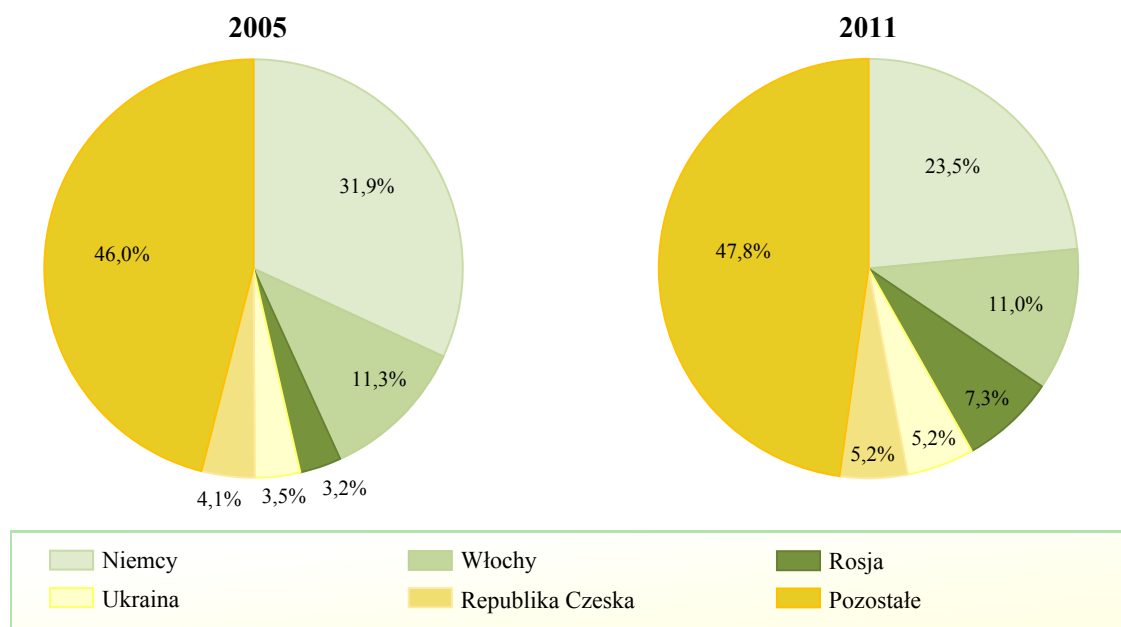
W końcu lipca 2011 r. obiekty hotelowe dysponowały 23,9 tys. miejsc noclegowych, a pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania – 18,2 tys. W porównaniu z końcem lipca 2010 r. liczba miejsc noclegowych wzrosła w obiektach hotelowych (o 4,6%) oraz w pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania (o 0,1%).

W 2011 r. liczba osób korzystających z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania wyniosła 1805,0 tys. i była o 2,0% wyższa niż w 2010 r. oraz o 17,9% wyższa niż w 2005 r. W kraju liczba turystów korzystających z obiektów zbiorowego zakwaterowania wyniosła 21476,6 tys. i zwiększyła się zarówno w skali roku, jak i w relacji do 2005 r. (odpowiednio o: 5,0% i 29,4%).

W województwie wśród korzystających z turystycznych obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania turyści krajowi stanowili 84,8%, natomiast turyści zagraniczni – 15,2%. W skali roku zwiększyła się zarówno liczba korzystających turystów zagranicznych, jak i krajowych odpowiednio o: 8,5% i 1,0%.

Z obiektów hotelowych skorzystało 1306,8 tys. turystów (o 4,8% więcej niż w 2010 r.), a z pozostałych obiektów zbiorowego zakwaterowania – 498,2 tys. osób (o 4,6% mniej).

Wykres 71. **Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów w województwie śląskim według kraju stałego zamieszkania**

Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w 2011 r. wyniosła 4584,1 tys. (przed rokiem – 4585,4 tys., a w 2005 r. – 3811,7 tys.). W kraju udzielono 57148,3 tys. noclegów, tj. więcej niż przed rokiem o 2,4% oraz więcej niż w 2005 r. o 17,5%.

W porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost liczby udzielonych noclegów w obiektach hotelowych o 3,4%, natomiast spadek liczby udzielonych noclegów w pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania o 4,0%.

Tabl. 29. **Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania**

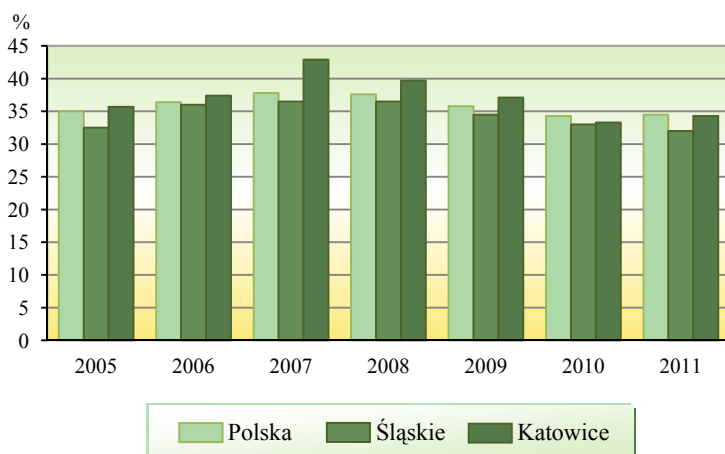
Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Korzystający z noclegów na 1 obiekt zbiorowego zakwaterowania	2468,7	2839,5	3051,1
Udzielone noclegi na 1 obiekt zbiorowego zakwaterowania	7231,7	7742,8	8118,8
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	35,0	34,3	34,5
Stopień wykorzystania pokoi w %	40,5	39,1	41,1
ŚLĄSKIE			
Korzystający z noclegów na 1 obiekt zbiorowego zakwaterowania	3471,5	3461,9	3553,2
Udzielone noclegi na 1 obiekt zbiorowego zakwaterowania	8643,3	8973,4	9023,8
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	32,5	33,0	32,0
Stopień wykorzystania pokoi w %	38,7	36,9	37,2

Tabl. 29. Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
KATOWICE			
Korzystający z noclegów na 1 obiekt zbiorowego zakwaterowania	7727,9	10131,1	10779,0
Udzielone noclegi na 1 obiekt zbiorowego zakwaterowania	15060,7	18008,9	19748,3
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	35,7	33,3	34,3
Stopień wykorzystania pokoi w %	42,3	38,6	40,9

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r. wyniósł 32,0% i był o 1,0 pkt proc. niższy niż w 2010 r. oraz o 0,5 pkt proc. niższy niż w 2005 r. W kraju stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2011 r. wyniósł 34,5% i był o 0,2 pkt proc. wyższy niż w 2010 r., ale o 0,5 pkt proc. niższy niż w 2005 r.

Wykres 72. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych

Stopień wykorzystania obiektu – wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi do nominalnej liczby pokoi.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach hotelowych wyniósł 29,3%, natomiast w pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania – 36,1%. W skali roku wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach hotelowych oraz w pozostałych obiektach zbiorowego zakwaterowania obniżył się odpowiednio o: 0,4 pkt proc. i 1,6 pkt proc.

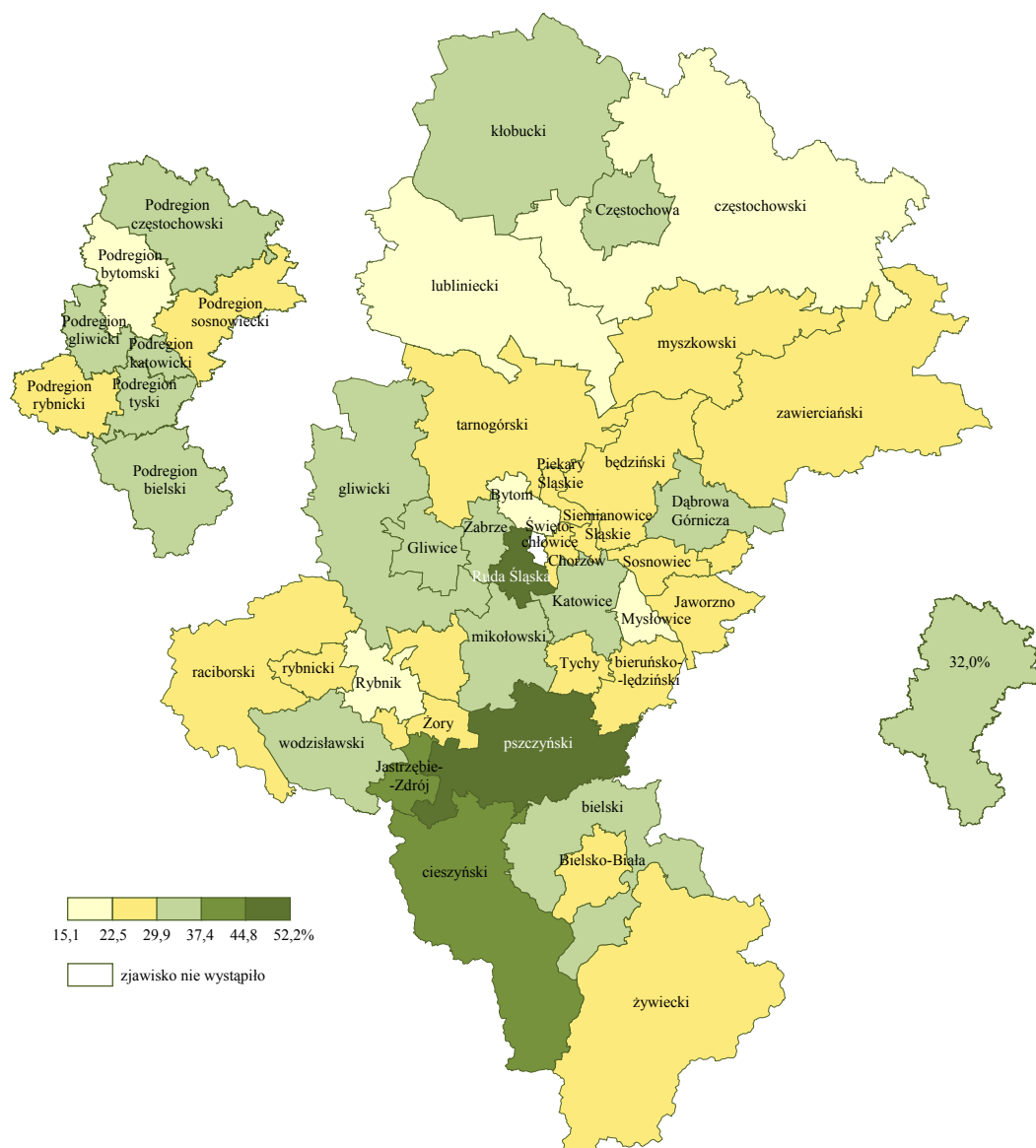
W 2011 r. w obiektach hotelowych wynajęto 1579,9 tys. pokoi, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem oraz o 44,8% więcej niż w 2005 r. W kraju liczba wynajętych pokoi wyniosła 18018,8 tys. i wzrosła w relacji do 2010 r. i 2005 r. odpowiednio o: 8,6% i 47,3%.

W obiektach hotelowych wynajęto 1202,6 tys. pokoi turystom krajowym, a 377,4 tys. pokoi turystom zagranicznym. W skali roku zwiększyła się liczba wynajętych pokoi zarówno turystom krajowym o 6,8%, jak i zagranicznym o 5,7%.

Stopień wykorzystania pokoi wyniósł 37,2% i zwiększył się w skali roku o 0,3 pkt proc., ale zmniejszył się w relacji do 2005 r. o 1,5 pkt proc. W kraju wskaźnik wykorzystania pokoi w 2011 r. wyniósł 41,1% i był o 2,0 pkt proc. wyższy niż w 2010 r. oraz o 0,6 pkt proc. wyższy niż w 2005 r.

W 2011 r. w województwie śląskim nadal obserwowano duże terytorialne zróżnicowanie stopnia wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania.

Wykres 73. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

Dane prezentujące turystykę w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Turystyka w województwie śląskim w 2008 r.” – publikacja dostępna w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Turystyka w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne za lata 2005-2007 oraz za 2010 r. w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Od czterech lat w województwie śląskim utrzymuje się tendencja wzrostowa liczby przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych. Jednocześnie z roku na rok wzrasta również liczba wykrytych sprawców przestępstw, co potwierdzają wyższe wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw.

W 2011 r. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie województwa śląskiego wyniosła 172,1 tys., tj. o 1,8% więcej niż w 2010 r., ale o 11,0% mniej niż w 2005 r. W ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych przeważały przestępstwa o charakterze kryminalnym (123,7 tys.); ich liczba w skali roku wzrosła o 2,3%, a w stosunku do 2005 r. zmniejszyła się o 18,3%. Wśród przestępstw stwierdzonych

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

99,9 tys. to przestępstwa przeciwko mieniu. W odniesieniu do 2010 r. liczba tego rodzaju przestępstw wzrosła o 1,5%, a w porównaniu z 2005 r. zmniejszyła się o 20,9%. Liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wyniosła 27,3 tys. (15,9% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych), tj. o 1,5% mniej niż w 2010 r., ale o 73,3% więcej niż w 2005 r. W 2011 r. na terenie województwa śląskiego stwierdzono 14,7 tys. przestępstw drogowych, tj. o 0,3% więcej niż przed rokiem, ale o 24,2% mniej niż sześć lat temu.

Najwięcej przestępstw o charakterze kryminalnym odnotowano w Katowicach (12,5% ogółu tego rodzaju przestępstw w województwie), natomiast o charakterze gospodarczym – w Chorzowie (9,4%). Pod względem liczby przestępstw drogowych dominował powiat częstochowski łącznie z miastem na prawach powiatu Częstochowa (9,9%).

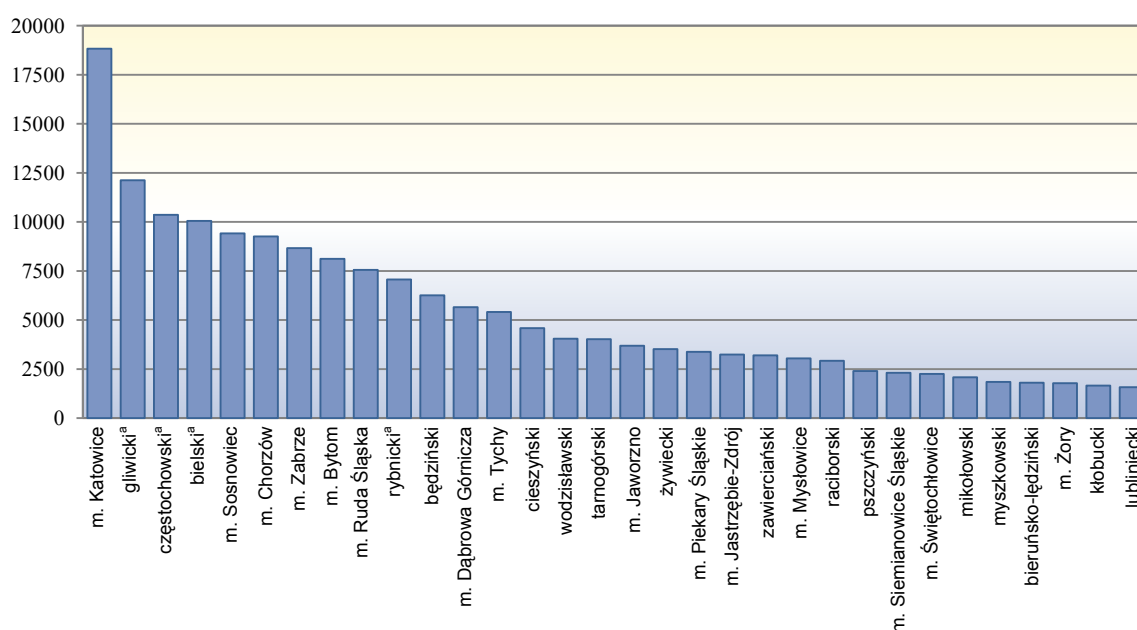
Tabl. 30. **Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
POLSKA			
Przestępstwa ogółem	1379962	1138523	1159554
Przestępstwa kryminalne	1000096	778905	794102
Przestępstwa gospodarcze	136801	154341	151655
Przestępstwa drogowe	196486	156744	164572
Przestępstwa inne	46579	48533	49225
ŚLĄSKIE			
Przestępstwa ogółem	193415	169024	172073
Przestępstwa kryminalne	151334	120831	123660
Przestępstwa gospodarcze.....	15766	27730	27321
Przestępstwa drogowe	19380	14645	14682
Przestępstwa inne	6935	5818	6410

Tabl. 30. **Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
KATOWICE			
Przestępstwa ogółem	22515	19251	18830
Przestępstwa kryminalne	19419	16045	15447
Przestępstwa gospodarcze	1648	2236	2384
Przestępstwa drogowe	938	601	540
Przestępstwa inne	510	369	459

Ź r ó d ł o: Dane Komendy Głównej Policji; dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach dla województwa śląskiego za 2011 r. oraz dane dla miasta Katowice.

Wykres 74. **Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2011 r.**

^a Łącznie z miastem na prawach powiatu.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ogółem w województwie śląskim w 2011 r. wyniósł 64,4% (63,6% w 2010 r., 52,6% w 2005 r.). Wskaźnik wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym ukształtował się na poziomie 52,2% (50,5% przed rokiem, 40,7% w 2005 r.), o charakterze gospodarczym – 96,8% (97,2% w 2010 r., 95,5% w 2005 r.), a drogowych – 99,1% (99,2% w roku ubiegłym, 99,1% w 2005 r.). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw przeciwko mieniu wyniósł 43,4% (41,8% przed rokiem, 32,6% w 2005 r.). Wskaźnik wykrywalności sprawców kradzieży samochodu ukształtował się na poziomie 30,0% (wobec 32,2% w 2010 r. i 15,7% w 2005 r.).

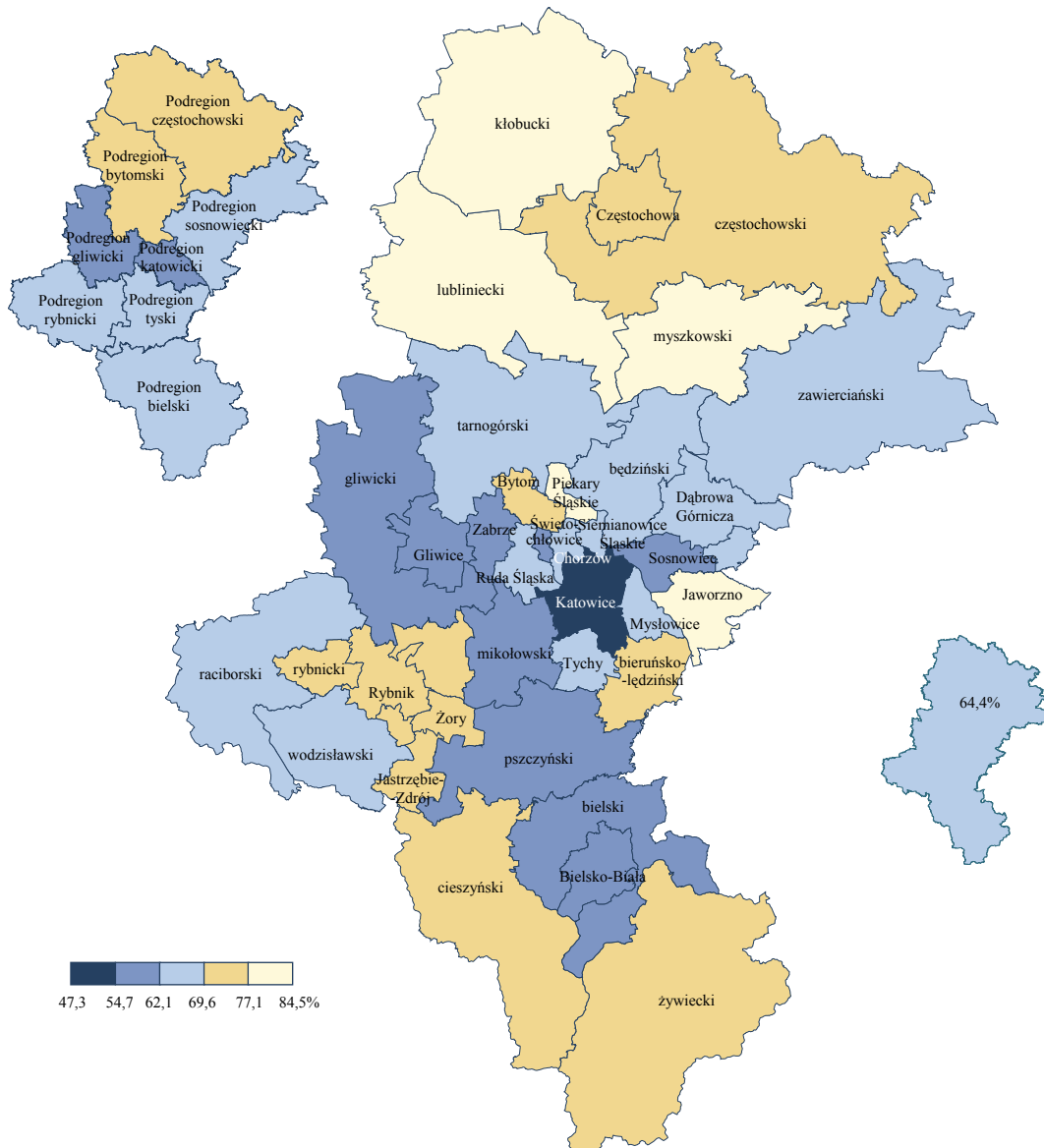
Tabl. 31. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw

Wyszczególnienie	2005	2010	2011
	w %		
POLSKA			
Ogółem	58,6	67,9	68,7
Zabójstwo	90,6	92,3	94,7
Uszczerbek na zdrowiu	87,8	89,7	90,2
Udział w bójce lub pobiciu	77,4	80,7	82,7
Przestępstwa rozbójnicze	52,0	72,5	76,2
Kradzież rzeczy	20,7	29,0	31,3
Przestępstwa gospodarcze	94,5	96,0	96,7
Przestępstwa drogowe	99,4	99,3	99,4
ŚLĄSKIE			
Ogółem	52,6	63,6	64,4
Zabójstwo	93,6	89,0	100,0
Uszczerbek na zdrowiu	86,0	88,1	89,7
Udział w bójce lub pobiciu	73,5	75,3	81,3
Przestępstwa rozbójnicze	52,2	69,6	73,4
Kradzież rzeczy	18,9	24,4	26,2
Przestępstwa gospodarcze	95,5	97,2	96,8
Przestępstwa drogowe	99,1	99,2	99,1
KATOWICE			
Ogółem	37,0	46,3	47,3
Zabójstwo	100,0	90,0	100,0
Uszczerbek na zdrowiu	82,4	85,5	84,1
Udział w bójce lub pobiciu	62,7	59,8	53,3
Przestępstwa rozbójnicze	41,2	46,2	48,7
Kradzież rzeczy	12,0	14,8	18,5
Przestępstwa gospodarcze	95,1	97,0	96,2
Przestępstwa drogowe	97,8	98,7	97,6

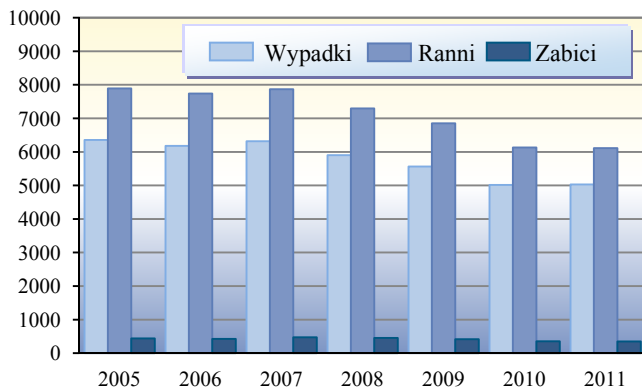
Źródło: Dane Komendy Głównej Policji; dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach dla województwa śląskiego za 2011 r. oraz dane dla miasta Katowice.

Najwyższe wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w 2011 r. odnotowano w: Piekarach Śląskich (84,5%), powiecie kłobuckim (82,6%), Jaworznie (81,7%) i powiecie myszkowskim (80,5%), natomiast najniższy – w Katowicach (47,3%).

Wykres 75. **Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2011 r.**

Wykres 76. **Wypadki drogowe i ich skutki**

W 2011 r. w województwie śląskim odnotowano 5031 wypadków drogowych, tj. o 16 więcej niż przed rokiem, ale o 1324 mniej niż w 2005 r. W wyniku wypadków drogowych 347 osób poniosło śmierć (352 osoby przed rokiem, 439 osób w 2005 r.), a 6111 osób odniosło obrażenia ciała (6132 osoby w 2010 r., 7894 osoby w 2005 r.).

Dane prezentujące bezpieczeństwo publiczne w województwie śląskim znajdują się także w publikacji:

- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Ludność ^a w tys.	4685,8	4669,1	4654,1	4645,7	4640,7	4635,9	.	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:								Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,42	5,95	6,44	6,69	6,72	6,13	5,50	marriages contracted
urodzenia żywe	8,69	9,08	9,41	10,11	10,30	10,31	9,67	live births
zgony	9,87	9,91	10,24	10,32	10,46	10,28	10,30	deaths
przyrost naturalny	-1,18	-0,83	-0,83	-0,22	-0,15	0,02	-0,63	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,85	-2,61	-2,12	-1,54	-1,03	-1,06	-1,22	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	673,1	686,7	706,8	728,8	740,5	732,8	746,5	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.
rok poprzedni = 100	102,0	102,9	103,1	101,6	98,9	101,9	previous year = 100
udział sektora prywatnego w %	69,1	70,9	73,1	74,3	75,0	76,4	77,8	private sector participation in %
w tym górnictwo i wydobywanie	124,6	122,8	119,0	119,5	120,7	118,3	116,8	of which mining and quarrying
rok poprzedni = 100	98,5	96,9	100,4	101,0	98,0	98,7	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	281,3	229,8	166,0	122,7	168,4	181,2	186,2	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	15,5	12,7	9,2	6,9	9,4	10,0	10,1	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	88,7	88,8	88,0	82,8	81,5	84,7	85,3	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	104	45	15	16	43	44	40	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c w %	52,2	51,1	50,2	51,7	52,5	52,9	53,9	Activity rate by LFS ^c in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c w %	42,3	43,9	46,1	48,3	49,0	48,1	48,9	Employment rate by LFS ^c in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^c w %	19,0	14,1	8,1	6,6	6,7	9,1	9,2	Unemployment rate by LFS ^c in %

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku.

a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2711,30	2842,78	3064,85	3411,29	3526,50	3675,31	3897,26	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^a in zł</i>
w tym górnictwo i wydobywanie	4320,71	4483,59	4747,90	5376,96	5599,53	5783,51	6368,13	<i>of which mining and quarrying</i>
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1154,7	1168,0	1180,4	1192,5	1186,5	1172,2	<i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>
rok poprzedni = 100	x	x	101,2	101,1	101,0	99,5	98,8	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zł	1534,59	1576,40	1722,98	1863,60	1978,16	2077,25	<i>Average monthly gross retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution in zł</i>
rok poprzedni = 100	x	x	102,7	109,3	108,2	106,1	105,0	<i>previous year = 100</i>
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	.	1016,66	1030,94	1088,35	1152,26	1204,18	1239,40	<i>Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł</i>
rok poprzedni = 100	x	x	101,4	105,6	105,9	104,5	102,9	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)</i>
ogółem	101,7	100,8	102,2	103,9	103,9	102,4	103,7	<i>total</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	100,8	104,4	104,7	103,7	102,6	105,1	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
odzież i obuwie	92,9	92,1	92,2	94,9	91,7	92,4	96,5	<i>clothing and footwear</i>
mieszkanie	102,2	103,3	102,9	107,6	108,5	103,2	104,6	<i>dwelling</i>
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	33,0	24,8	32,7	34,9	32,6	30,2	35,6	<i>Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt</i>
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:								<i>Farm animals stock per 100 ha agricultural land:</i>
bydło ^b	26,7	28,4	28,9	31,9	27,5	28,3 ^c	26,9	<i>cattle^b</i>
trzoda chlewna ^d	87,1	83,9	84,6	80,1	68,9	77,1 ^c	65,9	<i>pigs^d</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Stan w czerwcu. *c* Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. *d* Stan w końcu lipca.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* As of June. *c* Data of Agricultural Census as of 30 June. *d* As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):								<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	71,1	124,4	152,2	96,0	69,7	127,4	135,5	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	112,2	107,4	99,9	100,6	107,0	100,0	117,5	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywcza rzeźnego wieprzowego	95,0	90,5	99,3	112,4	111,9	86,5	119,0	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:								<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	8,2	6,6	4,9	5,0	6,7	6,2	5,0	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,0	6,8	4,9	4,7	6,9	5,8	4,8	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):								<i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>
rok poprzedni = 100	113,5	112,4	107,6	94,7	113,0	106,2	<i>previous year = 100</i>
w tym górnictwo i wydobywanie:								<i>of which mining and quarrying:</i>
rok poprzedni = 100	104,3	91,8	101,0	82,5	102,7	102,9	<i>previous year = 100</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	424,8	432,5	440,8	454,4	443,4	437,8	444,6	<i>Average paid employment in industry^b in thous.</i>
rok poprzedni = 100	101,8	101,9	103,1	97,6	98,7	101,5	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (ceny bieżące):								<i>Sold production of construction^b (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	114,9	123,4	119,1	105,5	105,6	117,2	<i>previous year = 100</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące):								<i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	123,1	125,5	122,6	92,4	103,9	119,4	<i>previous year = 100</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	55,0	55,9	58,1	59,7	62,4	61,6	66,5	<i>Average paid employment in construction^b in thous.</i>
rok poprzedni = 100	101,7	103,9	102,7	104,6	98,6	107,9	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	8534	8325	10457	12226	10634	10202	9507	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	85,9	97,6	125,6	116,9	87,0	95,9	93,2	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,8	1,8	2,2	2,6	2,3	2,2	2,1	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	128,3	128,3	127,1	125,7	120,4	127,1	125,5	<i>average usable floor space per dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):								<i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	106,5	108,4	137,2	106,4	98,5	105,0	<i>previous year = 100</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	426266	425499	427413	428920	430578	451635	443420	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	99,3	99,8	100,4	100,4	100,4	104,9	98,2	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	25674	26762	28184	29267	30772	32809	34738	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,3	104,2	105,3	103,8	105,1	106,6	105,9	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4511	4716	5042	5231	5393	5629	5868	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,3	104,5	106,9	103,7	103,1	104,4	104,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach ^c w %	93,9	96,0	96,4	95,0	94,2	<i>Cost level indicator in enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach ^c w %:								<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c in %:</i>
brutto	6,1	4,0	3,6	5,0	5,8	<i>gross</i>
netto	5,1	3,2	3,1	4,2	4,8	<i>net</i>
w tym górnictwo i wydobywanie:								<i>of which mining and quarrying:</i>
brutto	0,4	3,6	-0,4	6,3	12,9	<i>gross</i>
netto	0,3	3,1	-0,5	4,9	9,9	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsię- biorstwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	7665,8	10294,2	13583,3	13145,5	11454,1	9872,7	13248,0	<i>Investment outlays in enterprises^c in mln zł (current prices)</i>
rok poprzedni = 100	x	134,3	132,0	96,8	87,1	86,2	134,2	<i>previous year = 100</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Ludność ^a w tys.	A	.	.	4639,3	.	.	4638,5	.	.	4637,7	.	.	4635,9
Population ^a in thous.	B
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A	733,1	732,6	731,3	730,6	731,4	731,7	730,9	728,7	728,3	725,7	725,7	727,1
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B	744,2	746,4	744,8	744,4	744,2	745,5	745,7	744,4	742,5	742,2	741,6	740,7
poprzedni miesiąc = 100	A	100,8	99,9	99,8	99,9	100,1	100,0	99,9	99,7	100,0	99,6	100,0	100,2
previous month = 100	B	102,3	100,3	99,8	100,0	100,0	100,2	100,0	99,8	99,7	100,0	99,0	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,1	99,3	99,2	99,3	99,7	99,9	100,2	100,0	100,2	99,5	99,6	100,0
corresponding month of previous year = 100	B	101,5	101,9	101,8	101,9	101,7	101,9	102,0	102,2	101,9	102,3	102,2	101,9
w tym górnictwo i wydobywanie	A	119,9	120,4	120,1	119,2	118,9	118,7	118,2	117,8	117,8	117,6	117,3	116,3
of which mining and quarrying	B	116,9	116,9	116,6	116,3	116,3	116,3	116,2	116,2	116,5	117,2	117,5	118,0
poprzedni miesiąc = 100	A	99,9	100,4	99,7	99,3	99,7	99,8	99,7	99,6	100,0	99,8	99,8	99,2
previous month = 100	B	100,5	100,0	99,7	99,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,2	100,6	100,3	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,3	99,4	99,2	98,5	98,6	98,6	98,2	97,9	97,9	97,7	97,5	96,9
corresponding month of previous year = 100	B	97,5	97,1	97,1	97,5	97,8	98,0	98,3	98,7	98,9	99,7	100,2	101,4
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A	182,8	189,4	190,2	183,3	178,0	172,9	169,9	168,7	171,6	173,5	174,4	181,2
Registered unemployed persons ^a in thous.	B	196,2	201,5	201,4	193,9	186,1	178,3	176,4	175,7	176,7	177,5	181,9	186,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A	10,1	10,4	10,4	10,1	9,8	9,6	9,4	9,3	9,5	9,6	9,6	10,0
Registered unemployment rate ^a in %	B	10,6	10,8	10,8	10,5	10,1	9,7	9,6	9,6	9,6	9,7	9,9	10,1
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	9209	9184	12417	10251	9128	10226	10126	10072	10665	10544	7498	5918
Job offers declared during a month	B	6278	6490	9752	8168	8668	8398	7631	8964	9054	7520	6264	4795
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	32	26	24	21	21	22	24	22	22	26	30	44
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	43	37	28	30	28	25	26	23	21	25	29	40

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto													
w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	A	3289,59	3733,94	3586,93	3539,13	3401,01	3598,76	3579,05	3558,05	3555,02	3536,78	3817,43	4742,85
<i>Average monthly gross wages and salaries</i>	B	3512,61	3829,27	3703,70	3877,77	3677,38	3864,71	3965,32	3811,83	3806,52	3736,44	3912,57	5005,42
<i>in the enterprise sector^a in zł</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	74,5	113,5	96,1	98,7	96,1	105,8	99,5	99,4	99,9	99,5	107,9	124,2
<i>previous month = 100</i>	B	74,1	109,0	96,7	104,7	94,8	105,1	102,6	96,1	99,9	98,2	104,7	127,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,6	103,9	103,7	104,4	103,2	106,1	100,8	105,4	103,2	104,8	102,2	107,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	106,8	102,6	103,3	109,6	108,1	107,4	110,8	107,1	107,1	105,6	102,5	105,5
w tym górnictwo i wydobywanie	A	4537,12	7152,25	4967,26	5194,89	4593,28	5109,61	5153,74	5020,62	5141,81	5126,92	6028,86	11247,05
<i>of which mining and quarrying</i>	B	4863,61	7050,67	5200,80	6467,07	5330,83	5916,57	6740,53	5908,83	5528,52	5390,96	5750,53	12062,85
poprzedni miesiąc = 100	A	46,1	157,6	69,5	104,6	88,4	111,2	100,9	97,4	102,4	99,7	117,6	186,6
<i>previous month = 100</i>	B	43,2	145,0	73,8	124,3	82,4	111,0	113,9	87,7	93,6	97,5	106,7	209,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	82,0	104,9	98,7	102,0	103,9	108,5	95,1	103,9	102,5	106,7	100,9	114,3
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	107,2	98,6	104,7	124,5	116,1	115,8	130,8	117,7	107,5	105,1	95,4	107,3
Wskaźnik cen:													
<i>Price indices of:</i>													
towarów i usług konsumpcyjnych ^b :													
<i>consumer goods and services^b:</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	103,0	.	.	102,0	.	.	101,9	.	.	102,6
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	.	.	103,4	.	.	104,0	.	.	103,4	.	.	104,0
skupu ziarna zbóż:													
<i>procurement of cereal grain:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,0	95,1	99,1	98,9	103,9	114,1	97,3	132,2	105,1	94,8	108,2	109,1
<i>previous month = 100</i>	B	110,4	105,3	98,5	99,3	105,6	99,8	79,0	96,2	97,9	103,9	100,2	101,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,8	94,7	91,6	89,3	95,5	102,2	110,7	149,5	151,9	154,2	162,9	172,4
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	184,7	204,5	203,2	204,0	207,5	181,6	147,4	107,3	99,9	109,5	99,1	93,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W kwartale.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the quarter.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Wskaźnik cen (dok.): Price indices of (cont.):													
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100 A	125,3	101,1	95,5	101,6	89,4	99,5	78,0	138,3	100,6	99,0	104,4	101,9	
previous month = 100 B	107,3	100,5	99,5	103,4	94,5	102,0	104,4	106,1	106,2	100,5	102,8	100,7	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	107,8	106,2	98,6	101,7	89,5	86,9	69,8	96,3	96,0	96,3	101,4	125,0	
corresponding month of previous year = 100 B	107,0	106,3	110,7	112,6	119,0	122,0	163,3	125,3	132,2	134,1	132,0	130,5	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100 A	96,2	94,0	105,3	96,0	101,9	116,3	99,8	106,3	94,3	95,1	97,5	106,0	
previous month = 100 B	90,1	106,8	108,5	105,6	84,1	122,4	104,9	98,8	105,1	101,9	101,4	103,7	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	82,1	78,7	73,6	70,2	74,0	82,3	81,9	89,0	90,6	95,9	94,4	106,3	
corresponding month of previous year = 100 B	99,6	113,2	116,6	128,3	106,0	111,6	117,3	109,0	121,5	130,3	135,5	132,5	
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta A	6,1	6,5	6,8	6,5	6,5	8,0	7,1	7,2	5,9	5,5	5,2	5,4	
Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye B	4,5	4,6	4,7	5,0	3,9	5,0	5,0	5,2	5,7	5,8	6,0	5,9	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): Sold production of industry ^b (constant prices):													
poprzedni miesiąc = 100 A	99,9	102,5	114,3	90,2	97,0	110,3	93,9	81,7	131,8	94,5	99,2	99,6	
previous month = 100 B	96,7	107,3	114,1	88,8	103,7	103,9	92,7	87,6	124,9	94,1	99,8	95,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	130,3	126,0	116,9	117,6	113,4	114,1	110,0	105,8	108,5	101,2	102,5	106,5	
corresponding month of previous year = 100 B	103,0	107,9	107,7	106,0	113,4	106,8	105,5	113,1	107,1	106,6	107,3	102,4	

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny stałe) [dok.]: Sold production of industry ^a (constant prices) [cont.]:													
w tym górnictwo i wydobywanie: of which mining and quarrying:													
poprzedni miesiąc = 100 A	88,3	109,8	112,7	84,9	94,7	111,0	104,4	99,0	105,8	101,6	102,3	86,3	
previous month = 100 B	109,6	98,9	112,0	86,2	105,4	99,5	95,9	102,6	98,4	95,8	99,2	101,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	97,5	107,4	110,7	111,3	102,3	111,2	105,7	104,2	94,1	98,3	99,0	95,8	
corresponding month of previous year = 100 B	118,9	107,0	106,4	107,9	120,1	107,5	98,8	102,4	95,3	89,8	87,1	101,9	
Produkcja budowlano-montażowa ^a (ceny bieżące): Construction and assembly production ^a (current prices):													
poprzedni miesiąc = 100 A	36,9	116,5	122,0	113,7	112,7	113,8	98,8	96,8	116,5	105,3	87,4	149,4	
previous month = 100 B	31,3	139,6	132,3	103,9	110,6	120,1	90,1	105,9	113,7	97,6	102,9	147,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	95,9	95,3	90,3	91,4	98,1	100,7	101,2	94,1	101,7	107,2	106,4	117,0	
corresponding month of previous year = 100 B	99,3	119,0	129,0	117,9	115,7	122,2	111,3	121,8	118,9	110,2	129,9	128,6	
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) A	602	1453	2263	2973	3658	4397	5304	6100	6779	7727	8582	10202	
Dwellings completed (since the beginning of the year) B	618	1263	2061	2676	3550	4172	4781	5790	6694	7307	8280	9507	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 A	44,5	65,8	82,9	88,8	94,3	96,4	94,3	92,1	89,2	92,3	91,1	95,9	
corresponding period of previous year = 100 B	102,7	86,9	91,1	90,0	97,0	94,9	90,1	94,9	98,7	94,6	96,5	93,2	
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): Retail sale of goods ^a (current prices):													
poprzedni miesiąc = 100 A	72,4	104,0	129,7	87,4	101,9	108,6	93,9	96,9	110,8	95,7	97,7	115,4	
previous month = 100 B	71,8	112,8	115,0	95,1	101,2	101,0	96,3	100,5	106,8	100,2	100,1	112,0	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 A	94,3	97,4	114,9	99,5	102,3	108,0	98,3	97,6	108,1	101,3	104,6	103,0	
corresponding month of previous year = 100 B	102,1	110,7	98,2	106,8	106,0	98,6	101,1	104,8	101,0	105,8	108,3	105,1	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP BY MONTHS (cont.)

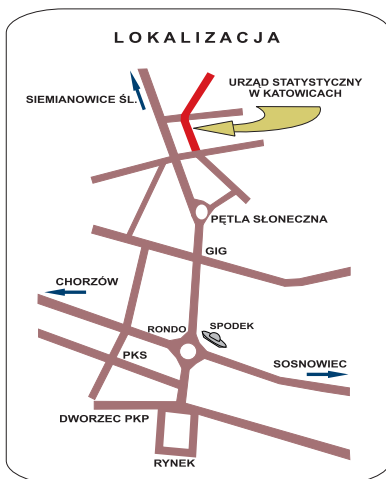
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2010													
B – 2011													
Podmioty gospodarki narodowej ^a	A	432935	434685	436674	438464	440388	442046	443652	445407	447302	449253	450414	451635
<i>Entities of the national economy^a</i>	B	450988	451219	451611	443412	443313	443969	444234	444364	444790	444933	444361	443420
w tym spółki handlowe	A	30901	31043	31219	31384	31549	31719	31868	32023	32211	32412	32599	32809
<i>of which commercial companies</i>	B	32976	33129	33148	33328	33497	33651	33777	33925	34110	34299	34517	34738
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	5402	5418	5436	5458	5473	5493	5515	5535	5565	5584	5615	5629
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	5640	5647	5663	5698	5720	5754	5772	5787	5811	5833	5853	5868
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębior- stwach ^b w %:													
<i>Profitability rate of turnover in enterprises^b in %:</i>													
brutto	A	.	.	4,2	.	.	4,9	.	.	5,3	.	.	5,0
<i>gross</i>	B	.	.	6,1	.	.	7,2	.	.	6,3	.	.	5,8
netto	A	.	.	3,4	.	.	4,1	.	.	4,4	.	.	4,2
<i>net</i>	B	.	.	5,0	.	.	6,1	.	.	5,2	.	.	4,8
w tym górnictwo i wydobywanie:													
<i>of which mining and quarrying:</i>													
brutto	A	.	.	3,7	.	.	2,8	.	.	5,7	.	.	6,3
<i>gross</i>	B	.	.	12,0	.	.	15,7	.	.	12,5	.	.	12,9
netto	A	.	.	2,6	.	.	1,7	.	.	3,9	.	.	4,9
<i>net</i>	B	.	.	8,8	.	.	12,0	.	.	9,0	.	.	9,9
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b w mln zł (ceny bieżące)	A	.	.	1559,4	.	.	3471,8	.	.	5679,7	.	.	9872,7
<i>Investment outlays in enterprises^b in mln zł</i> <i>(current prices)</i>	B	.	.	1799,9	.	.	4876,2	.	.	8252,2	.	.	13248,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	62,4	.	.	62,4	.	.	71,6	.	.	86,2
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	.	.	115,4	.	.	140,5	.	.	145,3	.	.	134,2

a W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

gdzie uzyskać informacje

► Śląski Ośrodek Badań Regionalnych
tel. 32 779 12 32 do 34
InformatoriumKCE@stat.gov.pl

udostępnia i upowszechnia wyniki badań
w formie wydawnictw, komunikatów prasowych
i informacji udzielanych bezpośrednio, telefonicznie,
korespondencyjnie, w środkach masowego przekazu
i za pośrednictwem Internetu

**opracowuje informacje i analizy statystyczne
na indywidualne zamówienie klienta,
przyjmuje zamówienia na:**

- niepublikowane dane statystyczne
ze zbiorów danych US,
- wykonanie opracowań w oparciu
o informacje publikowane przez US i GUS

prowadzi sprzedaż wydawnictw
US Katowice i GUS

**ODDZIAŁY URZĘDU
W TERENIE**

● 43-300 **BIELSKO-BIAŁA**
ul. Piastowska 44
tel. 33 822 18 35 do 37
fax: 33 812 59 39

● 41-902 **BYTOM**
ul. Moniuszki 26 a
tel. 32 282 41 74
fax: 32 282 44 69

● 42-216 **CZĘSTOCHOWA**
Al. Niepodległości 20/22
tel. 34 366 00 14
fax: 34 366 01 14

● 44-100 **GLIWICE**
ul. Zygmunta Starego 6
tel. 32 233 27 31
fax: 32 335 30 58

● 44-200 **RYBNIK**
ul. Chrobrego 6
tel. 32 422 19 21
fax: 32 422 36 62

● 41-200 **SOSNOWIEC**
ul. Rzeźnicza 12
tel. 32 297 20 25
fax: 32 291 10 52

● 42-400 **ZAWIERCIE**
ul. Towarowa 30
tel. 32 677 70 49
fax: 32 677 70 52

- **udzielają informacji:**
- bieżących
 - z wydawnictw US i GUS
 - o źródłach danych statystycznych
i wydawnictwach US i GUS

► **prowadzą sprzedaż**
wydawnictw US Katowice

► **Publikacje z wynikami PSR 2010 i NSP 2011
w województwie śląskim
przewidziane do wydania w 2012 roku**

● **Powszechny Spis Rolny 2010**

CHARAKTERYSTYKA GOSPODARSTW ROLNYCH
czerwiec

● **Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011**

RAPORT Z WYNIKÓW
sierpień

ZAMIESZKANE BUDYNKI
listopad

LUDNOŚĆ. STAN I STRUKTURA DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNA
grudzień

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
grudzień

MIESZKANIA
grudzień

► **INTERNET**
www.stat.gov.pl/katow

- komunikaty i obwieszczenia Prezesa GUS
- program badań statystycznych
- nowości wydawnicze
- portal sprawozdawczy
- statystyka województw
- Statystyczne Vademecum
Samorządowca
- statystyka
międzynarodowa
- bazy danych

► **BANK DANYCH LOKALNYCH**
www.stat.gov.pl/bdl/html/index.html
największa bezpłatna baza zawierająca
informacje o miejscowościach statystycznych,
gminach, powiatach, miastach i regionach Polski